

ΔΕΥΤΕΡΑ ΤΑΞΗ

Ο ΚΟΣΜΟΣ Η ΑΥΛΗ ΜΑΣ

ΔΕΥΤΕΡΑ ΤΑΞΗ

ΔΕΥΤΕΡΑ ΤΑΞΗ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ - ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

ΔΕΥΤΕΡΑ ΤΑΞΗ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ - ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

ο κόσμος - η αυλή μας

δευτέρα τάξη

Μαρία Δημάση - Γλύκα Φίστα

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ - ΑΘΗΝΑ

ΔΕΥΤΕΡΑ ΤΑΞΗ

Φορέας υλοποίησης : Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας

Επιστημονική ευθύνη από πλευράς του Κ.Ε.Γ :

ΙΝ Καζάνης , Καθηγητής της Φιλοσοφικής Σχολής του Α.Π.Θ
Αναπληρωτής Πρόεδρος του Κ.Ε.Γ

Ευθύνη και συντονισμός της συγγραφικής ομάδας :

Χρίστος Λ. Τσολάκης , Καθηγητής της Ελληνικής Γλώσσας και της Διδακτικής της
στο Α.Π.Θ.

*Ευχαριστούμε τους Θωμά Κοροβίνη , Νίκο Νικολούλη και Κορνιλία Τσεβίκ για την βοήθεια
που μας προσέφεραν κατά την συγγραφή αυτού του βιβλίου.*

**Ομάδα εργασίας του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου για την οργάνωση του
περιεχομένου του βιβλίου (αλφαβητικά) :**

Γκλιάνου-Χριστοδούλου Νικολέττα	Πάρεδρος Π.Ι
Καβούρη Παναγιώτα	Σχολικός Σύμβουλος Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης
Κεκέ- Μυλωνάκου Ηρώ	Σύμβουλος Π.Ι
Κρασσάς Στέλιος	Σχολικός Σύμβουλος Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης
Παμουκτσόγλου Αναστασία	Πάρεδρος επί θητεία του Π.Ι
Παπαρηγορίου Ιωάννης	Σύμβουλος Π.Ι
Παπαρίζος Χρίστος	Σύμβουλος Π.Ι
Παυλίδης Αντώνης	Σχολικός Σύμβουλος Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης

Το συντονισμό της ομάδας εργασίας είχε ο σύμβουλος του Π.Ι **Τζέπογλου
Στέφανος.**

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΩΤΗ ΕΝΟΤΗΤΑ

«ΦΘΙΝΟΠΩΡΟ»

	Σελ.
Φθινόπωρο (ποιήμα).....	9 9
Φθινόπωρο.....	10 10
Φθινοπωρινά φύλλα (ποιήμα), Ανδρέας Κουρτελλάς.....	16 16
(Εναύσματα, 1985)	
Γράμμα από τη Θεσσαλονίκη.....	19 23
Το σπιτάκι της βροχής.....	31 35
Βοήθεια! Κουρασθήκαμε! Β. Οικονομίδου (διασκευή).....	39 43
→ Η Μηνιάδα (Αναγνωστικό Β' Δημοτικού 1979), Θέση Χορτιάτη.....	48 48
Το ημερολόγιο του Δημήτρη.....	57 57
Με τη μαμά στη λαϊκή αγορά.....	67 67
Η προσευχή των ψαριών (ποιήμα), Θέσης Χορτιάτη.....	74 74
Κυριακή πρωί.....	80 80
Ο καινούργιος δάσκαλος.....	87 87

ΔΕΥΤΕΡΗ ΕΝΟΤΗΤΑ

«ΧΕΙΜΩΝΑΣ»

Χειμώνας (ποιήμα).....	98 98
Μια αρκούδα μας μιλάει, Sally Grndley-Πέννυ Νταν Παπαδόπουλος.....	100 100
(μετάφραση Άννα Παπασταύρου 1999)	
Το παραπονεμένο αρκουδάκι Φρ. Χατόγλου.....	106 106
(Καλημέρα Ειρήνη, Σύγχρονη Εποχή 1983)	
Η γλάστρα, Ντόρα Γκάμπε (μετάφραση Γ. Ρίτσου).....	111 111
(Εγώ, η μητέρα μου και ο κόσμος, ΚΕΔΡΟΣ 1965)	
Χειμώνας στη πόλη, Α. Βαρελλά-Φ. Σταθάτου (διασκευή).....	116 116
(Αναγνωστικό Β' Δημοτικού 1980)	
Ανθρωπος από χιόνι (ποιήμα), Α. Βαρελλά.....	121 121
(Ο κόσμος μας)	
Η αλφαβήτα των Χριστουγέννων, Α. Βαρελλά.....	128 128
(Αναγνωστικό Γ' Δημοτικού 1980)	
Αρχιμηνιά και αρχιχροινιά, Γ. Σουρελή.....	133 133
(περιοδικό «Χελιδόνια», τεύχος 4, 1980)	
Ο Καραγκιόζης και ο Καλλικάντζαρος.....	139 139
Αλκυονάκι, Α. Βαρελλά-Φ. Σταθάτου (Διασκευή).....	142 142
(Αναγνωστικό Β' Δημοτικού 1980)	

ΔΕΥΤΕΡΑ ΤΑΞΗ

Ηλιος και Φεγγάρι.....	14 148
Οι χαρταετοί της Καθαράς Δευτέρας.....	146 153
Προσευχή (ποιήμα), Γ.Ρίτσου.....	150 157
(Πρωινό άστρο)	

ΤΡΙΤΗ ΕΝΟΤΗΤΑ «ΑΝΟΙΞΗ»

Ανοιξη (ποιήμα).....	186 164
Η τρελή μυγδαλιά, Α.Βαρελλά-Φ.Σταθάτου (Διασκευή)..	157 165
(Αναγνωστικό Β' Δημοτικού 1980)	
Καλώς ήρθες άνοιξη.....	161 169
Προσευχή λουλουδιού (ποιήμα), Κων.Καλαπανίδα.....	167 175
(Κουβέντα με τα αστέρια)	
Οικογένεια Ψηλοκοντού, Γ.Μαρίνος (Διασκευή).....	171 179
(Μαθαίνω Ελληνικά, Τεύχος 2°, ΟΕΔΒ)	
Το γαλάζιο μπαλκόνι, Ρ.Ιωαννιδου-Σταύρου.....	176 184
(Η πιο ωραία γλώσσα)	
Διαλέγοντας βιβλία.....	182 190*
Ο Αίσωπος, Α.Βαρελλά-Φ.Σταθάτου (Διασκευή).....	188 195
(Αναγνωστικό Β' Δημοτικού 1980)	
Τα παιδιά και τα παιχνίδια.....	196 209
Πάσχα-Ανάσταση.....	199 207
Το ακατάδεκτο τριαντάφυλλο, Μ.Συμεωνίδου.....	205 210
(Ο κήπος μας, η γη -1987)	
Γιορτάζει ο Μάης.....	212 217
Φεγγάρι και αστέρι (ποιήμα), Κων.Καλαπανίδα.....	217 222
(Κουβέντα με τα αστέρια)	

ΤΕΤΑΡΤΗ ΕΝΟΤΗΤΑ «ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ»

Καλοκαίρι, (ποιήμα).....	222 231
Καλοκαίρι.....	223 230
Τραγουδώντας τον ήλιο-τραγουδώντας το καλοκαίρι.....	229 236
Μια καλοκαιρινή συναυλία, Α.Βαρελλά (Διασκευή).....	236 244
(Αναγνωστικό Γ' Δημοτικού 1980)	
Ο Τζίτζικας, (ποιήμα), Ιωάννα Αργυρού.....	247 252
(Η Ντουντού, Απόσπασμα 1988)	
Τα τζίτζικια, (ποιήμα), Οδ.Ελότης.....	248 253
(Τα ρω του έρωτα, υψίλον/βιβλία, 1986)	
Καλοκαιρινά σχέδια.....	251 256
Θαλασσινά, (ποιήμα), Θ.Χορτιάτη.....	258 265
(Ημερολόγιο χωρίς ημερομηνίες, Θεσ/νική 1973)	

ΔΕΥΤΕΡΑ ΤΑΞΗ

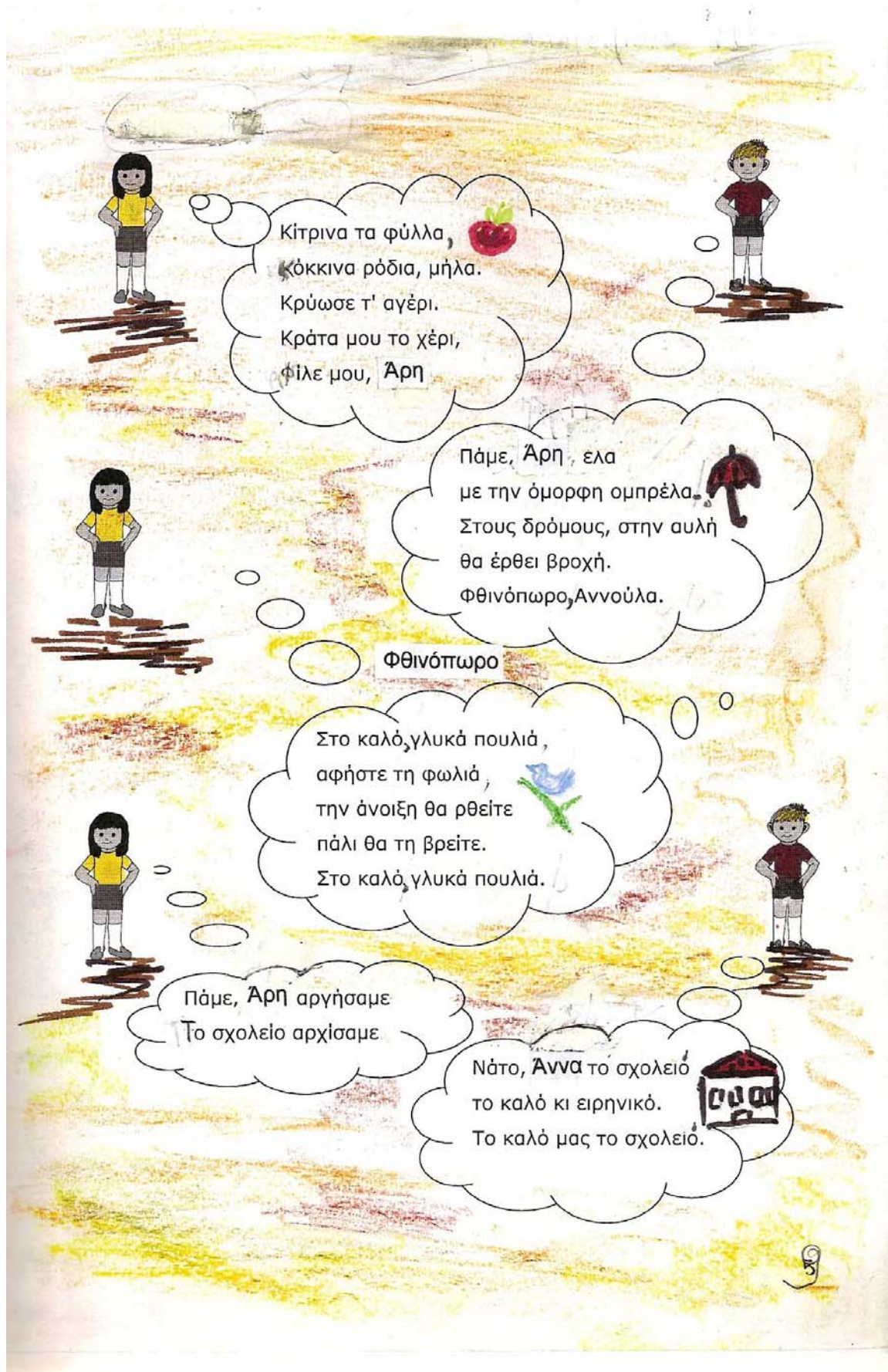
Ζωγραφίζω τον εαυτό μου και συστήνομαι.

Με λένε _____

Ζω _____

Το σχολείο μου

Είμαι μαθητ _____

Φθινόπωρο

Πάει το καλοκαιράκι! Η θάλασσα κρύωσε. Ο ουρανός γέμισε σύννεφα.

Το χελιδόνι, ο πελαργός, η αγριοπαπια και τα άλλα αποδημητικά πουλιά ετοιμάζονται να φύγουν. Θα πάνε σε ζεστές χώρες. Ο σπουργίτης μένει κοντά μας. Δε φοβάται το κρύο.

Τα φύλλα στα δέντρα κιτρινίσαν, κοκκίνισαν και σιγά σιγά πέφτουν.

Η βροχή ποτίζει τη γη.

Η μηλιά καμαρώνει τα μήλα της.

Η ροδιά καμαρώνει τα ρόδια της.

Το σχολείο καμαρώνει που γέμισε πάλι παιδιά!

Καινούρια χρονιά!

Καλή χρονιά!

Λεξιλόγιο

θάλασσα _____

ουρανός _____

σύνεφα _____

ρόδια _____

μήλα _____

ροδιά _____

μηλιά _____

χελιδόνι _____

πελαργός _____

αγριόπαπια _____

σχολείο _____

1. Διαβάζω το κείμενο:

Συμπληρώνω τις προτάσεις με τις λέξεις που λείπουν:

_____ κρύωσε.

Ο ουρανός _____ σύννεφα.

Τα φύλλα στα δέντρα _____,

και σιγά σιγά _____.

Η μηλιά _____ τα μήλα της.

_____ καμαρώνει τα _____.

2. Διαβάζω - Γράφω ;

Κιτρίνισα.
Έγινα
κίτρινο.

Α! Εγώ είμαι πολύ
κίτρινο. Έγινα
κατακίτρινο

Κοκκίνισα.
Έγινα

Α! Εγώ είμαι πολύ
κόκκινο. Έγινα

3. Γράφω τη μικρή λεξούλα που ταιριάζει μπροστά στην κάθε λέξη. Διαλέγω μια από αυτές: ο, η, το

___ μηλιά

___ σπουργίτι

___ βροχή

___ χελιδόνι

___ παιδί

___ ουρανός

___ πελαργός

4. Στο κρυπτόλεξο μερικές από τις προηγούμενες είναι «μικρές». Τις βρίσκω και τις κυκλώνω:

β	ο	σ	π	ο	υ	ρ	γ	ι	τ	α	κ	ι
ρ	ι	μ	φ	ξ	η	ε	σ	χ	μ	ψ	χ	ζ
ο	μ	η	π	α	ι	δ	α	κ	ι	ο	τ	ε
χ	ψ	λ	δ	η	μ	φ	τ	ξ	κ	λ	δ	ε
ο	ρ	ι	ε	ρ	ψ	τ	υ	ι	η	ι	α	ρ
υ	κ	τ	δ	φ	ε	θ	ν	μ	β	ξ	λ	δ
λ	λ	σ	υ	ν	π	ξ	φ	ρ	α	ε	ψ	ζ
α	ζ	α	τ	ο	υ	γ	β	λ	ν	σ	κ	ε
α	χ	ε	λ	ι	δ	ο	ν	α	κ	ι	ν	γ
ε	ρ	τ	υ	θ	ι	ο	π	α	δ	φ	γ	η

5. Διαβάζω και γράφω σωστά:

καμαρώνω

φθινόπωρο

καμαρωτός

φθινοπωρινός -ή -ό

καμάρι

φθινοπωριάτικος -η -ο

Έφτασε φθινόπωρο.

Η μηλιά καμαρώνει τα μήλα της.

ΦΘΙΝΟΠΩΡΙΝΑ ΦΥΛΛΑ

Φύσηξε και πάλι
σιγανό αεράκι
σάλεψαν τα φύλλα
στο χλωμό δεντράκι.

Έπεσαν με χάρη
μ' αλλαγμένο χρώμα
χρύσισαν με τέχνη
το βρεγμένο χώμα.

Αντρέας Κουρτέλλας

"Εναύσματα 1", 1985

196

2. Διαβάζω τα χρώματα του φθινοπώρου.

Καφέ

κόκκινο

γκρίζο

γαλάζιο

πορτοκαλί

κίτρινο

χρυσό

3. Βλέπω τον πίνακα του φθινοπώρου.

Γράφω τα χρώματά του.

Άγγελος (Παναγιώτου)
Νεκρή φύση 1989
Λεξικό Ελλήνων Καλλιτεχνών
Εκδ. οίκος «ΜΕΛΙΣΣΑ»

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

φύλλα _____

δέντρο _____

χώμα _____

1. Διαβάζω το ποίημα.

Απαντώ στις ερωτήσεις:

Τι έκανε το αεράκι;

Τι έκαναν τα φύλλα;

Πώς ήταν το δεντράκι;

4. Γράψε τα χρώματα των φύλλων του φθινοπώρου.

**5. Ο Άρης και η Άννα μιλούν
Με βοηθούν να καταλάβω:**

Ο Άρης λέει:

Άννα λέει:

Άννα παρατηρεί:

: Ο Άρης συμφωνεί:

6. Το φθινόπωρο έφτασε. Συμπληρώνω τις προτάσεις.

Θα με βοηθήσουν οι εικόνες.

Τα _____ φεύγουν.

Τα _____ πέφτουν.

_____.

Ανοίγουν τα _____.

7. Διαβάζω και γράφω σωστά

χώμα

χωματένιος -α -ο

χωμάτινος -η -ο

δέντρο

δεντράκι

δεντροστοιχία

Τα δέντρα χάνουν τα φύλλα τους.

Πέφτουν στο χώμα.

ΓΡΑΜΜΑ ΑΠΟ ΤΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

2 Οκτωβρίου 2001

Γεια σας

Είμαστε παιδιά του 2^{ου} Ολοήμερου Δημοτικού Σχολείου Αγίου Παύλου Θεσσαλονίκης.

Θέλουμε να σας γράψουμε για την πόλη μας τώρα που είναι φθινόπωρο.

Το δικό μας φθινόπωρο δε διαφέρει από το δικό σας. Και ο δικός μας ουρανός σκοτεινιάζει. Γεμίζει γκριζα σύννεφα. Τα δέντρα ρίχνουν τα φύλλα τους στη γη και τη γεμίζουν χρώματα: κίτρινο, κόκκινο, καφέ. Βροχές πέφτουν και καμιά φορά γίνονται μπόρες.

Μας αρέσει να βλέπουμε μετά το ουράνιο τόξο. Σαν γεφύρι φαίνεται να ενώνει την πόλη μας με τη δική σας. Ο αέρας είναι δυνατός. Η μαμά βγάζει τα ζεστά ρούχα από τις ντουλάπες.

Είμαστε χαρούμενα που άνοιξαν τα σχολεία.

Η πόλη μας είναι πολύ όμορφη το φθινόπωρο.

Θέλουμε να μάθουμε και για τη δική σας πόλη.

Αν θέλετε, γράψτε μας. Θα χαρούμε πολύ.

Σας χαιρετούμε

Φιλικά

Τα παιδιά της Β' τάξης

Λεξιλόγιο

Το Ολοήμερο Σχολείο _____

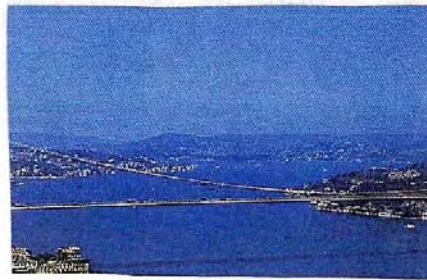
πόλη _____

ουράνιο τόξο _____

γεφύρι _____

1. Διαβάζω το κείμενο. Απαντώ στις ερωτήσεις.

- Ποιοι μας γράφουν;

- Τι μας περιγράφουν;

- Ποια εποχή πιστεύουν ότι η πόλη τους είναι όμορφη;

- Τι πιστεύουν και για τις δύο πόλεις; (Τη δικιά τους και τη δική μας;).

- Ποιος τις ενώνει;

2. Γνωρίζω την πόλη των παιδιών.

Κάθε άνθρωπος έχει ένα "Δελτίο ταυτότητας" για να ξεχωρίζει.

Να το "Δελτίο ταυτότητας" της Θεσσαλονίκης:

Όνομα: Θεσσαλονίκη.

Περιοχή που βρίσκεται: Μακεδονία.

Κάτοικοι: Πολλοί λένε πως είναι πολύ περισσότεροι από
ένά εκατομμύριο!

Ομορφιές: Το δάσος του Σέιχ Σου.

Η θάλασσα του Θερμαϊκού.

Μεγάλα πάρκα.

Όμορφες γειτονιές: Άνω Πόλη.

← Πλατεία Αριστοτέλους.

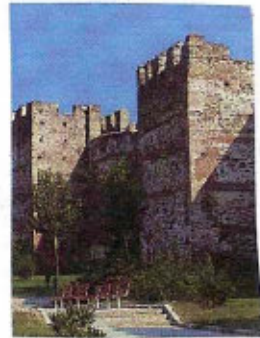
Σπουδαία Μνημεία: Αρχαία Αγορά.
Λευκός Πύργος
Καμάρα.

Κάστρα.

← Άγιος Δημήτριος.

Το σπίτι που γεννήθηκε ο Κεμάλ
Ατατούρκ.

Σπουδαία κτίρια: Όμορφα σπίτια παλιά.

Βασιλικό θέατρο.

Μέγαρο Μουσικής.

3. Συζητώ – συμπληρώνω το "Δελτίο ταυτότητας" της πόλης μου. Γράφω και λίγα λόγια γι' αυτήν.

Όνομα:

Περιοχή που βρίσκεται:

Κάτοικοι:

Ομορφιές:

Όμορφες γειτονιές:

Σπουδαία μνημεία:

Σπουδαία κτίρια:

4. Η μαμά βγάζει τα φθινοπωρινά ρούχα. Γράφω τι είναι το καθένα.

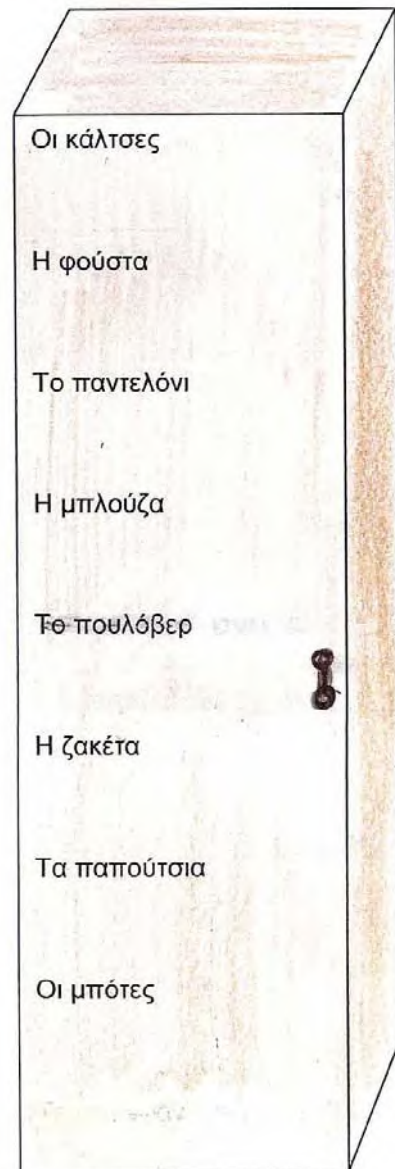

Οι κάλτσες

Η φούστα

Το παντελόνι

Η μπλούζα

Το πουλόβερ

Η ζακέτα

Τα παπούτσια

Οι μπότες

5. Μπορείς να ξαναγράψεις τις λέξεις; Το ένα να γίνει πολλά και τα πολλά ένα:

η φούστα

οι φούστες

6. Ο Άρης και η Άννα μιλούν. Με βοηθούν να μάθω:

Το **ο** και το **η**
μπροστά από τις
λέξεις που
δείχνουν πολλά
γίνονται **οι**.

Πάντα! Τα
πολλά θέλουν
το άρθρο **οι**.

Άρθρα είναι οι
μικρές λέξεις
μπροστά στις
άλλες;

Ναι!
Το **ο**, το **η**, το **το**
να σε χαρώ!

7. Απαντώ στους φίλους στη Θεσσαλονίκη.

Περιγράφω τη δική μου πόλη το φθινόπωρο.

Ημερομηνία: _____

Γεια σας.

Διαβάσαμε το γράμμα σας. Ναι, η πόλη μας το φθινόπωρο μοιάζει με τη δική σας.

Ο ουρανός _____

Τα φύλλα _____

Η βροχή _____

Τα σχολεία _____

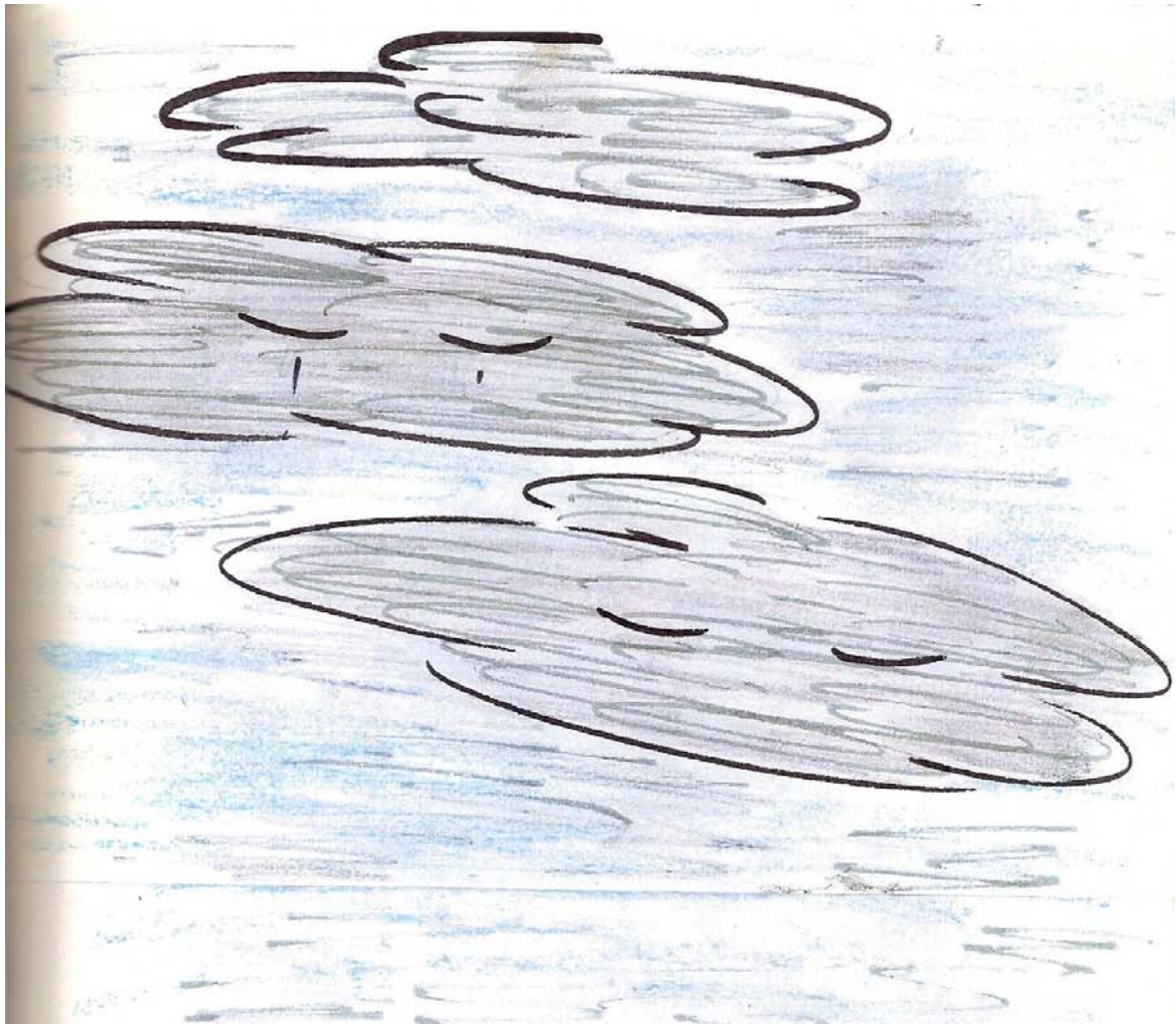

8. Διαβάζω και γράφω σωστά:

σχολείο	γράφω
σχολάω	γράμμα
σχολιαρόπαιδα	γραφή
	γράψιμο
	γραμμένος -η -ο

Χτες πήραμε ένα γράμμα από ένα σχολείο της Ελλάδας. Το διαβάσαμε με χαρά.

ΤΟ ΣΠΙΤΑΚΙ ΤΗΣ ΒΡΟΧΗΣ

Είναι Κυριακή πρωί. Οι καμπάνες της εκκλησίας χτυπούν χαρούμενες. Ξυπνάω. Στην κουζίνα η μαμά ακούει ραδιόφωνο:

«Συννεφιασμένη Κυριακή
μοιάζεις με την καρδιά μου
που έχει πάντα συννεφιά ...»

Πάω στο παράθυρο. Βλέπω τον ουρανό. Σύννεφα γκριζα. Γεμάτα βροχή.

«Η γιαγιά έλεγε: Ένα σύννεφο είναι το σπιτάκι της βροχής. Ανοίγει η πόρτα και πέφτουν οι πρώτες σταγόνες. Κι ύστερα γίνονται πυκνές, γρήγορες και βιαστικές.»

Και να αρχίζει να βρέχει ...

Μου αρέσει, γιατί μετά τη βροχή περιμένω το ουράνιο τόξο με τα χρώματά του.

Και η καρδιά μου είναι χαρούμενη, δεν είναι συννεφιασμένη.

*Τίτλος και λίγες προτάσεις από το αναγνωστικό της Β' Δημοτικού του 1980 των Αγγ. Βαρελά- Φ. Σταθάτου

35

Λεξιλόγιο

σταγόνες (ψιχάλες) _____

σύννεφα _____

ραδιόφωνο _____

ουράνιο τόξο _____

παράθυρο _____

1. Υπογραμμίζω την πρόταση που συμφωνεί με το κείμενο:

1. Πάω στο μπαλκόνι.

2. Πάω στο παράθυρο.

1. Είναι Τετάρτη πρωί.

2. Είναι Κυριακή πρωί.

1. Αρχίζει να βρέχει.

2. Η βροχή σταμάτησε.

1. Τα αστέρια είναι το σπιτάκι της βροχής.

2. Τα σύννεφα είναι το σπιτάκι της βροχής.

1. Η καρδιά μου είναι χαρούμενη.

2. Η καρδιά μου είναι συννεφιασμένη.

2. Διαβάζω τι γίνεται όταν βρέχει.

Συμπληρώνω το «γλωσσάρι» της βροχής

Ουρανός		σύννεφα, γκρίζα μαύρα
Βρέχει		ψιχάλες, σταγόνες, βροχή, μπόρα, καταιγίδα
Γη		λάσπη λακκούβες
		λασπόνερα πλημμύρα
		ρυάκια ποτίζει
Άνθρωποι		μούσκεμα
		βρεγμένοι ως το κόκαλο
		παπιά
		μουσκίδι
Προστατεύονται		ομπρέλα αδιάβροχα
Ο καιρός είναι		καπέλα μπότες
		άσχημος
		βροχερός
		υγρός
		νεφελώδης

*Μια ιδέα του προγράμματος «ΜΕΛΙΝΑ – ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ» από το πακέτο «Βροχές κάθε λογής»

3. Συμπληρώνω το παρακάτω κείμενο με τις λέξεις που ταιριάζουν. Τις διαλέγω από το γλωσσάρι της βροχής:

Ο ου_____ σκεπάστηκε με γκ_____
 σ_____. Άρχισε η β_____. Έπεφταν χοντρές
 ψ_____. Η αυλή γέμισε ρ_____. Η Άννα
 και ο Άρης έγιναν _____. Ξέχασαν να πάρουν
 μαζί τους α_____ και ο_____. Δεν
 είχαν ακούσει στις ειδήσεις ότι ο καιρός θα ήταν
 ν_____ και β_____.

4. Χαρίζω τα χρώματα του ουράνιου τόξου:

Το _____ στο κυκλάμινο.

Το _____ στη θάλασσα.

Το _____ στα φύλλα.

Το _____ στα χόρτα.

Το _____ στα πορτοκάλια.

Το _____ στα ρόδια.

5. Διαβάζω με προσοχή το δελτίο καιρού της εφημερίδας.

ΕΥΡΩΠΗ
 Στην περιοχή της Μεσογείου θα εκδηλωθούν τοπικές βροχές και σποραδικές καταιγίδες. Στην υπόλοιπη Ευρώπη θα υπάρχουν τοπικά αυξημένες νεφώσεις, αλλά και διαστήματα ηλιοφάνειας. Η θερμοκρασία θα σημειώσει πτώση στη δυτική και στη βορειοανατολική Ευρώπη, ενώ στα βόρεια Βαλκάνια θα ανέβει λίγο.

ΠΟΛΟΣ	10/12
ΛΕΥΚΕΣ	-1/5
ΧΑΝΙΑ	9/11

Δελτίο καιρού των παιδιών.

Αύριο εμείς
τα σύννεφα θα
είμαστε πολλὰ

Εμένα δε
θα με δείτε θα
με κρύβει η
συννεφιά.

Να με πάρετε
μαζί σας γιατί
θα γίνετε παιδιά

6. Συμπληρώνω το δικό μου δελτίο καιρού.

Blank weather forecast template with a sun, clouds, and an umbrella icon, and three large speech bubbles for writing.

7. Διαβάζω, προσέχω πώς αλλάζει η βροχή στις προτάσεις:

Η βροχή πέφτει σιγά σιγά.

Της βροχής το σπιτάκι είναι το σύννεφο.

Τη βροχή την περιμένουν οι γεωργοί.

Οι βροχές ποτίζουν τα χωράφια.

Το φθινόπωρο είναι εποχή **των βροχών**.

Τις βροχές του φθινοπώρου, τις λέμε πρωτοβρόχια.

8. Προσέχω, συμπληρώνω και διαβάζω:

___ **Κυριακή** είναι ημέρα της εβδομάδας.

___ **Κυριακ**___ το ξύπνημα είναι ευχάριστο.

___ **Κυριακ**___ πηγαίνω στην εκκλησία.

___ **Κυριακ**___ είναι για εκδρομή.

___ **Κυριακ**___ τις αγαπούν μεγάλοι και μικροί.

9. Διαβάζω και γράφω σωστά:

βροχή

βροχούλα

βρέχει

βροχερός -ή -ό

βροχοστάλα

βρεγμένος -η -ο

χιονόβροχο -η -ο

Η βροχή πέφτει δυο μέρες συνέχεια. Ο καιρός είναι βροχερός.

ΒΟΗΘΕΙΑ! ΚΟΥΡΑΣΤΗΚΑΜΕ!

Και φέτος το φθινόπωρο τα χελιδόνια ξεκίνησαν το ταξίδι τους. Στην αρχή όλα ήταν καλά. Πετούσαν πίσω από τον αρχηγό τους. Αυτός ήξερε καλά το δρόμο.

Πέταξαν πολύ. Μερικά κουράστηκαν.

- Τσιρ τσιπ! Είπαν στον αρχηγό. Βοήθεια! Κουραστήκαμε!

Εκείνος τα άκουσε. Κοίταξε γύρω. Παντού θάλασσα. Πέρα μακριά είδε ένα καράβι.

- Τσιβίιτ! Φώναξε. Είμαστε τυχεροί. Πάμε στο καράβι να ξεκουραστούμε.

- Τσίιβ! Δεν αντέχουμε ως εκεί. Είμαστε πολύ κουρασμένα.

- Τσιβίιτ! Τότε θα ζητήσουμε βοήθεια από τους πελαργούς και τις αγριόχηνες. Είναι πιο δυνατά πουλιά. Οι πελαργοί και οι αγριόχηνες κατάλαβαν. Πλησίασαν και τα πήραν στις ράχες τους. Τώρα όλα θα πάνε καλά.

Β. Οικονομίδου
Αναγνωστικό
Β' Δημοτικού 1979
(Διασκευή)

Λεξιλόγιο

πλοίο

ράμφος

ράχη

ουρά

πόδια

φτερά

1. Διαβάζω το κείμενο. Ποια πρόταση δεν ταιριάζει;
Βάλε (x).

- α. Τα χελιδόνια ταξιδεύουν για τις ζεστές χώρες.
- β. Στο δρόμο κουράζονται.
- γ. Σταματούν σ' ένα μικρό νησί.
- δ. Μετά για να συνεχίσουν το ταξίδι, τα κουβαλούν αγριόχηνες και πελαργοί.

2. Στο κείμενο ταξιδεύουν τα χελιδόνια, οι πελαργοί, οι αγριόχηνες. Τα γράφω στο ένα και στα πολλά.

Το _____

τα _____

ο _____

οι _____

η _____

οι _____

3. Γράφω ότι λείπει μπροστά από τις λέξεις του κειμένου:

___ δρόμος

___ δρόμοι

___ ράχη

___ ράχες

___ πλοίο

___ πλοία

4. Διαβάζω το αίνιγμα. Απαντώ τι είναι.

Από πάνω σαν τηγάνι

από κάτω σαν βαμβάκι

από πίσω σαν ψαλίδι.

Τι είναι; Είναι _____

5. Διαβάζω μια ελληνική παροιμία:

Ένα χελιδόνι δε φέρνει την άνοιξη.

α. Συζητώ την παροιμία.

β. Βρίσκω παροιμίες της χώρας μου για το χελιδόνι.

6. Ένα χελιδόνι λέει:

Μαζέψτε μηνύματα ειρήνης, αγάπης κι ανθρωπιάς
στα μικρά μου τα φτερά να τα φορτώσω
στης Αφρικής της μακρινής τα παιδιά,
για να τα δώσω.

**Γράφω μηνύματα ειρήνης, αγάπης κι ανθρωπιάς στα
φτερά του χελιδονιού:**

7. Συζητώ, γράφω, ζωγραφίζω ...

Τι θα συνέβαινε αν ένα χελιδόνι έχανε το μαύρο χρώμα του.

8. Διαβάζω και γράφω σωστά:

κουράζομαι

βοηθώ

κουρασμένος -η -ο

βοήθεια

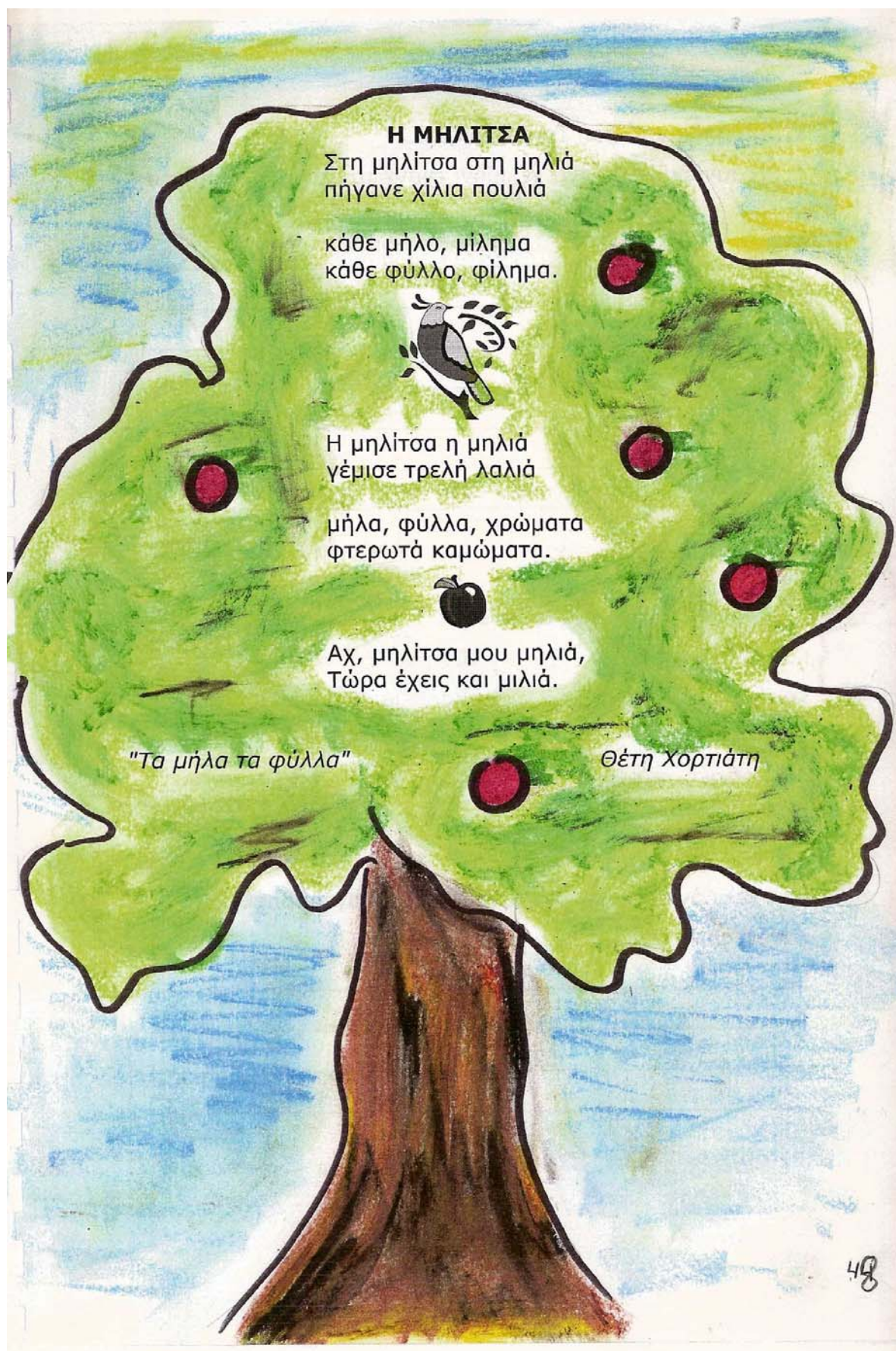
κούραση

βοήθημα

κουραστικός -ή -ό

ξεκούραση

Τα χελιδόνια κουράστηκαν. Οι πελαργοί βοήθησαν τα κουρασμένα πουλιά.

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

μηλιά _____

μηλίτσα _____

μήλο _____

φύλλο _____

χίλια _____

1000

1. Διαβάζω το κείμενο. Συμπληρώνω τους στίχους με τις λέξεις που λείπουν:

Στη μηλίτσα στη _____
πήγανε χίλια _____
μήλα, _____ χρώματα.
Αχ, _____ μηλιά
τώρα έχεις και _____.

2. Γράφω τους στίχους (σειρές) από το ποίημα, που ταιριάζουν στις εικόνες:

α)

β)

γ)

3. Η Άννα και η Αϊσέ μιλάνε. Με βοηθούν να καταλάβω. Ό,τι λείπει το βρίσκω στο ποίημα και το συμπληρώνω:

α)

Γιατί η μηλίτσα
η μηλιά γέμισε
τρελή λαλιά;

Γιατί η μηλίτσα
η μηλιά γέμισε

β)

Έλα, Άννα.
Έλα να παίξεις.

Όχι, δεν
έρχομαι!

Έλα, άσε τα
καμώματα.

Όχι, σου είπα!
Δεν έρχομαι!

Α! θέλεις να σε
παρακαλάνε.

Καλά, έρχομαι.

51
48

5. Διαβάζω, προσέχω, συμπληρώνω:

Η μηλιά είναι μεγάλη.

Της μηλιάς τα μήλα είναι κόκκινα.

Τη μηλιά τη μεγαλώνει ο ήλιος.

Οι μηλιές ανθίζουν την άνοιξη.

Τις μηλιές τις αγαπάνε τα πουλιά.

_____ **μηλίτσα** είναι μικρή.

_____ **μηλίτσας** τα μήλα είναι κόκκινα.

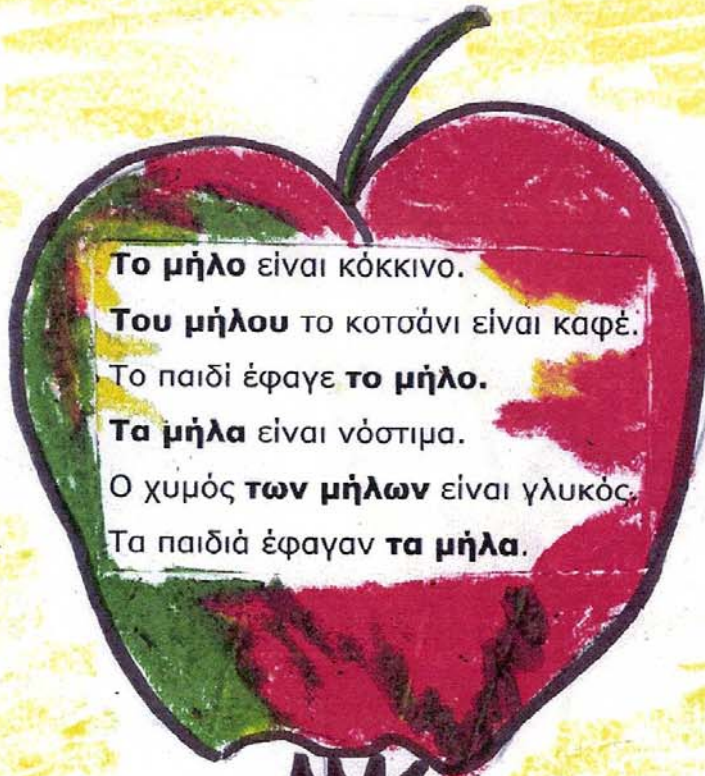
_____ **μηλίτσα** τη μεγαλώνει ο ήλιος.

_____ **μηλίτσες** ανθίζουν την άνοιξη.

_____ **μηλίτσες** τις αγαπάνε τα πουλιά.

5. Διαβάζω, προσέχω, συμπληρώνω:

Το **μήλο** είναι κόκκινο.

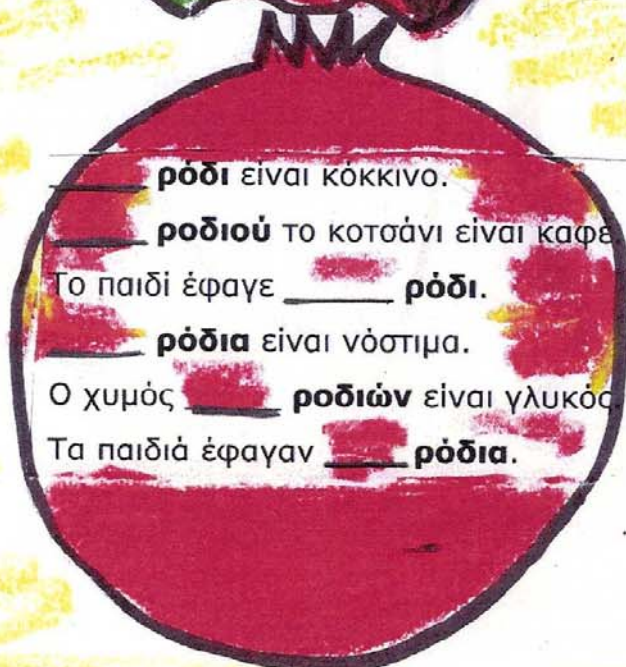
Του **μήλου** το κοτσάνι είναι καφέ.

Το παιδί έφαγε **το μήλο**.

Τα μήλα είναι νόστιμα.

Ο χυμός **των μήλων** είναι γλυκός.

Τα παιδιά έφαγαν **τα μήλα**.

_____ **ρόδι** είναι κόκκινο.

_____ **ροδιού** το κοτσάνι είναι καφέ.

Το παιδί έφαγε _____ **ρόδι**.

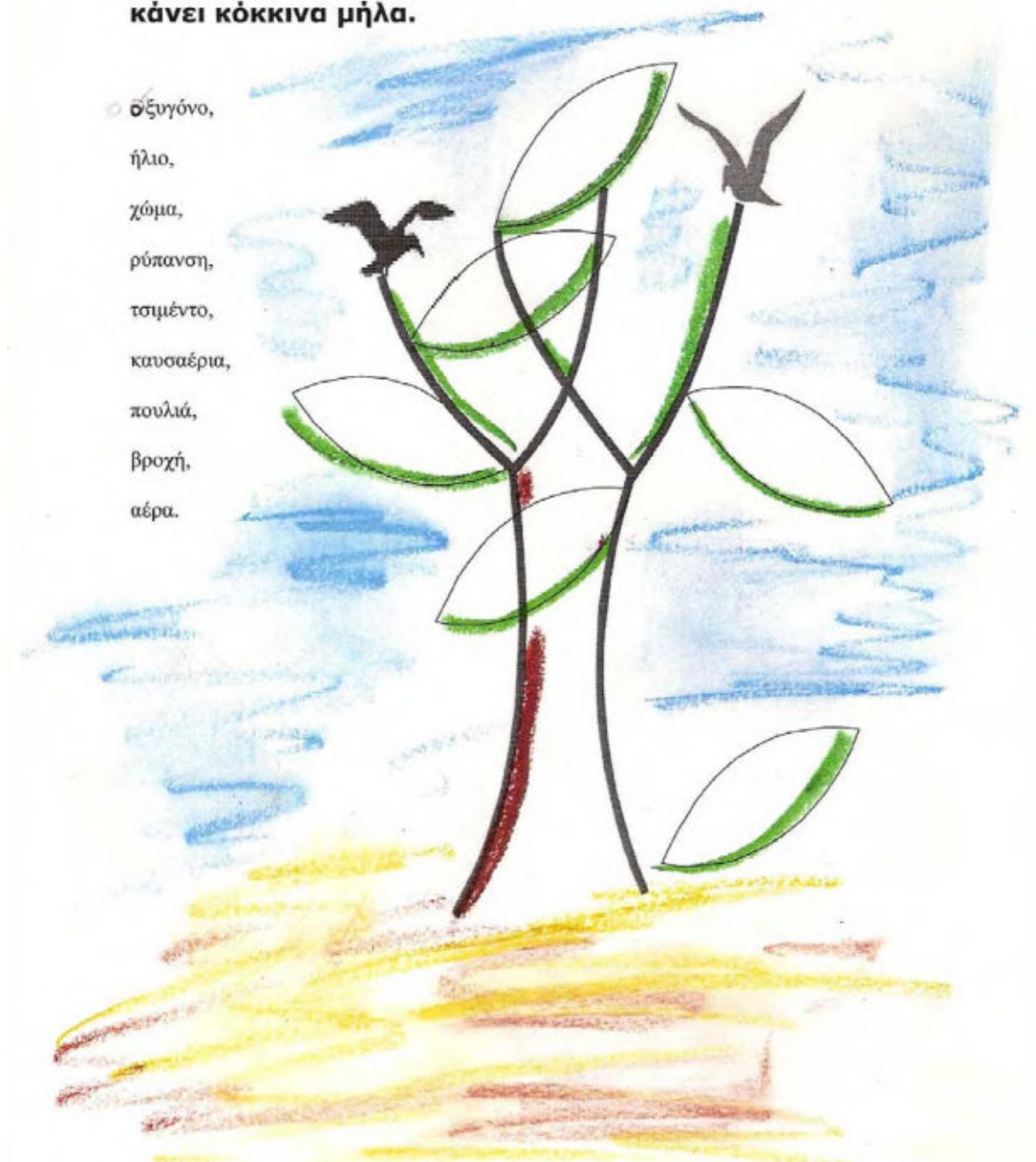
_____ **ρόδια** είναι νόστιμα.

Ο χυμός _____ **ροδιών** είναι γλυκός.

Τα παιδιά έφαγαν _____ **ρόδια**.

7. Αντί για ... φύλλα κρεμώ στα κλαδιά της μηλίτσας τις λέξεις, που θα τη βοηθήσουν να μεγαλώσει και να κάνει κόκκινα μήλα.

οξυγόνο,
ήλιο,
χώμα,
ρύπανση,
τσιμέντο,
καυσαέρια,
πουλιά,
βροχή,
αέρα.

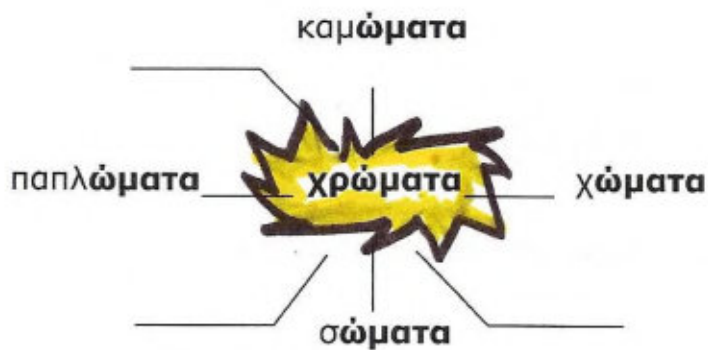
7. Παίζω με τις
που αγαπάνε
και τελειώνουν
Γράφω και δικές μου:

Διαβάζω λέξεις
τη «μηλιά»
σε -ια.

Διαβάζω λέξεις που αγαπάνε τα «χρώματα» και
τελειώνουν σε -ώματα. Γράφω και δικές μου:

Κάνω τώρα το δικό μου ποίημα.

Συμπληρώνω τους στίχους - σειρές :

Στης μηλίτσας τα _____ κλαδιά
_____ πουλιά
_____ παιδιά
_____ αγκαλιά
_____ χρώματα
_____ καμώματα

Βάζω
τίτλο
στο
ποίημα

8. Διαβάζω και γράφω σωστά:

μηλιά	χρώμα
μηλίτσα	χρώματα
μηλοχυμός	χρωματιστός -ή -ό
	πολύχρωμος -η -ο

Η μηλίτσα, η μηλιά καμαρώνει τα χρώματα στα μήλα και τα φύλλα της.

ΤΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΤΟΥ ΔΗΜΗΤΡΗ

Ο Δημήτρης γιορτάζει στις 26 του Οκτώβρη. Πήρε και φέτος πολλά δώρα. Πιο πολύ από όλα τα άλλα του άρεσε ένα ημερολόγιο. Στο εξώφυλλο είχε μια εικόνα για το αγαπημένο του άθλημα: το μπάσκετ. Το άνοιξε και άρχισε να γράφει:

"Είναι του Αγίου Δημητρίου σήμερα. Γιορτάζω. Το πρωί μοίρασα προσκλήσεις στο σχολείο για το πάρτι μου. Περιμένω τους φίλους και τις φίλες μου. Η μαμά ετοίμασε πολλές λιχουδιές ...".

Λεξιλόγιο

δώρα _____

εξώφυλλο _____

πρόσκληση _____

ημερολόγιο _____

Άγιος Δημήτριος _____

1. Διαβάζω το κείμενο και απαντώ στις ερωτήσεις.

- Πότε γιορτάζει ο Δημήτρης;

- Τι πήρε και φέτος;

- Ποιο δώρο του άρεσε πιο πολύ;

- Τι είχε στο εξώφυλλο;

- Τι έκανε ο Δημήτρης;

- Τι έκανε στο σχολείο το πρωί;

- Ποιους περιμένει το απόγευμα στο σπίτι;

Οι φίλοι του Δημήτρη:

Γράφω τα ονόματα των φίλων του. Τα βρίσκω στις παρακάτω προτάσεις:

Προσέχω: το πρώτο γράμμα είναι κεφαλαίο.

Η **Μαρία** είναι από την **Αθήνα**.

Οι γονείς του **Κώστα** είναι από την **Κρήτη**.

Ο **Γιάννης** μεγάλωσε στη **Γερμανία**.

Δύο χρόνια έχει που ήρθε στην πόλη μας.

Η **Κατερίνα** του χρόνου θα φύγει. Θα πάει στη **Σμύρνη**.

Εγώ είμαι ο/η _____ και μένω _____

Προσέχω: Και οι πόλεις, τα νησιά, τα κράτη γράφονται με **κεφαλαίο** το πρώτο γράμμα τους.

Οι δικοί μου φίλοι:

2. Διαβάζω για ένα ημερολόγιο

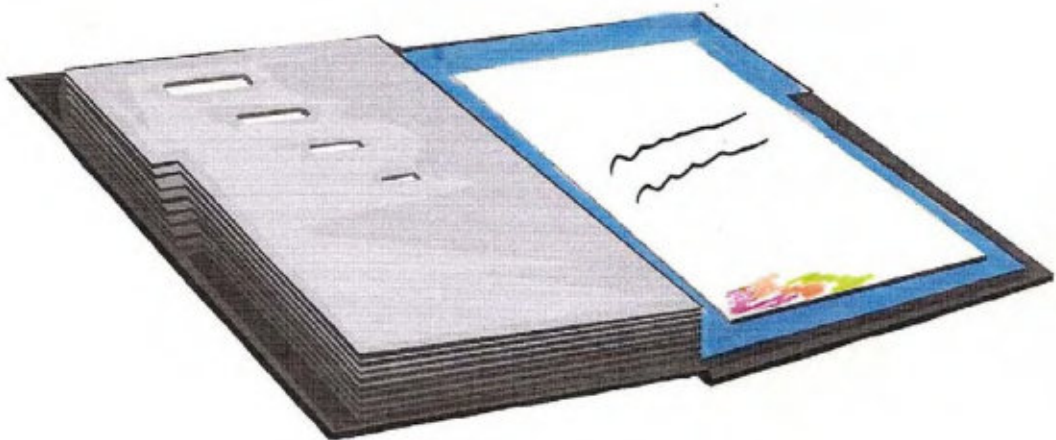

Η Άννα λέει:

Αγαπώ το βουνό. ~~Διαλέγω~~ το ημερολόγιό μου να έχει στο εξώφυλλο _____. Κρύβω το κλειδί.

Μόνο εγώ ξέρω τι γράφει! Θα γράφω τα σχέδιά μου, τις χαρές και τις λύπες μου. Θα γράφω κάθε μέρα.

3. Ξεκινώ το δικό μου ημερολόγιο.

4. Ο Δημήτρης έχει αγωνία. Περιμένει τους φίλους του. Αργούν. Μήπως η πρόσκληση που τους έδωσε δεν είχε όλες τις πληροφορίες; Τη διαβάζω.

Απαντώ στις ερωτήσεις:

Πότε: Ημέρα _____ Ώρα _____

Που: _____

Τι θα γίνει: _____

Εντάξει, Δημήτρη.
Όλα θα πάνε καλά ...

5. Γράφω τη δική μου πρόσκληση.

Καλώ όποιους θέλω στα γενέθλιά μου. Προσέχω: απαντώ στις ίδιες ερωτήσεις:

6. Διαβάζω και γράφω σωστά:

γιορτή

προσκαλώ

γιορτινός - ή - ό

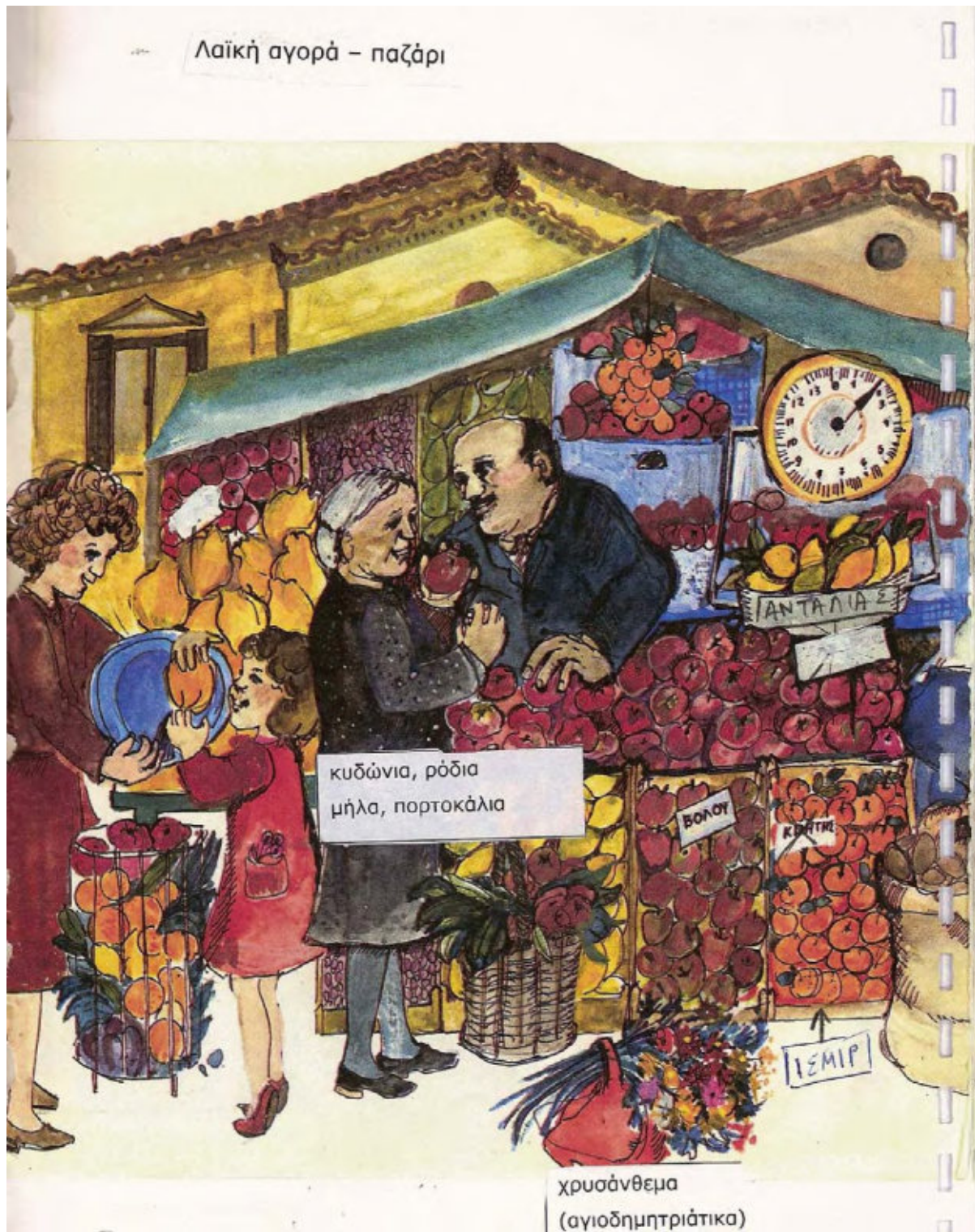
πρόσκληση

γιορτάζω

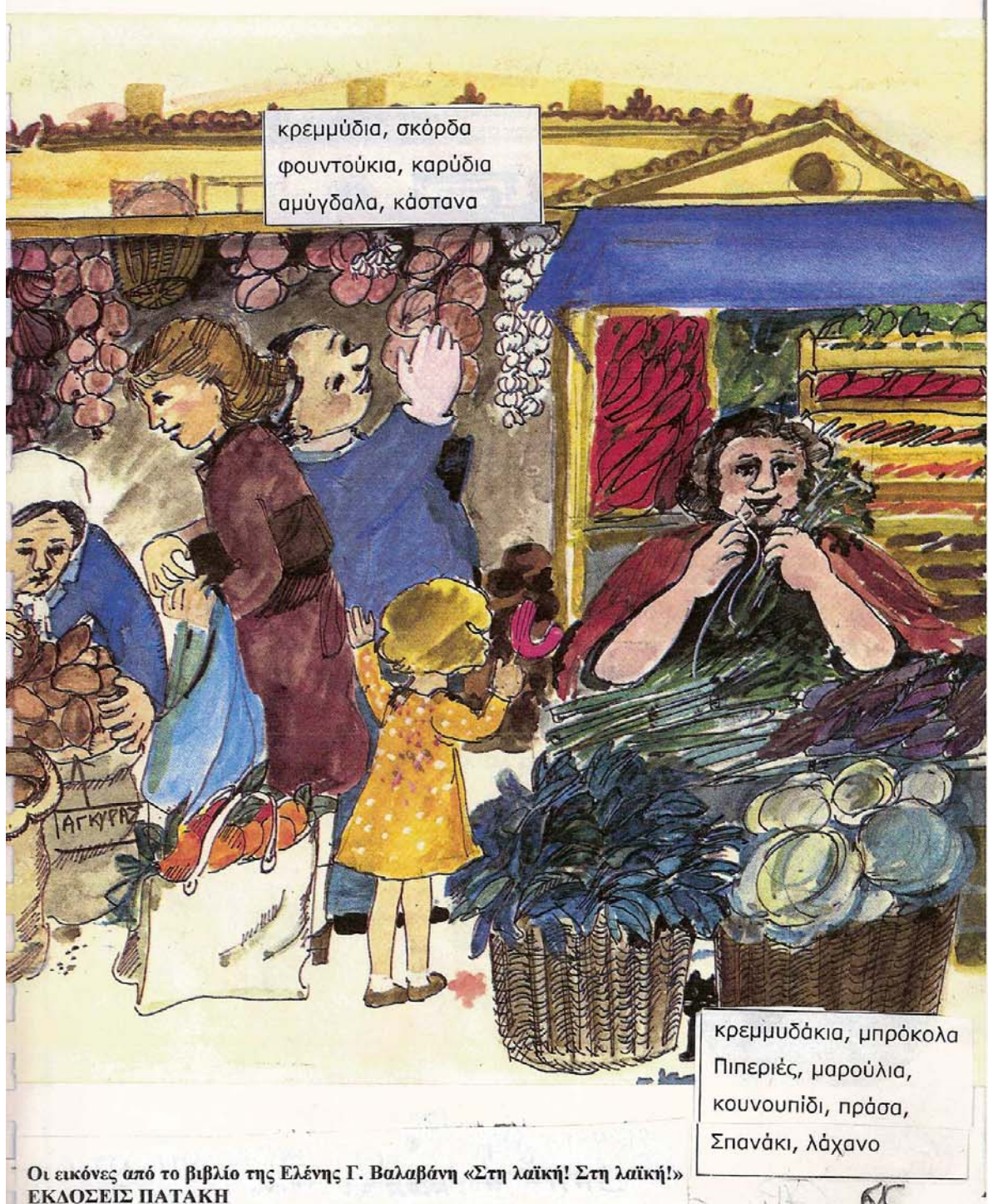
προσκλητήριο

γιορταστικός - ή - ό

Έγραψα προσκλήσεις για τη γιορτή μου. Φοράω τα γιορτινά μου και περιμένω τους φίλους μου.

Λαϊκή αγορά – παζάρι

ΜΕ ΤΗ ΜΑΜΑ ΣΤΗ ΛΑΪΚΗ ΑΓΟΡΑ

Είναι Σάββατο. Μ' αρέσει το Σάββατο. Δεν πάω σχολείο.
Πάω στη λαϊκή αγορά, στο παζάρι που λέει ο παππούς.

- Να κάνεις παζάρια λέει στη μαμά. Εκείνη χαμογελάει.

Τα λαχανικά και τα φρούτα είναι φτηνά στη λαϊκή.
Φτάνουμε. Παντού χρώματα. Πράσινο μαρούλι,
καταπράσινο σπανάκι. Κίτρινα μοβ, άσπρα χρυσάνθεμα.
Καφέ σκούρα τα καρύδια και τα κάστανα, πορτοκαλί τα
πορτοκάλια, ασημένια ψάρια.

Μ' αρέσει να ακούω και τις φωνές:

- Εδώ τα καλά και φρέσκα λάχανα.

- Εδώ τα κόκκινα τα μήλα.

- Εδώ η ζωντανή σαρδέλα.

Δε χορταίνω να βλέπω, ν' ακούω

Λεξιλόγιο

καρότο

μαρούλι

μήλο

σταφύλια

αχλάδι

κρεμμύδι

πατάτα

λάχανο

αγγούρι

χταπόδι

πράσο

καβούρι

ντάλια

πορτοκάλι

χρυσάνθεμο

μαρούλι

ελιές

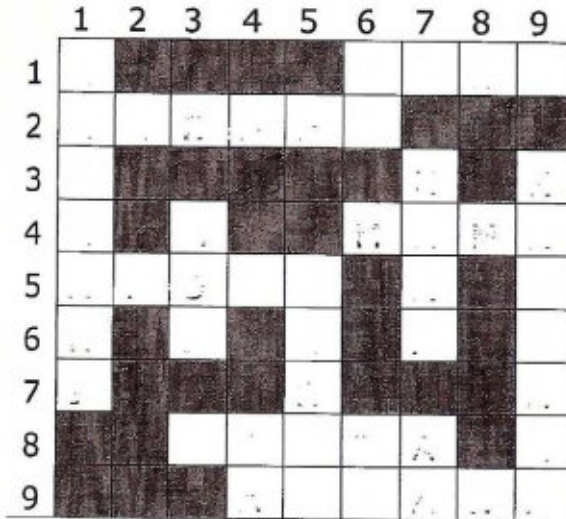
κολοκυθάκι

λεμόνι

1. Διαβάζω το κείμενο. Συμπληρώνω το σταυρόλεξο.

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ

1. Ο παππούς _____.
2. Έτσι λέγεται αλλιώς η λαϊκή.
4. Με τη _____ στη λαϊκή.
5. Η λαϊκή _____.
8. Ασημένια _____.
9. Και φρέσκα _____.

ΚΑΘΕΤΑ

1. Καταπράσινο το _____.
3. _____ χρυσάνθεμα.
5. _____ χρυσάνθεμα.
6. Συλλαβή στη λέξη πορτοκάλι
7. Τα φρέσκα και _____ λάχανα.
9. Καφέ σκούρα τα _____.

2. Πάμε με τη μαμά στον πάγκο με τα ψάρια.

Διαβάζω το παρακάτω κείμενο. Συμπληρώνω τη λέξη «ψαράς» που λείπει:

Ο ψαράς φορούσε ένα ναυτικό καπέλο.

Το μουστάκι του ήταν τεράστιο.

Άκουγα τον να παινεύει τα ψάρια του.

Δύσκολη δουλειά κάνουν οι οι.

Τα χέρια των είναι δυνατά.

Μ' αρέσει να ακούω τους στη λαϊκή αγορά.

3. Πάμε στον πάγκο με τα λαχανικά!

Μαρούλιασα...
Πάρε, κυρία,
είναι φρέσκα!

Όχι ... θέλω
σπανάκι.

Πώς αλλιώς μπορούσε να αρνηθεί η μαμά;

Διαβάζω τις παρακάτω απαντήσεις.

Διαλέγω αυτή που θέλω:

Δε χρειάζομαι μαρούλια.
Δεν είναι φρέσκα.
Είναι πολύ ακριβά.
Έχω μαρούλια

4. Πάμε στον πάγκο με τα φρούτα:

Πάρε φρέσκα
μήλα...

Ναι, θέλω
δύο κιλά.

**Πώς αλλιώς μπορούσε να συμφωνήσει η μαμά;
Διαβάζω τις παρακάτω απαντήσεις.
Διαλέγω αυτή που θέλω:**

Δώστε μου, σας παρακαλώ δύο κιλά.
Φαίνονται υπέροχα.
Είναι φτηνά.
Χρειάζομαι μήλα. Θα τα κάνω μηλόπιτα.

5. Διαβάζω και γράφω σωστά:

αγορά	λάχανα
αγοράζω	λαχανικά
αγοραστής	λαχανίδα
	λαχανόκηπος

**Στην αγορά βρίσκω φρέσκα λαχανικά. Από το
λαχανόκηπο στο πιάτο μου!**

Η ΠΡΟΣΕΥΧΗ ΤΩΝ ΨΑΡΙΩΝ

Ο γάβρος ήταν φρέσκος από καθαρή θάλασσα. Όμως δεν είναι όλες οι θάλασσες καθαρές κι όλοι οι γάβροι ευτυχισμένοι ... Αν τα ψάρια είχανε φωνή, θα έλεγαν τη δική τους προσευχή:

Τα ψαράκια τα καημένα
με πτερύγια σταυρωμένα

στην ψαρίσια τη σιωπή τους
λεν βουβά την προσευχή τους.

Παναγιά μας κι Αι - Νικόλα
σας παρακαλούμε όλα

πείτε στους τρελούς ανθρώπους
που βρωμίζουνε τους τόπους

να προσέξουνε λιγάκι
το γαλάζιο μας νεράκι.

Αν σε μας βρωμιές πετάνε
βρώμικα πως θα μας φάνε;

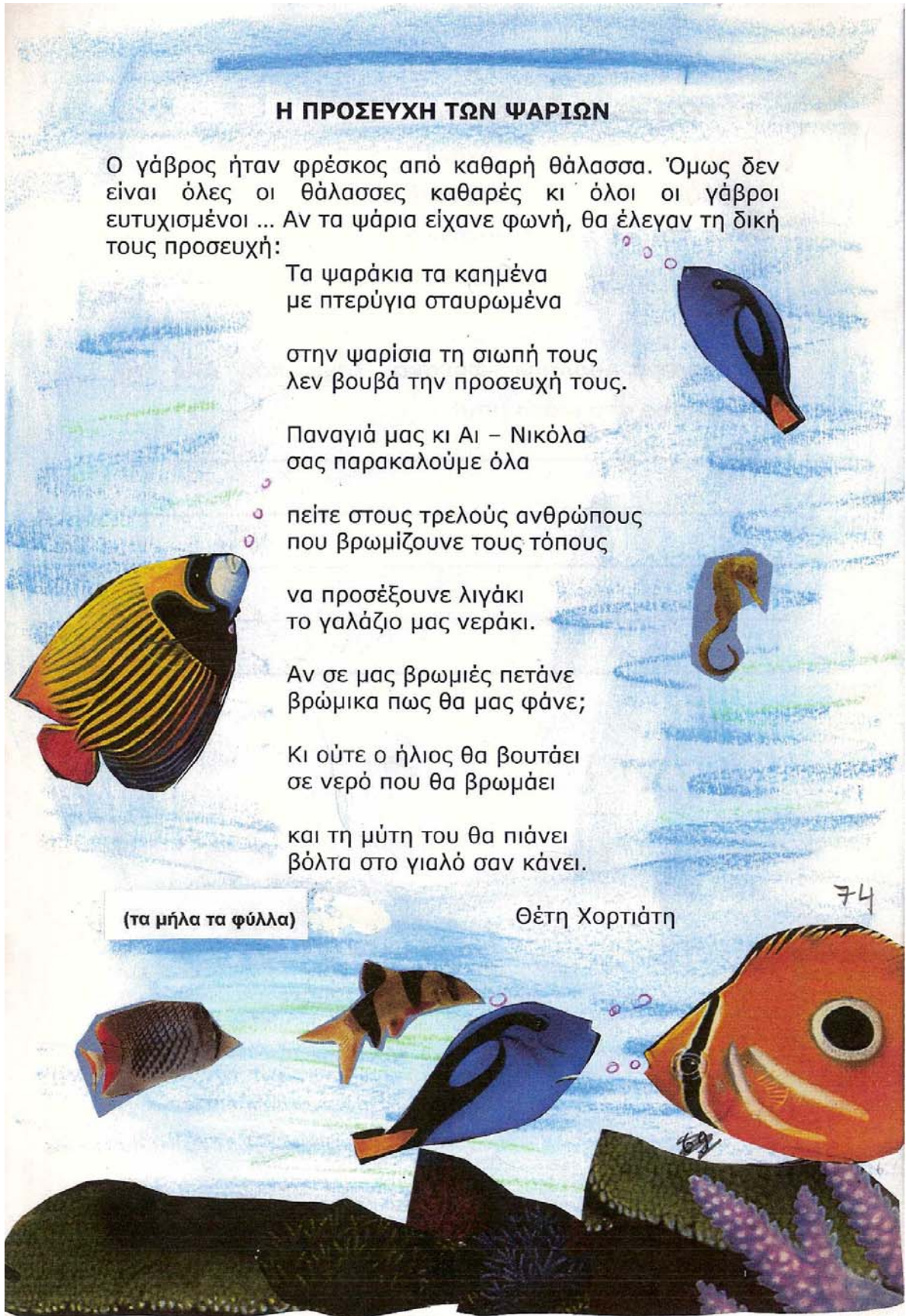
Κι ούτε ο ήλιος θα βουτάει
σε νερό που θα βρωμάει

και τη μύτη του θα πιάνει
βόλτα στο γυαλό σαν κάνει.

(τα μήλα τα φύλλα)

Θέτη Χορτιάτη

74

Λεξιλόγιο

πτερύγια _____

Παναγιά _____

γιαλός _____

Άι Νικόλας _____

1. Διαβάζω το ποίημα.

Συμπληρώνω τους στίχους:

Τα ψαράκια τα καημένα

Στην ψαρίσια τη _____

λεν βουβά την _____

Μη _____ τους τόπους

πείτε στους τρελούς ανθρώπους.

Γιατί θα' ναι όμορφη η γη:

- με του ήλιου το γελάκι
- ζωντανό το γλαράκι,
- στο γαλάζιο το νεράκι
- μ' ευτυχισμένο το ψαράκι.

Άνθρωποι και γη φίλοι παντοτινοί.

76

2. Διαβάζω και συμπληρώνω με τη λέξη «ψάρι» τις προτάσεις:

Το ψάρι στο ποίημα προσεύχεται.

Η προσευχή του _____ είναι σιωπηλή.

Βλέπω το _____ να προσεύχεται.

Τα _____ στο ποίημα προσεύχονται.

Οι προσευχές των _____ είναι _____.

Βλέπω τα _____ να _____.

3. Στην εφημερίδα διαβάζω την είδηση.

Χρησιμοποιώ τις λέξεις και συμπληρώνω ό,τι λείπει:

Σμύρνη _____ η θάλασσα

τα ψάρια _____ το πετρελαιοφόρο

η κηλίδα _____ ο καπετάνιος

Η πόλη _____ ο κάτοικος της πόλης

«Στην παραλία της _____ η _____ έβγαλε
πολλά νεκρά _____. Ένα πετρελαιοφόρο άφησε πίσω
του τη μεγάλη μαύρη _____ με το πετρέλαιο.
_____ δε σεβάστηκε τη _____. Οι
_____ της πόλης αναστατώθηκαν. Ζητούν την
τιμωρία _____.»

4. Γράφω για την εφημερίδα του σχολείου αυτό που δείχνει η παρακάτω εικόνα. Με βοηθούν οι λέξεις:

Η Θαλάσσια

ζωή

ΑΠΕΙΛΑ ΕΙΤΑΙ

ε / Εργαστάσιο

εργοστασίου αρχής

απόβλητα

Η εφημερίδα μας

"Τα χελιδόνια"

5. Διαβάζω και γράφω σωστά:

ψαρεύω

προσεύχομαι

ψάρι

προσευχή

ψαράς

ψαριά

ψάρεμα

Τα ψάρια λένε την προσευχή τους:

Να είναι η θάλασσα καθαρή.

ΚΥΡΙΑΚΗ ΠΡΩΙ

Κυριακή πρωί. Ξυπνώ από τη φωνή της μαμάς:

- Άντε, Άννα, έλα να βοηθήσεις, έχουμε πολλές δουλειές.
Το μεσημέρι θα έρθει στο σπίτι μας η θεία Μαρία, ο θείος Γιάννης και τα παιδιά. Τα ξαδέρφια μου, ο Δημήτρης και η Ελένη. Θα φάμε όλοι μαζί και μετά εμείς τα παιδιά θα παίξουμε.

Η μαμά μαγειρεύει το γαύρο.

Ο μπαμπάς κάνει σαλάτα.

Εγώ καθαρίζω τα μήλα για τη μηλόπιτα.

Μεσημέρι. Όλα είναι έτοιμα.

Οι γάβροι αχνιστοί στο φούρνο.

Η σαλάτα με ξύδι, λάδι και αλάτι.

Η μηλόπιτα μοσχοβόλησε όλο το σπίτι.

Το τραπέζι στρωμένο. Καθόμαστε.

Είναι ωραίο το φαγητό:

Είναι ωραία που είμαστε όλοι μαζί.

7/90

Λεξιλόγιο

φαγητό _____

τραπέζι _____

1. Διαβάζω το κείμενο. Απαντώ στις ερωτήσεις:

Τι μέρα είναι;

Τι έβλεπε η Άννα από το παράθυρο;

Ποιος τη φώναξε; Γιατί;

Ποιοι θα ερχόταν στο σπίτι;

Τι μαγείρεψε η μαμά;

Τι έκανε ο μπαμπάς;

Τι έκανε η Άννα;

2. Γίνομαι μάγειρας / ισσα

Είμαι μάγειρας τρανός,
φοβερός και τρομερός.

Εγώ μαγείρισσα τρανή,
φοβερή και τρομερή.

Σκούφο άσπρο φορώ
και κανένα δε ρωτώ.
Παίρνω μήλα και καρύδια
δεν ξεχνώ και τη σταφίδα
στη μηλόπιτα τα βάζω
και σας κάνω άνω κάτω.

**Διαβάζω τη φοβερή συνταγή του μάγειρα και της
μαγείρισσας. Συμπληρώνω ό,τι λείπει:**

Συνταγή μηλόπιτας

6 _____ κομμένα σε λεπτές φέτες

1½ φλιτζάνι _____

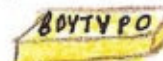

1½ φλιτζάνι _____

60 γραμμάρια _____ (μουςκεμένες)

½ φλιτζάνι _____

3 _____

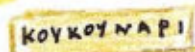

½ ποτήρι _____

τριμμένη φλούδα από 1 _____

2 κουταλιές _____

1 φακελάκι μπέκιν πάουντερ (σόδα)

λίγο _____

3. Συμπληρώνω κι εδώ το τελευταίο γράμμα στις λέξεις που λένε τι κάνω.

*** Προσοχή:** Οι λέξεις που απαντούν στο τι κάνω γράφονται με **ω**.

Εκτέλεση

Χτυπά_ πολύ καλά το βούτυρο με τη ζάχαρη.

Προσθέτ_ το αλεύρι, το μπέικιν πάουντερ, το γάλα, τα αυγά, τις σταφίδες, λίγο αλάτι.

Ανακατεύ_ πολύ καλά.

Βουτυρών_ και αλευρών_ ένα στρογγυλό ταψάκι.

Ρίχν_ το μίγμα στο ταψάκι και το σκεπάζ_ με τις καθαρισμένες φέτες μήλου, τα κουκουνάκια και λίγη ζάχαρη.

Ψήν_ για μια ώρα σε προθερμασμένο φούρνο στους 150 βαθμούς.

4. Διαβάζω στην εφημερίδα

Τροφές που κάνουν καλό στην υγεία μας

Το πιάτο σας να θυμίζει τα χρώματα του ουράνιου τόξου,
συνιστούν οι επιστήμονες.

τροφές που κάνουν καλό στην υγεία μας

το πιάτο σας να θυμίζει τα χρώματα του ουράνιου τόξου,
συνιστούν οι επιστήμονες

Σπανάκι

Ντομάτες

Ξηροί καρποί

πορτοκάλι

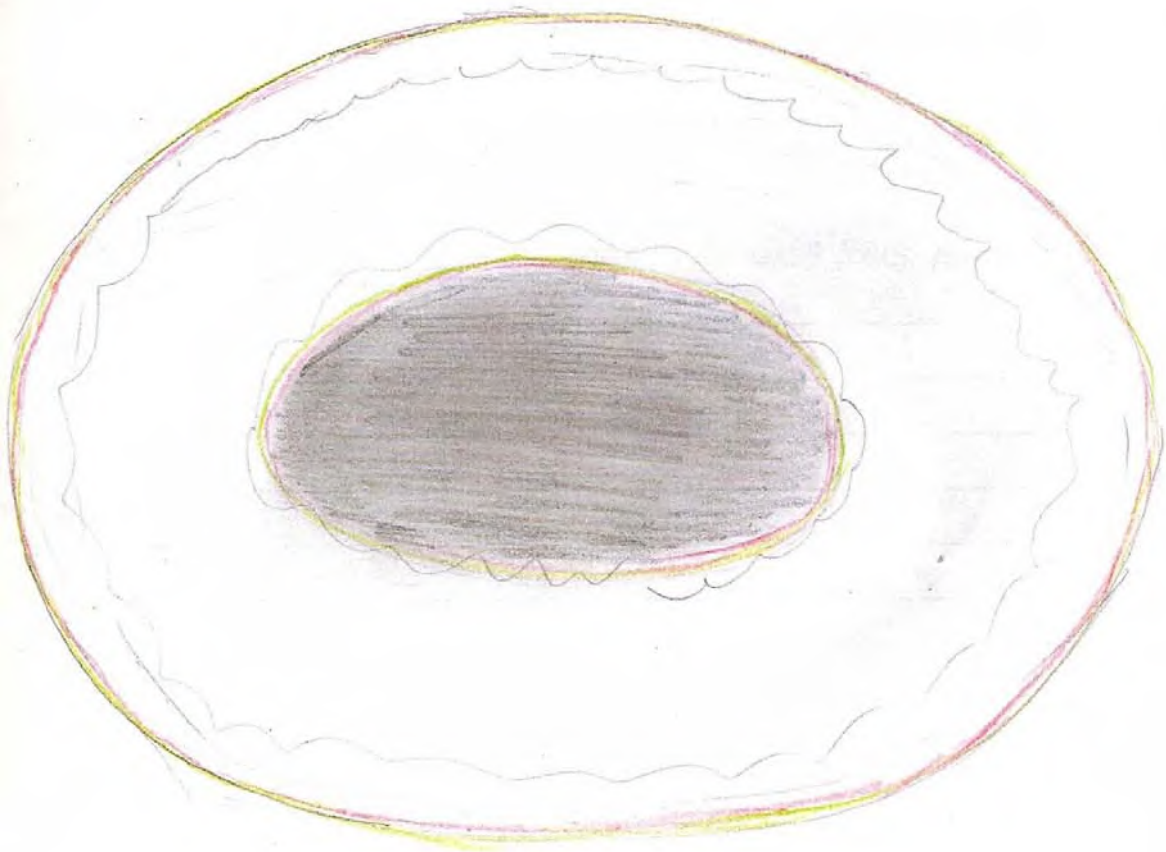

Σκόρδο

Μπρόκολο

**5. Γεμίζω το δικό μου πιάτο με υγιεινές τροφές.
Ζωγραφίζω και γράφω.**

6. Διαβάζω και γράφω σωστά

μαγειρεύω

μάγειρας

μαγείρεμα

μαγειρική

μαγειρεμένος -η -ο

Ο μπαμπάς μου είναι καλός μάγειρας. Του αρέσει πολύ το μαγείρεμα.

- Η μαγειρική θέλει τέχνη λέει.

Ο ΚΑΙΝΟΥΡΙΟΣ ΔΑΣΚΑΛΟΣ

Φέτος πάω στη δευτέρα τάξη. Χάρηκα που άνοιξαν τα σχολεία. Βρήκα τους φίλους μου, αλλά δε βρήκα τη δασκάλα μου. Πήγε σε άλλο σχολείο.

Στην τάξη ήρθε καινούριος δάσκαλος. Έτρεμα λίγο... σαν να κρύωνα. Είχα αγωνία. Μας χαμογέλασε και ... η αγωνία πάει ... Τι όμορφη που έγινε η τάξη τώρα! Γέμισε ήλιο και χαρά!

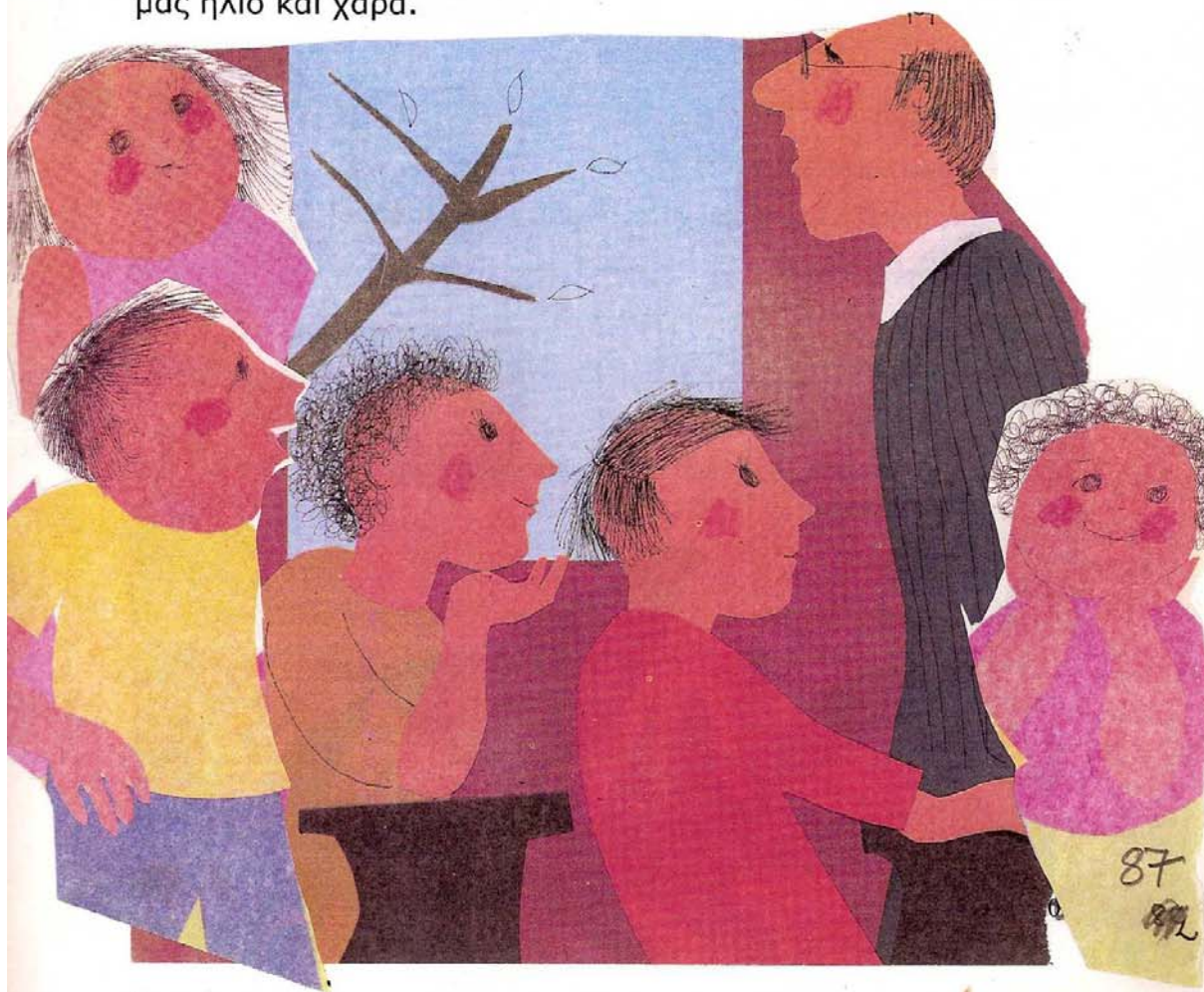
- Με λένε Αχιλλέα. Πρώτη φορά έρχομαι στην πόλη σας. Θα μου τη γνωρίσετε;

- Ναι, κύριε είπαμε όλοι.

- Από πού είστε; ρώτησε η Ελένη.

- Από την Αλεξάνδρεια. Είναι μια πόλη όμορφη, κοντά στη θάλασσα, σαν τη δική σας.

- Την ξέρω, κύριε. Ο Γιάννης είναι ενθουσιασμένος. Κάθε χειμώνα πάμε στα ξαδέρφια μας, που μένουν στην πόλη σας. Η κουβέντα συνεχίστηκε. Τα λόγια του γέμισαν τις καρδιές μας ήλιο και χαρά.

Λεξιλόγιο

σχολείο _____

δάσκαλος _____

Αλεξανδρούπολη _____

Πόλη (Ισταμπούλ) _____

ήλιος _____

1. Διαβάζω το κείμενο. Συμπληρώνω την ακροστιχίδα.

Δ----- Σε ποια τάξη πάει το παιδί που μιλάει
για το δάσκαλό του;

Α----- ☒ Πώς τον λένε;

Σ----- ☒ Πού πήγε η δασκάλα της πρώτης τάξης

Κ----- Ήρθε στην τάξη _____ δάσκαλος.

Α----- Ο δάσκαλος είναι από την : _____

Λ----- Ποια γέμισαν ήλιο και χαρά τις καρδιές
των παιδιών;

Ο----- Πώς έγινε η τάξη μόλις μπήκε ο
δάσκαλος;

Σ----- Οείναι ενθουσιασμένος
(αντίστροφα)

3. ΒΛΕΠΩ ΤΙΣ ΕΙΚΟΝΕΣ

Γράφω μια πρόταση για την Αλεξανδρούπολη

ΙΣΤΑΝΒΟΥΛ

Γράφω μια πρόταση για την Πόλη.

Πόλη

Χάρτης με τη διαδρομή Αλεξανδρούπολη –Ισταμπούλ. Διαβάζω τι λέει, τι κουβαλάει το τρένο!

Δες το τρένο που περνάει

και πίσω δεν κοιτάει.

Σε κάθε βαγόνι και τι δεν κουβαλάει!

Πόλεις, χωριά, θάλασσα, βουνά, ποτάμια όλο μετρά

Τσαφ, τσουφ! Πέρασα
από παντού, μα χαίρομαι
που έρχομαι στη νύφη
του **Βοσπόρου**.

Τσαφ, τσουφ! Της
φιλίας το ποτάμι
που το λένε **Έβρο**...
Πέρασα κι ενώ,

Αλεξανδρούπολη

Τσαφ, τσουφ!
Αλεξανδρούπολη φθάνω,
χωρίς ν' ανασάνω.

Ασκηση 1

Ταξιδεύοντας από την Αλεξανδρούπολη
στην πόλη μου συναντάμε βουνά και ποτάμια.
Τα βρίσκω στο χάρτη. Τα γράφω στα βαγόνια
με κεφαλαία γράμματα.

* Άσκηση 2

Στο τρένο του γυρισμού ξαναγράφω με μικρά γράμματα
γράμματα τις λέξεις στα
βαγόνια του τρένου.

**** Προσέχω: ποτάμια,
βουνά, πόλεις, χωριά το
πρώτο γράμμα κεφαλαίο.**

4. Είμαι στο παράθυρο του τρένου. Περνάμε ΤΟΥ.....

Έβρο . Βλέπω:

Το βουνό _____

Τα δέντρα _____

Τα φύλλα _____

Το ποτάμι _____

5. Διαβάζω και γράφω σωστά:

χαίρομαι _____

χαμόγελο _____

χάρηκα _____

χαμογελώ _____

χαρά _____

χαμογελαστός _____

χαρούμενος _____

χαμογελαστή _____

χαρούμενη _____

χαμογελαστό _____

χαρούμενο _____

Χάρηκα που ο δάσκαλος χαμογελούσε. Ήταν χαμογελαστός
κι εγώ χαρούμενος.

Χειμώνας

Αχ! Αννούλα του χιονιά
στον Δεκέμβρη τις εννιά
έχεις τη γιορτή σου;

Ναι, ~~Αχ~~ θαμαι μαζί
σου στην γιορτή μου
τη χαρά!

Δες, ~~Αχ~~, χιονίζει τώρα,
ήρθε του χειμώνα η ώρα.
Δέντρα με γυμνά κλαδιά
φόρεσαν λευκά σκουφιά
στον χιονιού την αγκαλιά!

Άννα, εσείς οι χριστιανοί οι
έχετε τρανή γιορτή.

Ναι! Χριστουγέννων
καμπάνα χτυπά.
Γεμίζει ... χαρά η καρδιά
και μετά: να η
Πρωτοχρονιά.

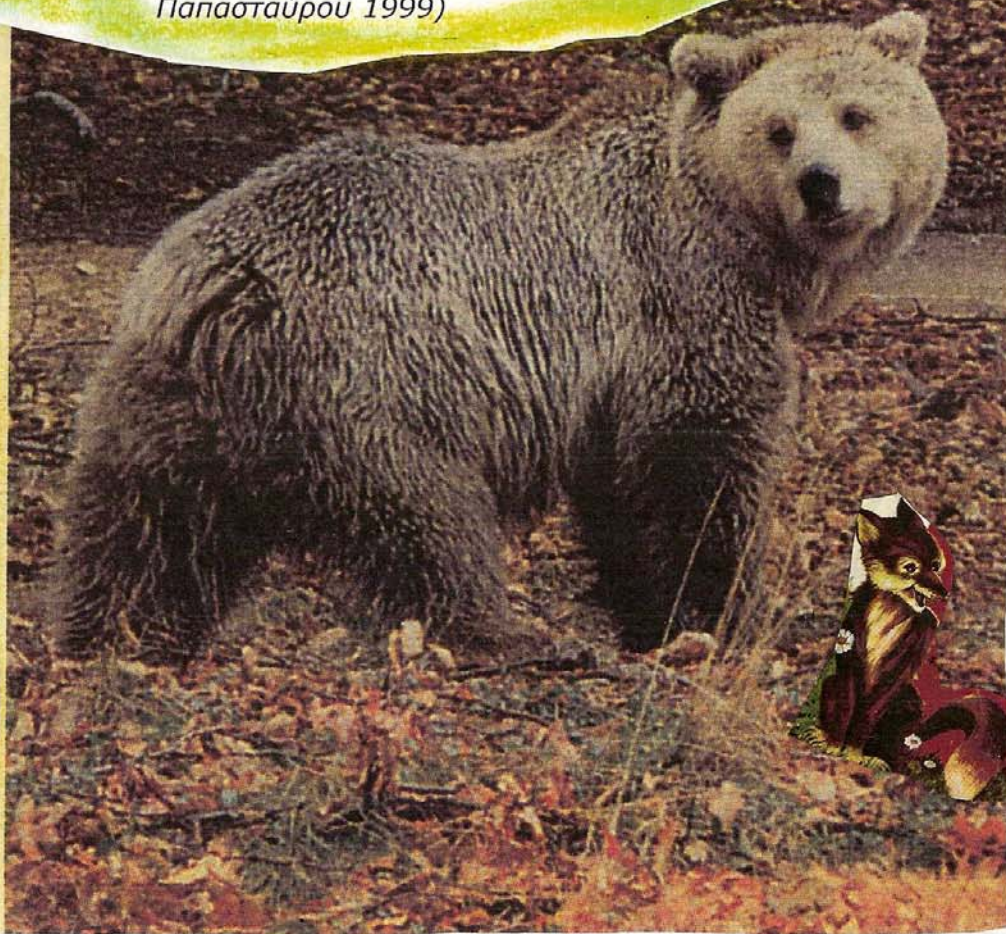

ΜΙΑ ΑΡΚΟΥΔΑ ΜΑΣ ΜΙΛΑΕΙ

Στο τέλος του φθινοπώρου πολλά ζώα πέφτουν να κοιμηθούν για πολύ καιρό. Έτσι θα αντέξουν το κρύο του χειμώνα. Ο αρκούδος Ζαχαρίας συζητάει με τη φίλη του την αλεπουδίτσα Ναταλία.

- Πάμε περίπατο;
- Δεν έχουμε καιρό για περίπατο, Ναταλία. Πρέπει να φάω. Ετοιμάζομαι για τη χειμερία νάρκη μου.
- Τι θα πει αυτό;
- Χειμερία νάρκη είναι αυτό που κάνουν οι αρκούδες το χειμώνα. Θα πει κοιμάμαι και δεν ξυπνώ παρά μόνο την άνοιξη.
- Κι εγώ τι θα κάνω χωρίς εσένα;
- Ίσως βρεις καινούργιους φίλους ...
- Δε θέλω καινούργιους φίλους ...

(Sally Grndley και Πέννυ Νταν Παπαδόπουλος Μτφ. Άννα Παπασταύρου 1999)

93
100

Λεξιλόγιο

αρκούδα _____

αλεπού _____

1. Διαβάζω το κείμενο. Συμπληρώνω τη μεσοστιχίδα.

Α-----

Ο αρκούδος Ζαχαρίας είχε φίλη μια _____.

--Ρ--

Ετοιμάζεται για τη χειμερία _____.

Κ-----

Ο Ζαχαρίας λέει: το χειμώνα _____.

-----Ο

Η αλεπουδίτσα ρωτάει: Πάμε _____;

-Υ---

Ο Ζαχαρίας λέει: _____ την άνοιξη.

-----Δ---

Η μικρή αλεπού λέγεται _____.

Α-----

Ο Ζαχαρίας ξυπνά την _____.

2. Ο Ζαχαρίας θα πέσει σε χειμερία νάρκη μην τον προλάβει το κρύο του χειμώνα.

Πολλές αρκούδες όμως χάνουν τη ζωή τους. Μετά από 35 χιλιάδες χρόνια ζωής στη γη, η αρκούδα κινδυνεύει να εξαφανιστεί. Τα τελευταία χρόνια χάθηκαν τα περισσότερα δάση και μαζί μ' αυτά οι μισές καφέ αρκούδες στην Ευρώπη.

Προστατεύοντας την αρκούδα,
προστατεύουμε το δάσος.

Προστατεύοντας το δάσος,
προστατεύουμε την αρκούδα.

Ξέρω ότι:

Για την προστασία της αρκούδας υπάρχει ο ΑΡΚΤΟΥΡΟΣ και το κέντρο προστασίας Αρκούδας.

Προσπαθώ να τους βοηθήσω.

Συμπληρώνω το "χαρτάκι" του ΑΡΚΤΟΥΡΟΥ με τα στοιχεία μου. Το στέλνω. Γίνομαι μέλος. Βοηθάω κι εγώ.

**ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΤΕ ΤΟ ΕΡΓΟ
ΤΟΥ ΑΡΚΤΟΥΡΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ
ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΑΡΚΟΥΔΑΣ**

Ναι, επιθυμώ να συμβάλω στις προσπάθειες για την προστασία της καφέ αρκούδας και των βιοτόπων.

ΟΝΟΜΑ

ΕΠΩΝΥΜΟ

ΟΔΟΣ ΑΡΙΘ.

ΠΟΛΗ Τ.Κ.

ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΗΛΙΚΙΑ

3. Συζητώ με τους συμμαθητές μου για την προστασία της αρκούδας. Τους λέω ό,τι ξέρω.

Ζωγραφίζω μια αφίσα.

Θυμάμαι. Ζωγραφιά και λίγα λόγια. Να σαν αυτή την αφίσα.

η καφέ αρκούδα

ένα από τα τελευταία σύμβολα της άγριας ζωής
απειλείται με εξαφάνιση

4. Γράφω ένα γράμμα για το Σύλλογο Κυνηγών της πόλης μου.

Διαλέγω πως θα ξεκινήσω: Φίλε μου

Κύριε Πρόεδρε

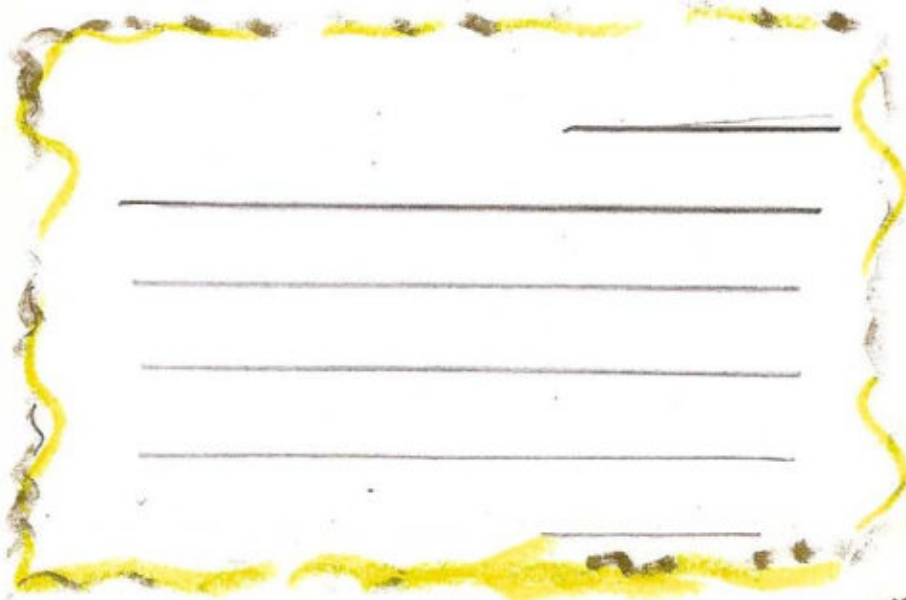
Κύριοι κυνηγοί

Αγαπητέ μου

Γράφω τις σκέψεις μου. Με βοηθούν οι λέξεις: σας πληροφορούμε, αρκούδες, εξαφανίστηκαν, δάση καταστράφηκαν, άνθρωποι αδιαφορούν, καίνε, σκοτώνουν, γη κινδυνεύει, μη σκοτώνετε τις αρκούδες, προστατέψτε τα άγρια ζώα.

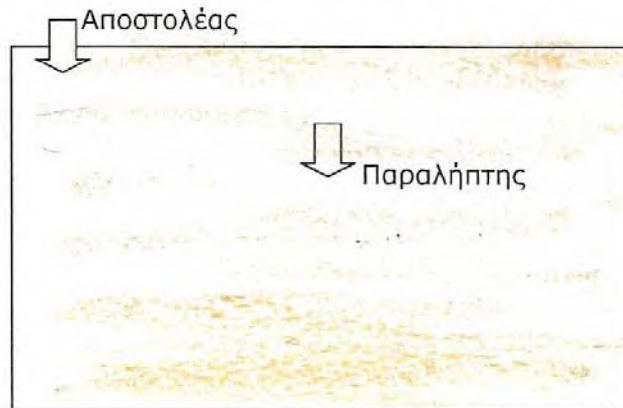
Διαλέγω πως θα κλείσω το γράμμα: Σε φιλώ,
Με εκτίμηση
Με αγάπη
Σε χαιρετώ
Με σεβασμό

Θα χρειαστώ ένα φάκελο και γραμματόσημο.

οκ 15/1

Θυμάμαι: Γράφω το όνομά μου και τη διεύθυνσή μου.

Το όνομα και τη διεύθυνση αυτού που θα πάρει το γράμμα.

5. Διαβάζω και γράφω σωστά.

κοιμάμαι

αρκούδα

κοιμήθηκα

αρκουδιάρης

αρκουδάκι

Η αρκούδα κοιμάται όλο το χειμώνα. Την άνοιξη θα παίζει με το αρκουδάκι της.

ΤΟ ΠΑΡΑΠΟΝΕΜΕΝΟ ΑΡΚΟΥΔΑΚΙ

Μια φορά κι έναν καιρό υπήρχε μια πόλη με σπιτάκια, μαγαζιά, νοσοκομείο κι ένα όμορφο σχολείο. Μόνο που σ' αυτή την πόλη δε ζούσαν άνθρωποι αλλά αρκούδες.

Αρκουδάκια χοντρούλικά, με στρογγυλά όμορφα αυτάκια, έξυπνα ματάκια και απαλό τρίχωμα κάθε πρωί πήγαιναν στο σχολείο. Μαζί τους ήταν ένα αρκουδάκι που δεν έπαιζε, δε γελούσε, δεν έλεγε το μάθημα στο δάσκαλο. Ήταν πάντα λυπημένο. Είχε μεγάλα, πολύ μεγάλα αυτιά ... και νόμιζε ότι το κοροϊδεύαν όλα τα άλλα αρκουδάκια. Η μανούλα του έλεγε:

- Κανένας δε σε κοροϊδεύει. Όλοι σε αγαπάμε και το χαίδευε.

Δε γινόταν τίποτε. Μέχρι ένα Σάββατο που η μαμά αρκούδα είπε χαρούμενη:

- Παιδί μου! Τι χαρά! Τα αυτιά σου σήμερα δεν είναι μεγάλα! Το αρκουδάκι χάρηκε πολύ. Όλη τη μέρα έπαιζε, γελούσε, μιλούσε, είπε το μάθημα απ' έξω. Όλοι το αγαπούσαν. Στο γυρισμό σταμάτησε να πιει νερό σε μια λιμνούλα. Είδε ότι τα αυτιά του ήταν μεγάλη, όπως πάντα. Τότε κατάλαβε:

- Όλοι με αγαπάνε. Ας έχω αλλιώςτικά αυτιά, μεγάλα. Δεν παραπονέθηκε για τα αυτάκια του άλλη φορά. Ήταν πολύ φίλος με όλα τα αρκουδάκια και καλός μαθητής στο σχολείο. Η μανούλα ήταν ευτυχισμένη.

Ζούσαν αυτοί καλά κι εμείς καλύτερα.

(Φρ. Χάτογλου. Καλημέρα Ειρήνη. Διασκευή/συντόμηση)
Συγγραφή έτη 1983

Λεξιλόγιο

πόλη _____

νοσοκομείο _____

αυτιά _____

τρίχωμα _____ (σκίτσος) ★

ματάκια _____

λίμνη _____

1. Διαβάζω το κείμενο. Συμπληρώνω τις προτάσεις.

Μια φορά κι έναν καιρό υπήρχε μια πόλη με _____,
_____, _____, κι ένα _____.
Αρκουδάκια _____, με _____, _____ αυτιάκια, _____
ματάκια και _____ τρίχωμα κάθε πρωί πήγαιναν στο
σχολείο. Μαζί τους ήταν ένα αρκουδάκι που δεν _____,
_____ το μάθημα στο δάσκαλο. Είχε _____,
_____ αυτιά και νόμιζε ότι το _____
όλα τα άλλα αρκουδάκια.

2. Διαβάζω και τονίζω τις λέξεις:

Η Άννα και η Αϊσέ με βοηθούν να μάθω:

Άννα, πολλές φορές το **οι** και **αι** δε διαβάζονται με μια φωνή.

Ναι, Αϊσέ. Με δυο τελίτσες πάνω στο **ι** έχουν χωριστή φωνή: **αϊ, οϊ**.

Ξέρω. Τις λέμε **διαλυτικά**. Μα δε χρειάζονται καμιά φορά.

Όταν έχει τόνο το **ο** και το **α** τα διαβάζουμε χωριστά: **άι, όι**.

Και όταν με κεφαλαία γράφω τις λέξεις;

Δεν έχεις να διαλέξεις. Πάντα βάζεις διαλυτικά χωρίς μπερδέματα πολλά.

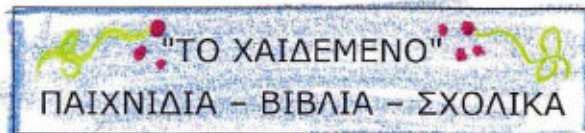
3. Διαβάζω τις προτάσεις. Βάζω διαλυτικά, όπου χρειάζονται.

Το αρκουδάκι νόμιζε πως όλοι το κοροϊδευσαν. Ήταν διαφορετικό από τα άλλα.

- Με κοροϊδεύουν σκεφτόταν.

Τα χαιδέματα της μαμάς δεν βοηθούσαν.

Ούτε στο μαγαζί έβρισκε το «κέφι του».

4. Μεγαλώνω τις προτάσεις. Διαλέγω λέξεις από το αρκουδάκι:

Τα αρκουδάκια ήταν χοντρούλικά.

Τα αρκουδάκια ήταν χοντρούλικά και _____

Τα αρκουδάκια ήταν χοντρούλικά, _____ και _____.

Τα αρκουδάκια ήταν χοντρούλικά, _____, _____ και _____.

Είχαν _____ μάτια.

Τα αυτιά τους ήταν _____.

Είχαν _____ μάτια και _____ αυτιά.

(Καφετιά, μαλακά, μεγάλα, παιχνιδιάρικα, γελαστά)

5. Διαβάζω και γράφω σωστά:

παίζω – έπαιξα – θα παίξω

παιχνίδι

παιχνιδιάρης

παιδί

παιδίατρος

παιδότοπος

παιδική χαρά.

Το αρκουδάκι έπαιξε όλη μέρα.

Γέμισε με τους φίλους του την παιδική χαρά.

Ο Αρκουδάκης δεν ήταν μαζί τους.

Πήγε στον αρκουδο – παιδίατρο.

Η ΓΛΑΣΤΡΑ

Το λουλούδι δεν μπορεί να φύγει από τη γλάστρα. Μένει πάντα στην ίδια θέση. Κοιτάει από το παράθυρο. Βλέπει τους ανθρώπους στο δρόμο. Να, τώρα περνάει κάποιος με ένα πόδι. Περπατάει και κουτσαίνει. Το λουλούδι λυπάται τον άνθρωπο που κουτσαίνει. Θέλει να κλάψει αλλά δεν έχει δάκρυα. Ξέχασαν να το ποτίσουν. Τα παιδιά πήγαν στο σχολείο. Η μητέρα βιαστική πήγε στο εργοστάσιο. Το μικρό λουλούδι έμεινε μόνο του. Ο ήλιος περνάει από το τζάμι. Ζεσταίνεται και τα φύλλα του μαραίνονται. Κοιτάει από το παράθυρο. Οι άνθρωποι, τα αυτοκίνητα, τα σπουργίτια κινούνται.

Αυτό μόνο μένει στον ίδιο τόπο. Δεν μπορεί να πιει νερό να ξεδιψάσει, να σηκώσει τα φύλλα του, να κλάψει όταν λυπάται. Κανένας δεν ξέρει πόσο δύσκολο είναι να είσαι μόνος και να μην μπορείς να κινηθείς.

Γιατί το ξέχασαν το μικρό λουλούδι;

Ντόρα Γκαμπέ (μετάφραση Γ. Ρίτσου, 1977)

«Εγώ, η μητέρα μου κι ο κόσμος»/Διασκευή

Λεξιλόγιο

γλάστρα _____

παράθυρο _____

λουλούδι _____

σπουργίτι _____

τζάμι _____

αυτοκίνητα _____

1. Διαβάζω το κείμενο. Συμπληρώνω τις προτάσεις.

Το λουλούδι μένει πάντα _____.

Κοιτάει από _____.

Λυπάται τον _____ γιατί _____.

Θέλει να κλάψει. Δεν μπορεί, γιατί ξέχασαν _____.

Έξω στο δρόμο κινούνται _____.

Αυτό μένει στην ίδια _____.

2. Η Αϊσέ και η Άννα συζητούν. Με βοηθούν να καταλάβω. Διαβάζω:

Αννούλα, οι άνθρωποι λυπούνται.

Και θέλει να κλάψει όπως οι άνθρωποι.

Το κείμενο λέει πως και το λουλούδι λυπάται, όπως οι άνθρωποι.

Στα βιβλία και στα παραμύθια κλαίνε και γελάνε σαν τους ανθρώπους και τα λουλούδια και τα δέντρα και ο ήλιος καμιά φορά.

3. Διαβάζω και το ποίημα: «Η μικρή ροδιά».

Υπογραμμίζω τις φράσεις που λένε ότι η ροδιά κάνει, σκέφτεται, αισθάνεται όπως οι άνθρωποι.

Η μικρή ροδιά

Στο προσήλιο περιβόλι είναι μια μικρή ροδιά
φλόγες άνθη έχει στα φύλλα, φλόγες ρόδια στα κλαδιά.

Δεν την είδαμε θλιμμένη, δεν την είδαμε σκυφτή
δύο χαρές έχει το βράδυ, πέντε γέλια την αυγή.

Τα χαμόγελα τ' ανθίζει, κάνει ελπίδα τους καρπούς
κι ανθοπέταλα στον κόσμο στέλνει για χαιρετισμούς.

Στης αγάπης το περβόλι είναι μια μικρή ροδιά,
που γλυκαίνει και μερώνει του ανθρώπου την καρδιά.

Ξεφωνίζει την ελπίδα, μάχεται τη συννεφιά,
αγαπάει το φως, τ' αγέρι, τα πουλιά και τα παιδιά.

Κώστας Καλαπανίδας
«Παιδικά τραγούδια»

4. Ξαναγράφω το ποίημα. Γράφω από το ένα στα πολλά.

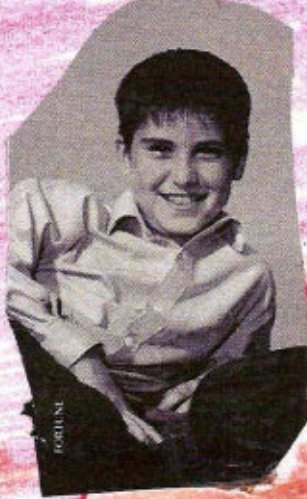
Στα προσήλια περιβόλια είναι δυο μικρές ροδιές
φλόγες άνθη έχουν στα φύλλα, ...

5. Η ροδιά και το λουλούδι στο γλαστράκι είδαν και τον Παρασκευά. Δε βλέπει και πάει στο σχολείο που τα παιδιά διαβάζουν με τα δάχτυλα!! Τώρα όμως μεγάλωσε και δεν τον θέλουν πια. Η ροδιά και το λουλούδι, πολύ στενοχωριούνται. Γράφω προτάσεις με τις παρακάτω λέξεις για να παρηγορήσω τη ροδιά, για να χαρεί το λουλούδι και να νιώσει την αγάπη μου ο Παρασκευάς.

3 Δεκεμβρίου: Παγκόσμια Ημέρα Ατόμων με Ειδικές Ικανότητες.

Θυμάμαι ότι:

Ο Παρασκευάς έχει δικαίωμα για

μόρφωση
κατοικία
περίθαλψη
αγάπη

στοργή
φροντίδα
σχολείο
εργασία
σεβασμό

Ο Παρασκευάς έχει δικαίωμα στη μόρφωση

_____ και στη _____.

Χρειάζεται στοργή, _____.

6. Διαβάζω. Γράφω σωστά.

λυπάμαι

λύπη

λυπημένος

λυπημένη

λυπημένο

μόνος

μοναχός

μοναχή

μοναχό

μοναξιά

μοναχικός -ή -ό

Το λουλούδι λυπημένο βλέπει τον άνθρωπο που κουτσαίνει.

Είναι μοναχό και λυπάται πολύ.

ΧΕΙΜΩΝΑΣ ΣΤΗΝ ΠΟΛΗ

- Αγαπώ πολύ το χειμώνα, λέει η Χριστίνα
- Γιατί; Ρωτάει η Μίνα. Εγώ πάντα συναχωμένη είμαι με τα κρύα, τις βροχές και τις παγωνιές του.
- Κι όμως, λέει ο πατέρας. Δε φέρνει μόνο κρύο. Φέρνει τα Χριστούγεννα και την Πρωτοχρονιά.

Η Χριστίνα σκέφτεται και χαμογελάει.

- Φέρνει τις διακοπές και ξεκουραζόμαστε.
- Ναι, αλλά στην Αθήνα δε βλέπουμε χιόνι. Μόνο στις κορυφές των βουνών το βλέπουμε, παραπονιέται η Μίνα.

Και είναι κι αυτό. Ο ξάδελφός της ο Γιάννης στο νησί δε βλέπει ούτε χιονισμένες βουνοκορφές. Βλέπει μόνο τρικυμίες.

Η μητέρα λέει:

- Ξεχάσατε δύο σπουδαία δώρα του χειμώνα. Τα χρυσά πορτοκάλια και τη χειμωνιάτικη λιακάδα. Συμφωνείτε;

(Α. Βαρελλά - Φ. Σταθάτου
Διασκευή/συντόμηση
Αναγνωστικό Β' Δημοτικού 1980)

116
109

Λεξιλόγιο

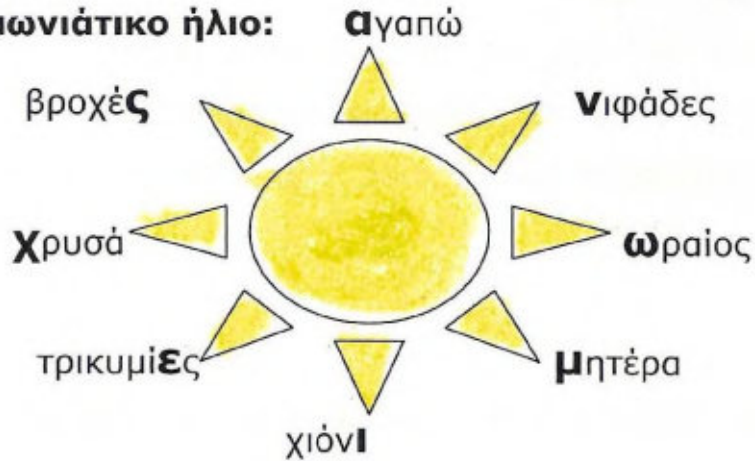
βουνοκορφές _____

τρικυμία _____

1. Διαβάζω το κείμενο. Βλέπω τις λέξεις στο χειμωνιάτικο ήλιο:

2. Γράφω μία πρόταση με την κάθε λέξη με τη βοήθεια του κειμένου:

χιόνι: Το χιόνι κλείνει τους ανθρώπους μέσα στα σπίτια τους για κάμποσες μέρες.

μητέρα: _____

ωραίος: _____

νιφάδες: _____

τρικυμία: _____

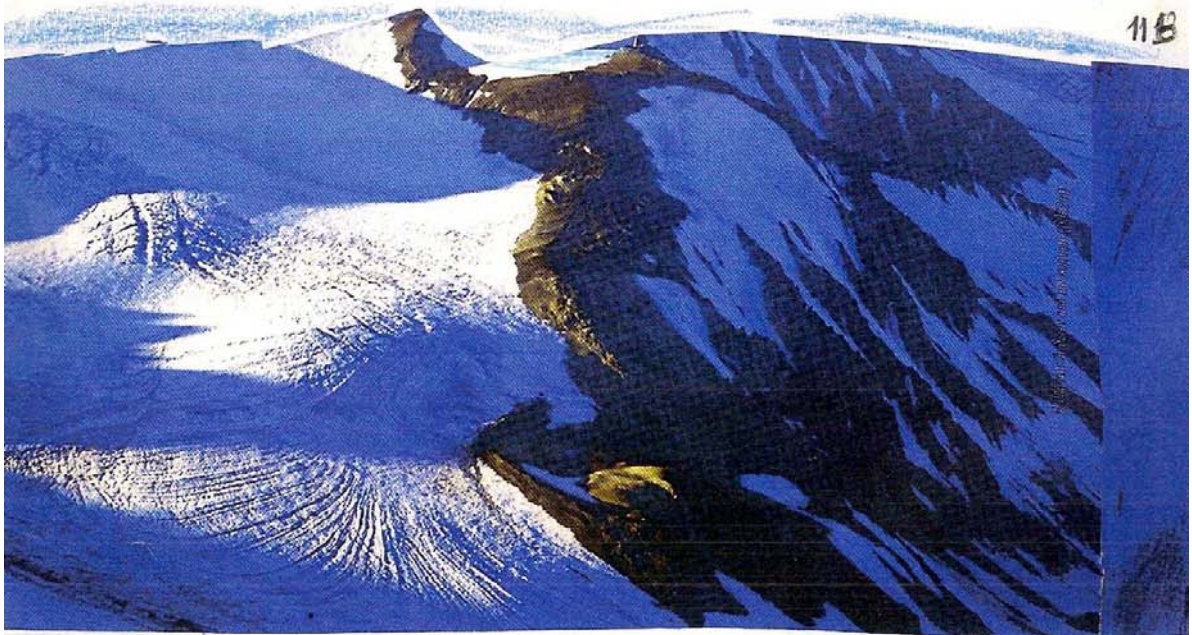
πατέρας: _____

3. Διαβάζω τις παρακάτω προτάσεις:

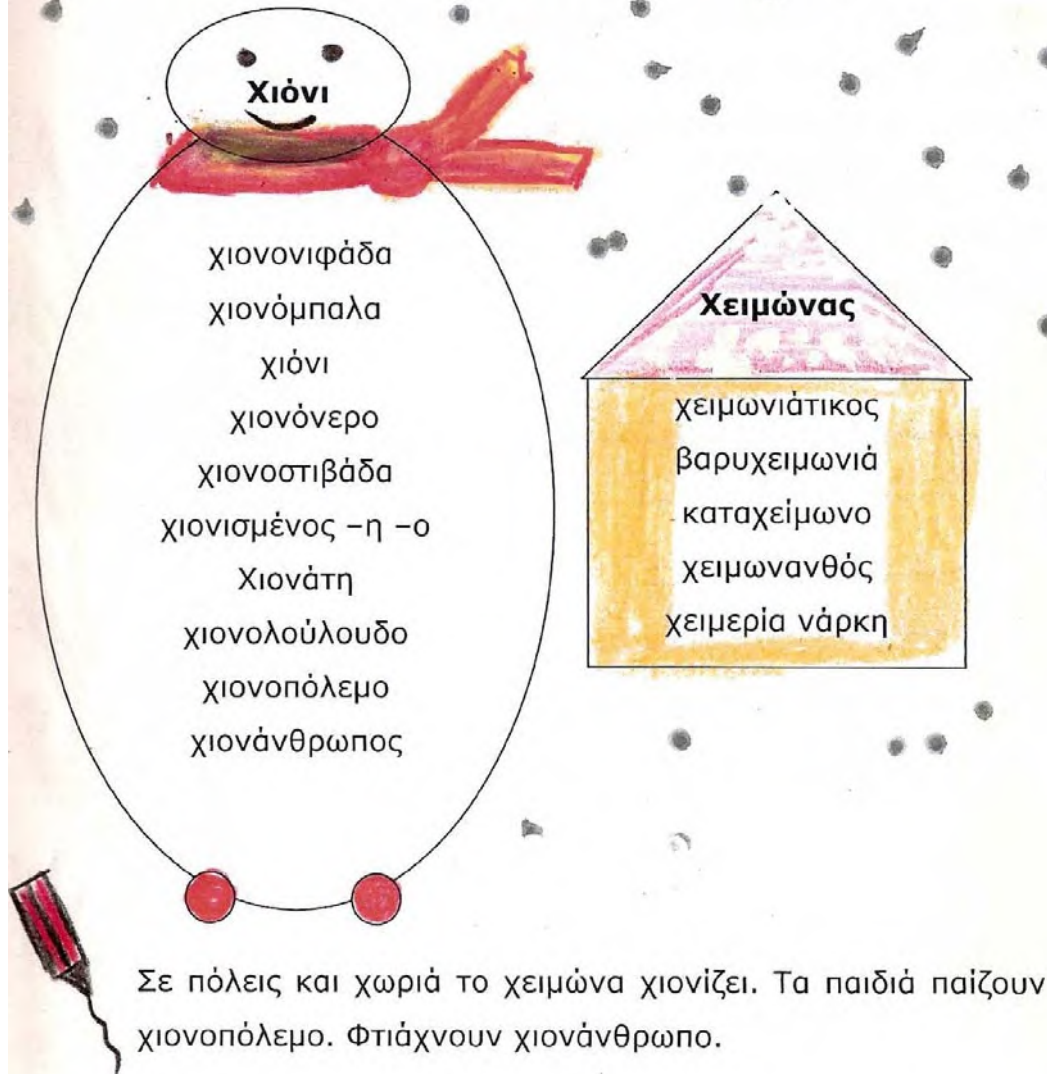
- **Εγώ φέρνω** πολλά χιόνια στη γη, λέει ο χειμώνας.
- **Εσύ φέρνεις** και τις γιορτές, λένε τα παιδιά.
- Αλήθεια! **Αυτός φέρνει** τα Χριστούγεννα και την Πρωτοχρονιά, λέει το χιόνι.
- **Εμείς φέρνουμε** δώρα στα παιδιά, λένε οι γονείς.
- **Εσείς φέρνετε** δώρα και χαρά, λένε τα παιδιά.
- Τα παιδιά, **αυτά φέρνουν** τη χαρά, λέει η γιαγιά!

✓ **Συμπληρώνω τώρα με τον ίδιο τρόπο τις παρακάτω προτάσεις:**

- Εγώ βλέπω πολύ χιόνι στο βουνό.
- Εσύ _____ πολύ χιόνι στο βουνό.
- _____
- _____
- _____
- _____

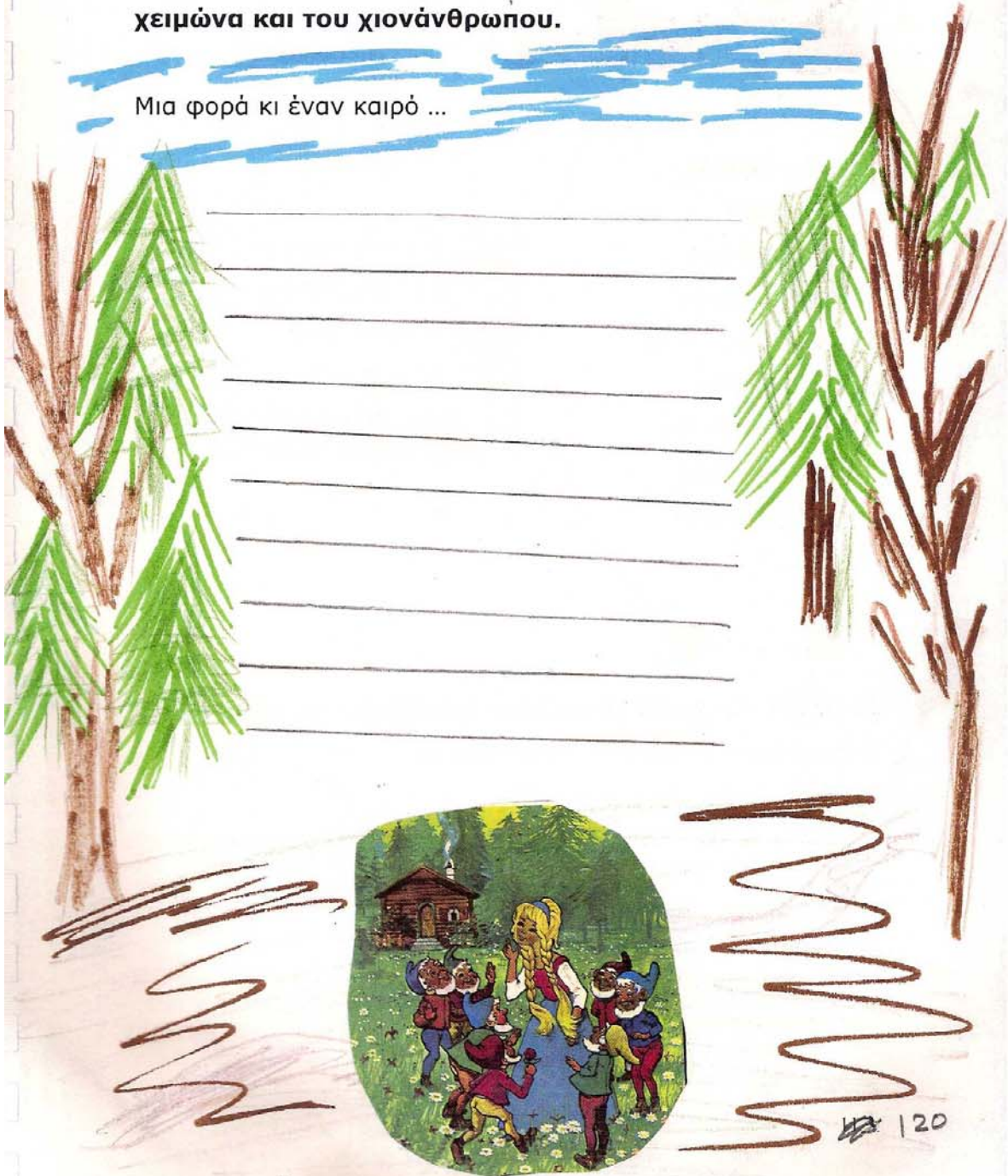

4. Διαβάζω και γράφω σωστά:

5. Το παραμύθι της Χιονάτης το ξέρω. Φτιάχνω το δικό μου (χιονο) παραμύθι για τη Χιονάτη που βρέθηκε στο δάσος μέσα στο χειμώνα. Με βοηθούν οι λέξεις του χειμώνα και του χιονάνθρωπου.

Μια φορά κι έναν καιρό ...

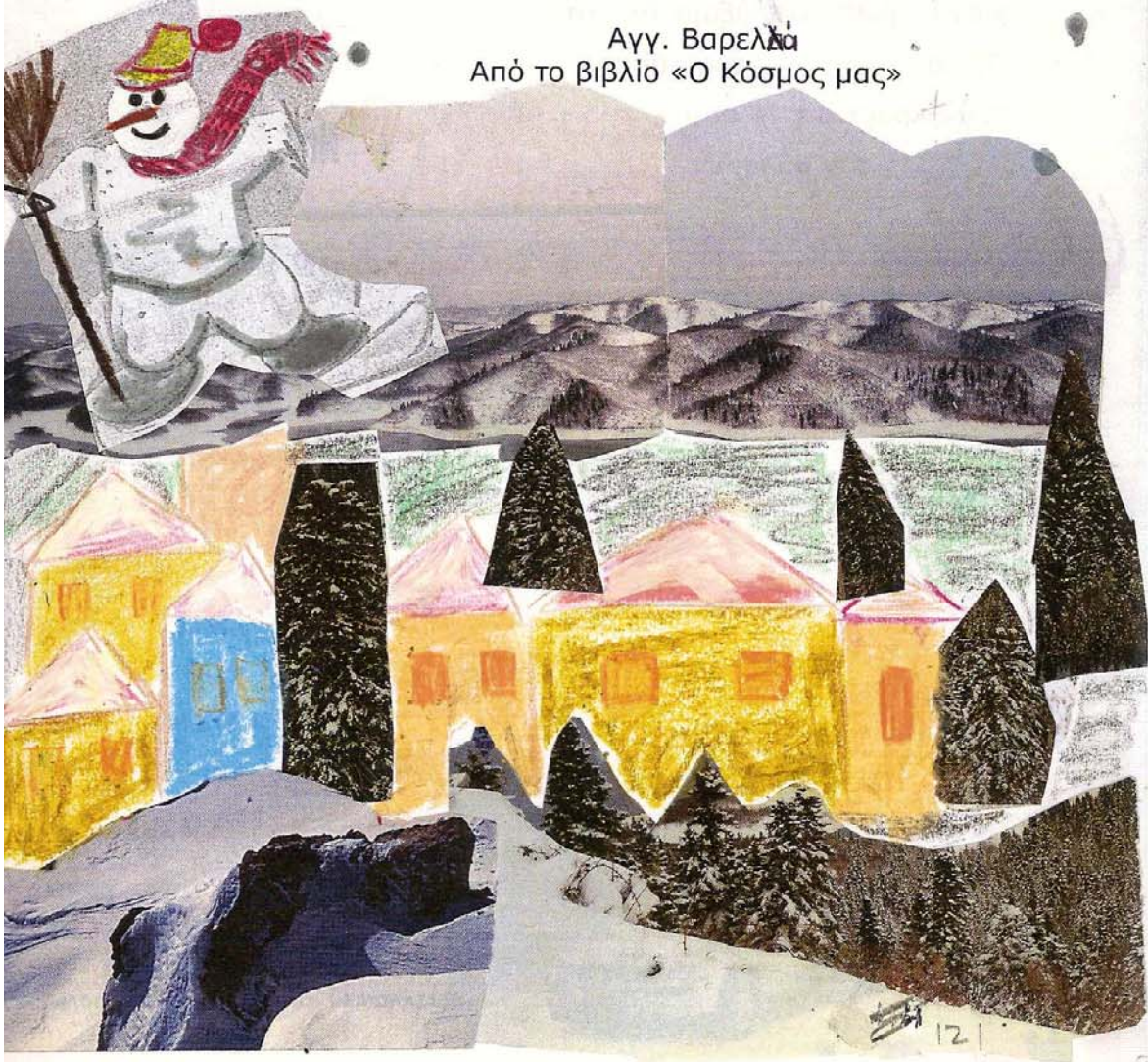

120

ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΑΠΟ ΧΙΟΝΙ

Τη νύχτα χιόνι έπεσε. Σύννεφο τα μπαμπάκια.
Σκεπάστηκε όλο το χωριό. Άσπρισαν τα σπιτάκια.
Το σπυργιτάκι κρύωσε και φόρεσε σκουφάκι.
Δεν του ήταν βλέπεις, αρκετό το φτερωτό σακάκι.
Ντυθήκαμε κι εμείς καλά και στην αυλή με γέλια
Χιονάνθρωπο εφτιάξαμε όλα τα παιδαρέλια.
Παλιό καπέλο του παππού του φέραμε απ' το σπίτι,
Μάτια του βάλαμε ελιές κι ένα καρότο μύτη.
Ο άσπρος μας ο άνθρωπος καλόκαρδα γελά
Κι όσο χιονίζει – ευτυχώς – όλα θα παν καλά.
Μα όταν ο ήλιος θα φανεί ,με το χαμόγελό του,
Το γέλιο, κλάμα θα γενεί στο στόμα το δικό του.

Αγγ. Βαρελλά
Από το βιβλίο «Ο Κόσμος μας»

Λεξιλόγιο

χιόνι

σκουφάκι

σακάκι

καπέλο

καρότο

χιονάνθρωπο

1. Διαβάζω το ποίημα. Συμπληρώνω τους στίχους.

Ντυθήκαμε κι εμείς _____

και στην αυλή _____

χιονάνθρωπο εφτιάξαμε όλα τα _____

Παλιό _____ του παππού

του φέραμε απ' το σπίτι,

_____ του βάλαμε _____

κι ένα _____ .

Ο άσπρος _____ καλόκαρδα γελά

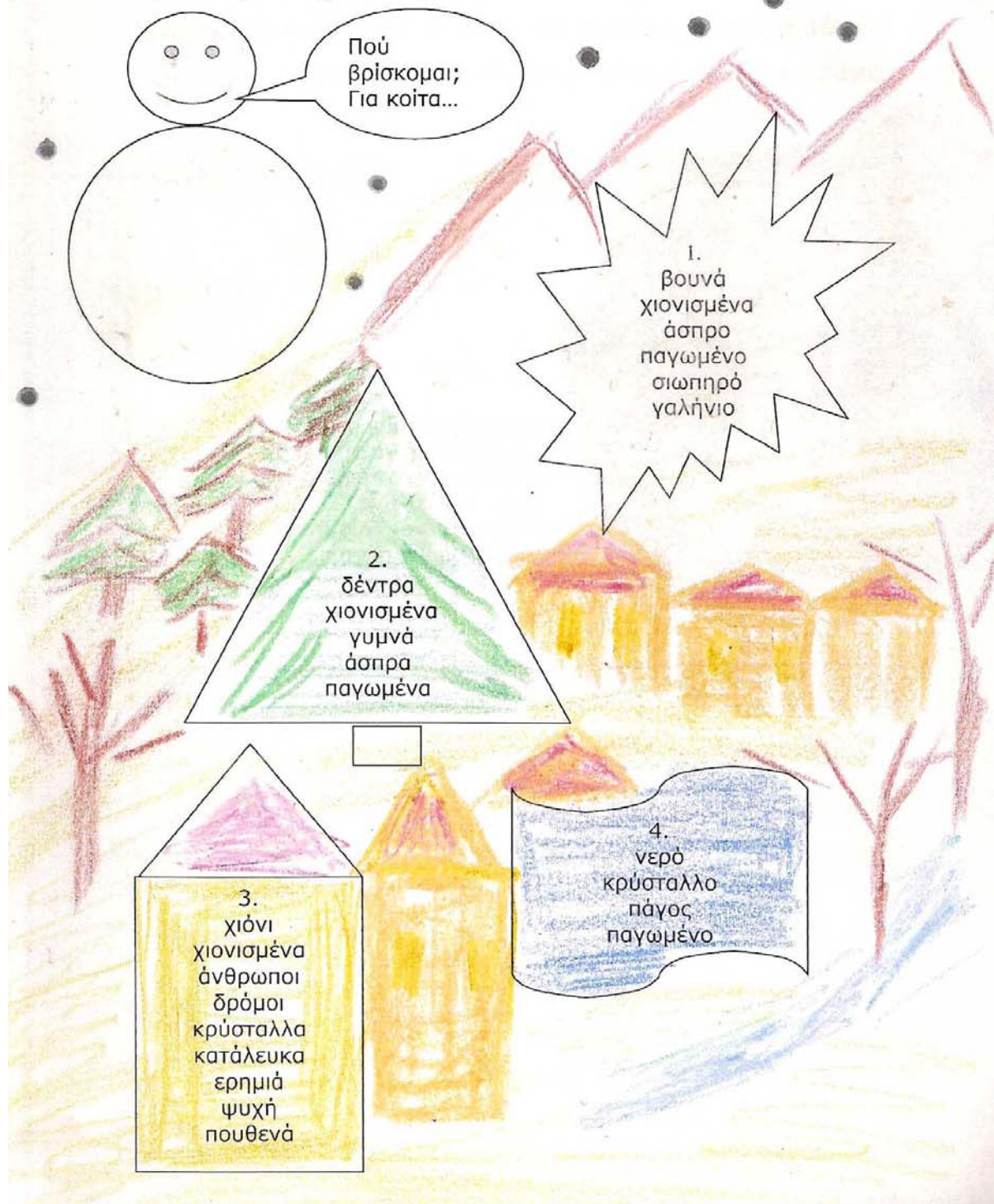
Κι όσο _____ ευτυχώς όλα θα παν καλά.

2. Φέτος χιόνισε πολύ. Τα βουνά φόρεσαν άσπρο σκουφάκι. Στα ορεινά χωριά έκλεισαν οι δρόμοι. Οι μεγάλοι στεναχωριούνται: πότε θ' ανοίξουν οι δρόμοι; Ακούν το δελτίο ειδήσεων στην τηλεόραση.

Η κακοκαιρία και οι χιονοπτώσεις θα συνεχιστούν και το επόμενο τριήμερο. Πολλά χωριά είναι αποκλεισμένα. Τα αυτοκίνητα κυκλοφορούν μόνο με αλυσίδες.

Τα παιδιά όμως χαίρονται. Τα σχολεία έκλεισαν. Έφτιαξαν στην αυλή έναν χιονάνθρωπο.

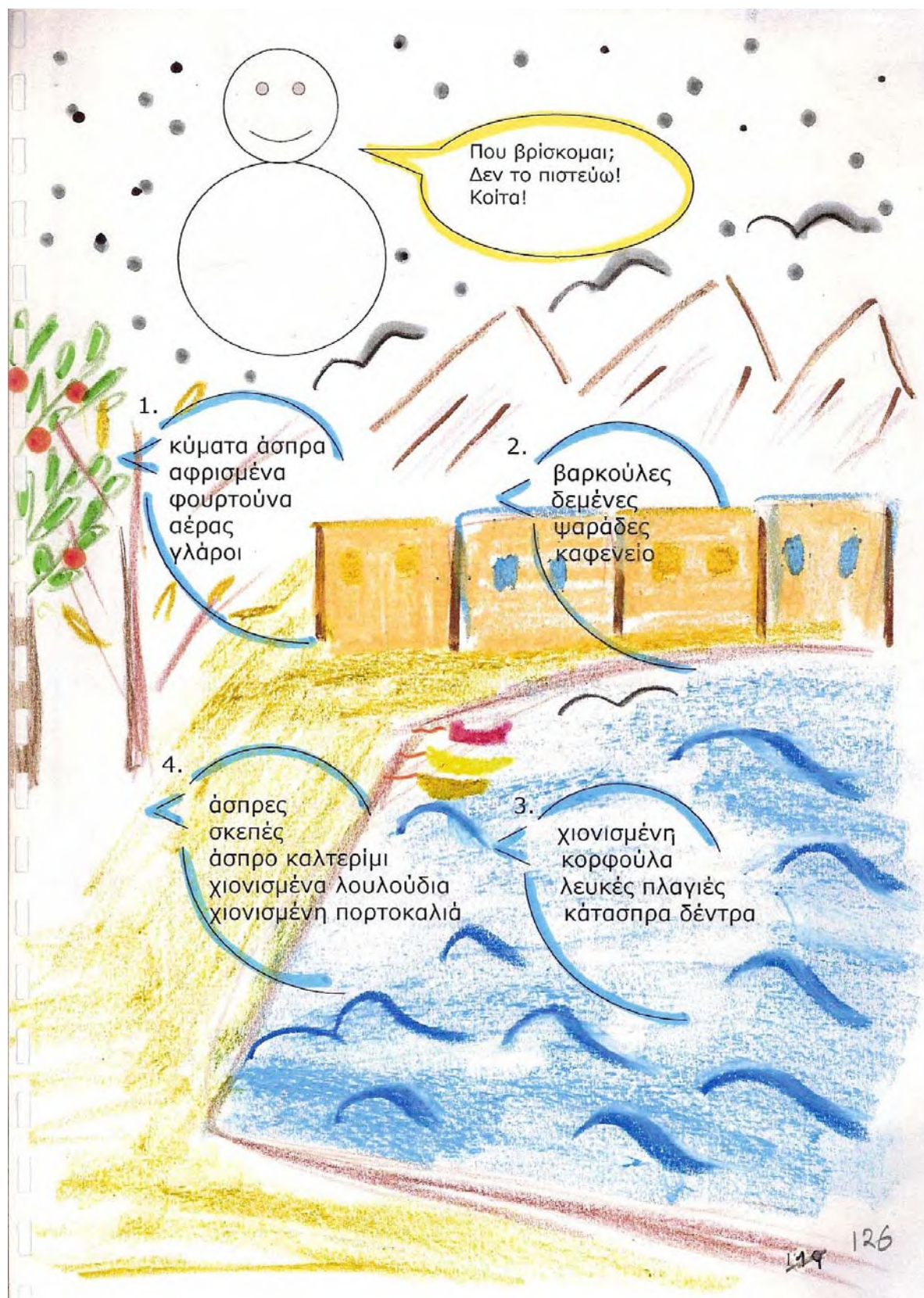
Οι νιφάδες του χιονιού με τις λέξεις που κουβαλούν με
βοηθάνε να περιγράψω το χιονισμένο ορεινό χωριό.
Περπατάω τους αριθμούς με τη σειρά.

**3. Και στα νησιά χιόνισε φέτος. Βαρύς χειμώνας.
Χρόνια είχαν να δουν χιόνι οι νησιώτες. Η θάλασσα
αγρίεψε. Πλοία δεν έρχονται. Οι μεγάλοι ανησυχούν.
Ακούνε το δελτίο ειδήσεων του ραδιοφώνου.**

Αγαπητοί ακροατές η
κακοκαιρία συνεχίζεται.
Χιονοπτώσεις σημειώνονται
στη νησιωτική Ελλάδα. Τα
πλοία είναι δεμένα στα
λιμάνια. Οι άνεμοι πνέουν
ίσχυροί.

Τα παιδιά όμως χαίρονται. Τα σχολεία έκλεισαν. Έφτιαξαν
στην αυλή έναν χιονάνθρωπο.

Οι γλάροι με τα λευκά φτερά με βοηθούν με τις λέξεις που κουβαλάω να βοηθήσω τον εκφωνητή να περιγράψει το χιονισμένο νησί. Περπατάω τους αριθμούς με τη σειρά.

4. Διαβάζω, γράφω σωστά

κρύο

σπίτι

κρυώνω

σπιτικός -η -ο

κρυωμένος -η -ο

σπιτίσιος -α -ο

κρυάδα

σπιτόγατος

κρύωμα

Είμαι κρυωμένη. Το κρύο έξω είναι δυνατό. Θα μείνω σπίτι
σα σπιτόγατα.

Η ΑΛΦΑΒΗΤΑ ΤΩΝ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΩΝ

Πήρα ένα **Α** και το έκαμα Άστρο.
 Με το **Β** έγραψα Βηθλεέμ
 και με το **Γ** τη Γέννηση του Κυρίου.
 Στο **Δ** βρήκα τα δώρα που του χάρισαν
 και στο **Ε** την ελπίδα που μας έφερε στη Γη.
 Με το **Ζ** θυμήθηκα τα ζώα που τον ζέσταναν
 και με το **Η**, τον Ηρώδη τον κακό βασιλιά.
 Με το **Θ** είπα, Θεέ μου,
 και με το **Ι** ψιθύρισα Ιωσήφ.
 Το **Κ** μου έφερε στο νου την Καλοσύνη
 και το **Λ** το λιβάνι και το λυτρωμό.
 Μέσα στο **Μ** είδα τους μάγους
 και στο **Ν** την Άγια Νύχτα.
 Το **Ξ** σκόρπισε την ξαστεριά
 και με το **Ο** γιόρτασε η Οικουμένη.
 Το **Π** με γονάτισε μπροστά στην Παναγία.
 Το **Ρ** μου θύμισε τον Ραββί, το Δάσκαλο.
 Μ' ένα μεγάλο **Σ** ζωγράφισα το σπήλαιο
 μ' ένα χαρούμενο **Τ** τραγούδησα τραγούδια.
 Το **Υ** ήταν για τους ύμνους
 και το **Φ** για το φως που φώτισε την πλάση.
 Ένα **Χ** είπε: Χριστέ μου!
 Οι Άγγελοι έφελναν με το **Ψ** ψαλμούς
 και το **Ω**σαννά, που αρχίζει από Ωμέγα.

Αγγελική Βαρελλά

Αναγνωστικό Γ' Δημοτικού 1980

Λεξιλόγιο

Βηθλεέμ _____

ξαστεριά _____

Οικουμένη: η γη όλη _____

λιβάνι _____

σπήλαιο _____

μάγοι _____

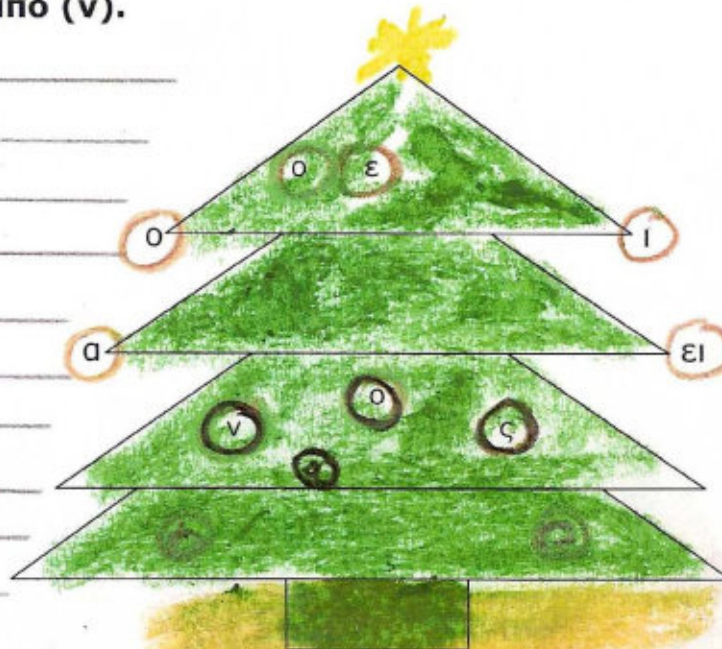

άγγελοι _____

**1. Διαβάζω το κείμενο. Συμπληρώνω την ακροστιχίδα.
Ψάχνω τις λέξεις στο κείμενο. Στο χριστουγεννιάτικο
δέντρο ψάχνω να βρω τη λέξη που μου λείπει.
Αρχίζει από (ν).**

X _____
P _____
I _____
Σ _____
Τ _____
Ο _____
Υ _____
Γ _____
Ε _____
Ν _____
Ν _____
Α _____

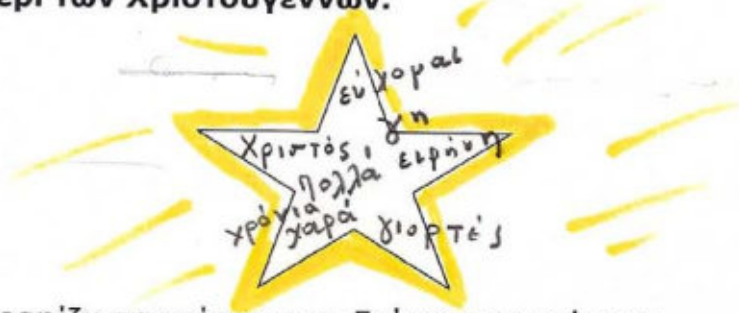

2. Τα Χριστούγεννα γιορτάζονται κάθε χρόνο. Σα να γεννιέται πάλι ο Χριστός. Ξαναγράφω το ποίημα σα να τα κάνω όλα εγώ τώρα.
Παίρνω ένα Α και το κάνω Άστρο ...

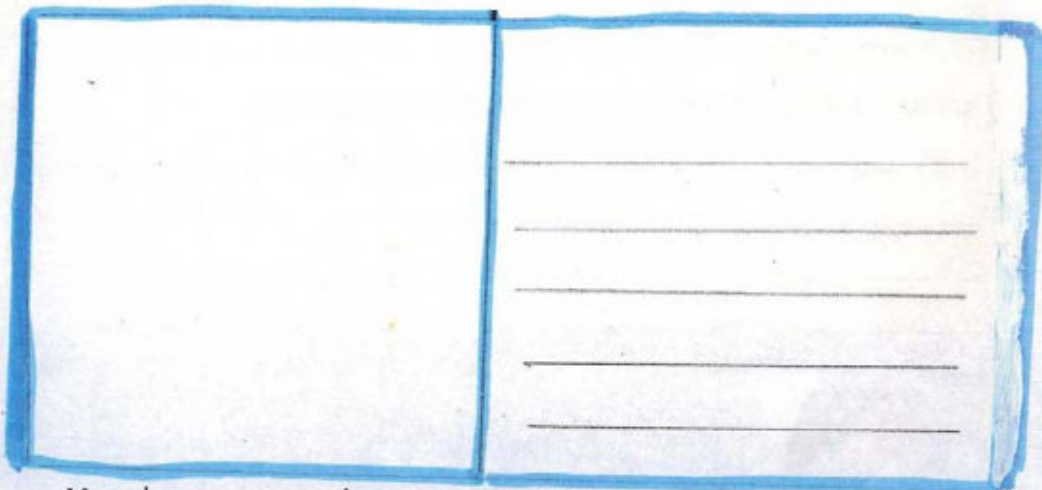

128 130

3. Τα Χριστούγεννα όλοι δέχονται και στέλνουν ευχές. Οι κάρτες με πολλά σχέδια και χρώματα φτάνουν παντού. Σκέφτομαι να γράψω ευχές για το φίλο μου το Νίκο που μένει στη Ρόδο. Διαλέγω λέξεις από το αστέρι των Χριστουγέννων.

Ζωγραφίζω την κάρτα μου. Γράφω τις ευχές μου.

Μου άρεσε και η κάρτα της Unisef.

Γράφω ευχές για τα παιδιά του κόσμου.

4. Διαβάζω. Γράφω σωστά.

γιορτή

Χριστούγεννα

γιορτάζω

Χριστουγεννιάτικος -η -ο

γιορτινός -ή -ό

γιορταστικός -ή -ό

Τα Χριστούγεννα γιορτάζουμε όλοι. Είναι μεγάλη γιορτή.
Παντού ακούγονται Χριστουγεννιάτικα τραγούδια.

**Αρχιμηνιά κι αρχιχρονιά
κι αρχή καλός μας χρόνος ...**

Πρωτοχρονιά έρχεται. Μαζί της κι ο Αϊ Βασίλης. Είναι κουρασμένος. Όλο το χρόνο ταξιδεύει. Ετοιμάζει δώρα. Έχει ένα μεγάλο τετράδιο με τα παιδιά όλου του κόσμου και προσέχει μην ξεχάσει κανένα.

Περιμένει να φτάσει η μεγάλη μέρα της Πρωτοχρονιάς. Θα μοιράσει τα δώρα στα παιδιά που τα περιμένουν με λαχτάρα. Θέλει πρώτος να φτάσει. Είναι ο πρωταθλητής της αγάπης!

(Γ. Σουρέλη, Διασκευή)

(Περιοδικό «Χελιδόνια» 1980)

Άρης Άννα

Η Άννα Άρης ηρώνα

βροχοστάλα

βρεγμένος -η -ο

χιονόβροχο

Β. Οικονομίδου
Αναγνωστικό
Β΄ Δημοτικού 1979
(Διασκευή)

ράχη

ουρά

φτερά

*Τίτλος και λίγες προτάσεις από το αναγνωστικό της Β΄ Δημοτικού του 1980 των Αγγ. Βαρελά- Φ. Σταθάτου

*Μια ιδέα του προγράμματος «ΜΕΛΙΝΑ – ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ» από το πακέτο «Βροχές κάθε λογής»

Όμορφες γειτονιές:

ΔΕΥΤΕΡΑ ΤΑΞΗ

ΟΙ ΚΑΡΤΕΣ	
ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ	ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ
A) Σε ποιο νησί έζησε ο Μινώταυρος; _____	Κρήτη Αφρική Μεσόγειος Πορτογαλία
B) Σε ποια θάλασσα βρίσκεται η Κρήτη; _____	
Γ) Κάτω από την Κρήτη βρίσκεται η _____	
Δ) Η Κρήτη παράγει _____	
A) Οι Ολυμπιακοί αγώνες γεννήθηκαν στην _____	Ολυμπία Πελοπόννησο άγαλμα θέατρο
B) Η Ολυμπία βρίσκεται στην _____	
Γ) Στο μουσείο βρίσκεται ο Ερμής του Πραξιτέλη, ένα σπουδαίο _____	
Δ) Στην Επίδαυρο βρίσκεται το αρχαίο _____	
A) Πρωτεύουσα της Ελλάδος είναι η _____	Αθήνα Ακρόπολη Πειραιάς Ολυμπιακοί αγώνες
B) Στην Αθήνα βρίσκεται η _____	
Γ) Κοντά στην Αθήνα βρίσκεται το μεγάλο λιμάνι του _____	
Δ) Στην Αθήνα το 2004 θα γίνουν οι _____	

A) Η Ιθάκη βρίσκεται στο _____
πέλαγος

B) Η Ιθάκη είναι ένα _____

Γ) Και η Ζάκυνθος βρίσκεται στο _____
πέλαγος.

Δ) Εκεί η ^ΚΚαρέτα - ^ΚΚαρέτα γεννάει τα
_____ της

Ιόνιο

νησί

Ιόνιο

αβγά της

A) Η πιο μεγάλη πόλη στη Θεσσαλία είναι η

Τα ^ΜΜετέωρα είναι μεγάλοι _____

Στην κορυφή τους υπάρχουν

Οι Θεσσαλοί έχουν χωράφια με

Λάρισα

βράχοι

μοναστήρια

σιτάρια

A) Η Έδεσσα είναι πόλη της

B) Στην Έδεσσα έχει τους _____

Γ) Την άνοιξη στην Έδεσσα ανθίζουν οι

Δ) Η πιο μεγάλη πόλη στη Μακεδονία είναι η

Μακεδονίας

Καταρράκτες

Κερασιές

Θεσσαλονίκη

ΚΑΛΑΝΤΑ

Ταχιά, ταχιά ν' αρχιμηνιά, ταχιά αρχή του χρόνου,
ταχιάν όπου προπάτηξαν Αφέντη μας στον κόσμο.
Κι εβγήκαν κι εχαιρέτηξεν όλοι τσοι ζευγολάτες.
Ο πρώτος που απάντηξεν ήταν Άγιος Βασίλης.
- Καλώς τα κάνεις Βασιλειό, καλό ζευγάριν έχεις.
- Καλό το λες αφέντη μου, καλό κι ευλογημένο,
όπου μου το ευλόγησες με το δεξί σου χέρι
το μαύρο και το μελισσό και το στεφανοκέρι ...

(Κρήτη)

Σήμερα είν' τα Φώτα κι' οι φωτισμοί
και χαρές μεγάλες στους ουρανούς.
Περπατεί η Κυρά μας 'πι γης, 'πι γης
σπάργανα βαστάει, κεριά κρατεί:
- Δύνασαι βαφτίσεις Θεού παιδί;
- Δύναμαι βαφτίσω, μα δεν τολμώ
εις τον Ιορδάνη τον ποταμό.
- Άγιε μου αι-Γιάννη και Πρόδρομε,
συ του γιου μου θα' σαι βαφτιστής
πάμε ν' ανεβούμε στους ουρανούς,
ν' αγιαστούν οι βρύσες και τα νερά,
ν' αγιαστεί κι' ο αφέντης με την κυρά.

(Δυτ. Μάνης)

Χριστούγεννα πρωτόγεννα, πρώτη γιορτή του χρόνου.
Για βγάτε, διέτε, μάθετε, οπού Χριστός γεννάται,
γεννάται κι' ανατρέφεται με μέλι και με γάλα.
- Το μέλι τρώγουν άρχοντες, το γάλα οι αφεντάδες.
Ανοίχτε τα κουτάκια σας τα κατακλειδωμένα,
και δόστε μας τον κόπο μας από το χρυσό πουγγί σας.

(Αθήνα)

Άγιος Βασίλης έρχεται από την Καισαρεία.

Βαστά χαλκών ποδήματα και σιδερένια μάτια.

- Βασίλη μ', πόθεν έρχεσαι και πόθεν κατεβαίνεις;
- Από το δάσκαλο έρχομαι, στη μάνα μου πηγαίνω.
- Αν έρχεσαι απ' το δάσκαλο, πε μας την άλφα-βήτα, κι η πατερίτσα ήταν χλωρή κι αχάμησε κλωνάρι, Κλωνάρι χρυσοκλώναρο κι' αργυροκεντημένο.

(Θεσσαλίας)

Αι-Βασίλης έρχεται, Γενάρης ξημερώνει.

Βασίλη μ' πόθεν έρχεσαι και πόθεν κατεβαίνεις.

- Από τα ξένα έρχομαι και στα δικά μου πάω.
- Αν έρχεσαι από ξενιτιά πες μας ένα τραγούδι.
- Εγώ τραγούδια μάθαινα, τραγούδια να σας λέω στην πατερίτσ' ακούμπησε να πει ένα τραγούδι κι πατερίτσα 'ταν χλωρή κι απόλυκε κλωνάρια, κλωνάρια, χρυσοκλώναρα, χρυσά, μαλαματένια.

(Μακεδονία)

Σήμερα έχουμ' αποκοπή κι αύριον αρχή του χρόνου.

Αρχιμηνιά και αρχιχρονιά κι αρχή του Γεναρίου, κι άγιος Βασίλης έρχεται από την Καισαρεία, βασταίνει κρίθινο ψωμί και μια χεριά χορτάρια:

- Βασίλη, πόθεν έρχεσαι; Βασίλη ήού πηγαίνεις;
- Απ' το σχολειό μου έρχομαι, στην μάνα μου πηγαίνω.
- Βασίλη, αν ξέρεις γράμματα, πες μας τα 'λφαβητάρι.

Και το ραβδί πούτον ξερό χλωρούς βλαστούς πετάει, κι απάνω στους χλωρούς βλαστούς περδίκια καρκαριόνταν κι όχι περδίκια μοναχά, μόνε και περιστέρια.

Μα αν είναι με τον ορισμό στ' αρχοντικό να πούμε, επαίνους και τις χάρες σας τώρα να διηγηθούμε.

(Εφτάνησα)

Ο ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ ΚΑΙ ΟΙ ΚΑΛΙΚΑΝΤΖΑΡΟΙ

Νιόνιος: Καραγκιόζο, ψυχούλα μου πού είσαι, πού χάθηκαν;

Καραγκιόζης: Μέσα είμαι και δε βγαίνω.

Νιόνιος: Τι έπαθες ψυχούλα μου; Ο πασάς μας γυρεύει.

Καραγκιόζης: Είπα μέσα είμαι και δε βγαίνω.

Νιόνιος: Έλα πάμε στον πασά. Θάχει φαΐ, θάχει κρασί, θάχει του πουλιού το γάλα. Θα γεμίσει η κοιλιά σου να σταματήσει να γουργουρίζει να ξεκουραστούν κι εμένα τ' αυτάκια μου.

Καραγκιόζης: Καλύτερα ζωντανός και νηστικός, Νιόνιο μου, παρά χορτάτος στο δρόμο και να με πάρουν στο κυνήγι οι καλικάντζαροι.

Νιόνιος: Όχου! Ψυχούλα μου ... Ποιοι καλικάντζαροι ... Άνοιξε να μπω μέσα να σωθώ ...

Καραγκιόζης: Νάτοι, Νιόνιο πίσω σου είναι, μαυριδεροί και φοβεροί, με την ουρά τους γυριστή χιόνι αγέρα δε λογαριάζουν, κι ό,τι βρούνε το πειράζουν.

Νιόνιος: Άνοιξαν τις κάνουλες χύθηκε κρασί κι άφησε η γυναίκα μου τη δουλειά μισή. Ψυχούλα μου, τώρα τα Χριστούγεννα γίνονται αυτά;

Καραγκιόζης: Και δεν είναι ψέματα ούτε χωρατά;

Νιόνιος: Δεν κάνω χωρατά με άδεια την κοιλιά. κράτα ανάσα κι άντε ρώτα περίμενε να 'ρθουν τα φώτα. μ' αγιαστούρα και παπά θα πάνε μακριά.

Λεξιλόγιο

Καραγκιόζης

πασάς

κρασί

Νιόνιος

καλικάντζαρος

κάνουλες

παπάς

αγιαστούρα

1. Διαβάζω το κείμενο.

Στο λεξικό υπάρχουν όλες οι λέξεις. Ο σκανταλιάρης καλικάντζαρος το 'βαλε στα πόδια. Εγώ όμως ξέρω και γράφω γι' αυτόν.

Καλικάντζαρος είναι _____

2. Ο Νιόνιος είναι τρομαγμένος. Δεν έχει δει καλικάντζαρο. Τον βοηθάω να τον αναγνωρίσει.

Διαλέγω λέξεις: Φτιάχνω το «Δελτίο ταυτότητας» του καλικάντζαρου.

Δελτίο ταυτότητας του καλικάντζαρου:

Όνομα: _____

Κατοικία: _____

Ύψος: _____

Βάρος: _____

Μάτια: _____

Μύτη: _____

Αυτιά: _____

Σώμα: _____

Χαρακτήρας: _____

παράγκα

κέντρο της γης
πονηρά λοξά σχιστά
λαμπερά μαύρο πεταχτά
μεγάλα σουβλερή
αδύνατος πονηρός
γρήγορος
σκανταλιάρης

3. Ο Νιόνιος όμως και πάλι φοβάται. Αν δεν είναι ένας αλλά πολλοί; Τον βοηθάω. Φτιάχνω το «Δελτίο ταυτότητας» των καλικάντζαρων.
Δελτίο ταυτότητας των καλικάντζαρων

Όνομα: _____
Κατοικία: _____
Ύψος: _____
Βάρος: _____
Μάτια: _____
Μύτη: _____
Αυτιά: _____
Σώμα: _____
Χαρακτήρας: _____

Κι ο Καραγκιόζης χαίρεται:

Αχ, Νιόνιο,
παλικάρι με την
περισσή τη χάρη,
τα παραμύθια δε
λένε πάντα την
αλήθεια.

4. Διαβάζω και γράφω σωστά:

Καραγκιόζης

καλικάντζαρος

Θα ανεβάσουμε την παράσταση: «Ο Καραγκιόζης και οι καλικάντζαροι».

ΑΛΚΥΟΝΑΚΙ

- Αλκυονάκι μου, τι όμορφο που είσαι με τη μπλε σου φορεσιά, είπε η Άννα, όταν είδε το πουλάκι ακίνητο στο βράχο
- Αλκυονάκι μου, τι όμορφο που είσαι με τον κόκκινο λαιμό σου, είπε ο Αλβ

Τα παιδιά έχουν πάει στα νησιά του Βόσπορου.

Ο καιρός είναι καταπληκτικός και υπέροχος. Λιακάδες στην καρδιά του χειμώνα. Είναι οι αλκυονίδες μέρες. Οι μέρες που η αλκυόνα κλωσάει τα αυγά της.

Γι' αυτό ο αέρας σταματάει να φυσάει για 14 μέρες κάθε χειμώνα. Αφήνει ήσυχη την αλκυόνα, το ψαροπούλι, το βασιλόπουλο, το μπιρμπίλι της θάλασσας, όπως τη λένε.

Κι αυτή ήσυχα χαίρεται περιμένοντας τα μικρά της πουλιά.

Α. Βαρελλά-Φ. Σταθάτου

Αναγνωστικό Β' Δημοτικού 1980(Διασκευή)

Λεξιλόγιο

αλκυόνα _____

αλκυονάκι _____

βράχος _____

βραχάκι _____

1. Διαβάζω το κείμενο.

Συμπληρώνω την ακροστοιχίδα:

Α _____

Λ _____

Κ _____

Υ _____

Ο _____

Ν _____

Α _____

Έτσι λέμε τις μέρες του χειμώνα που έχουμε λιακάδα.

Εκεί έχει κόκκινο χρώμα η αλκυόνα.

_____ τα αυγά της 14 μέρες.

Ο καιρός είναι _____.

Αλκυονάκι μου, τι _____

πού είσαι, είπε η Άννα

Ο ~~Αλκυονάκι~~ και η Άννα πήγαν στα _____

του Βοσπόρου.

Τρυφερά την αλκυόνα τη λέμε

2. Γράφω από το μεγάλο στο μικρό

αλκυόνα → αλκυονάκι

αυγό → αυγουλάκι

βράχος → βραχάκι

νερό → _____

παιδί → _____

λαιμό → _____

3. Μέσα στις προτάσεις κάνω το μεγάλο μικρό:

Η αλκυόνα κάθεται στο βράχο.

Το πουλί κλωσάει τα αυγά του.

Το παιδί έβλεπε τη θάλασσα.

Το νερό ήταν καθαρό και δροσερό.

4. Τις αστρολέξεις και το ποίημα σου το χαρίζουν τα παιδιά της Β' τάξης του 2^{ου} Δημοτικού Σχολείου της Πόλης.
Δες πώς έχουν παίξει; Δες τι έγραψαν:

Τώρα Διαβάζω το ποίημα:

Το όμορφο το αλκυονάκι
έχει φίλο το χταποδάκι
σπίτι φτιάξανε καλό
μέσα στο νερό.
Παρέα με το γλαροπούλι
το θαλασσοπούλι
με βοήθεια το Χριστούλη
πετάνε στο αεράκι
βουτάνε στο γαλάζιο το νεράκι
στου Βοσπόρου το κυματάκι.

Παίζω με τις αστρολέξεις και ύστερα κάνω το δικό μου ποίημα:

5. Τώρα κάνω το ποίημα. Το χαρίζω στην αλκυόνα.

6. Τώρα τη γνώρισα καλά. Γνωρίστε την και εσείς.

Δελτίο ταυτότητας	
ΟΝΟΜΑ:	_____
ΧΡΩΜΑΤΑ:	_____
ΤΟΠΟΣ ΠΟΥ ΖΕΙ:	_____
ΤΡΟΦΗ:	_____
ΧΡΟΝΟΣ ΓΙΑ ΤΑ ΑΥΓΑ:	_____
ΔΩΡΑ ΠΟΥ ΑΓΑΠΑ:	_____

7. Διαβάζω και γράφω σωστά:

αέρας

αλκυόνα

φυσάω

αεράκι

αλκυονάκι

φύσημα

αλκυονίδες

Η αλκυόνα περιμένει το αλκυονάκι.

Ο αέρας σταμάτησε να φυσάει.

ΗΛΙΟΣ ΚΑΙ ΦΕΓΓΑΡΙ

Μια φορά κι έναν καιρό, πριν πολλά πολλά χρόνια ο ήλιος ερωτεύτηκε το φεγγάρι. Ο γάμος τους έγινε με τραγούδια και πανηγύρια. Όλοι ήταν εκεί. Ο ουρανός και η γη, οι γονείς, τους καμάρωναν. Μόνο η νύχτα δεν ήταν εκεί. Ζήλευε που θα έχανε το φως της.

Ο ήλιος και το φεγγάρι ήταν πολύ ερωτευμένοι. Χαίρονταν την αγάπη τους σε στεριές και θάλασσες, σ' αμπέλια και σε χώρες που οι άνεμοι γεμίζανε τον ουρανό χρωματιστούς χαρταετούς.

Η νύχτα ήταν θυμωμένη. Έκρυψε τ' αστέρια της. Την Πούλια και τον Αυγερινό. Λίγο πριν έρθει η άνοιξη έκλεψε το φεγγάρι. Ο ήλιος, ο ηλιάτορας έχασε την καλή του. Άδικα έψαχνε. Δεν μπόρεσε να την ξαναβρεί στους δρόμους τ' ουρανού.

Μόλις ανατέλλει ο ήλιος, το φεγγάρι χάνεται. Σαν έρθει το βράδυ, χάνεται ο ήλιος και η αγαπημένη του περπατάει στον ουρανό, παρέα με τ' αστέρια.

Κι όμως της στέλνει με τα σύννεφα και τον άνεμο φιλιά και χαιρετίσματα ...

Σ' όλους τους τόπους
κι αν γυρνώ
μόνο εσένα αγαπώ ...

Λεξιλόγιο

φεγγάρι _____

Πούλια – Αυγερινός – αστέρια _____

γάμος _____

πανηγύρια _____

γονείς _____

αμπέλια _____

χαρταετός _____

1. Διαβάζω το κείμενο και απαντώ στις ερωτήσεις:

Πότε έγιναν όλα αυτά;

Ποιον ερωτεύτηκε το φεγγάρι;

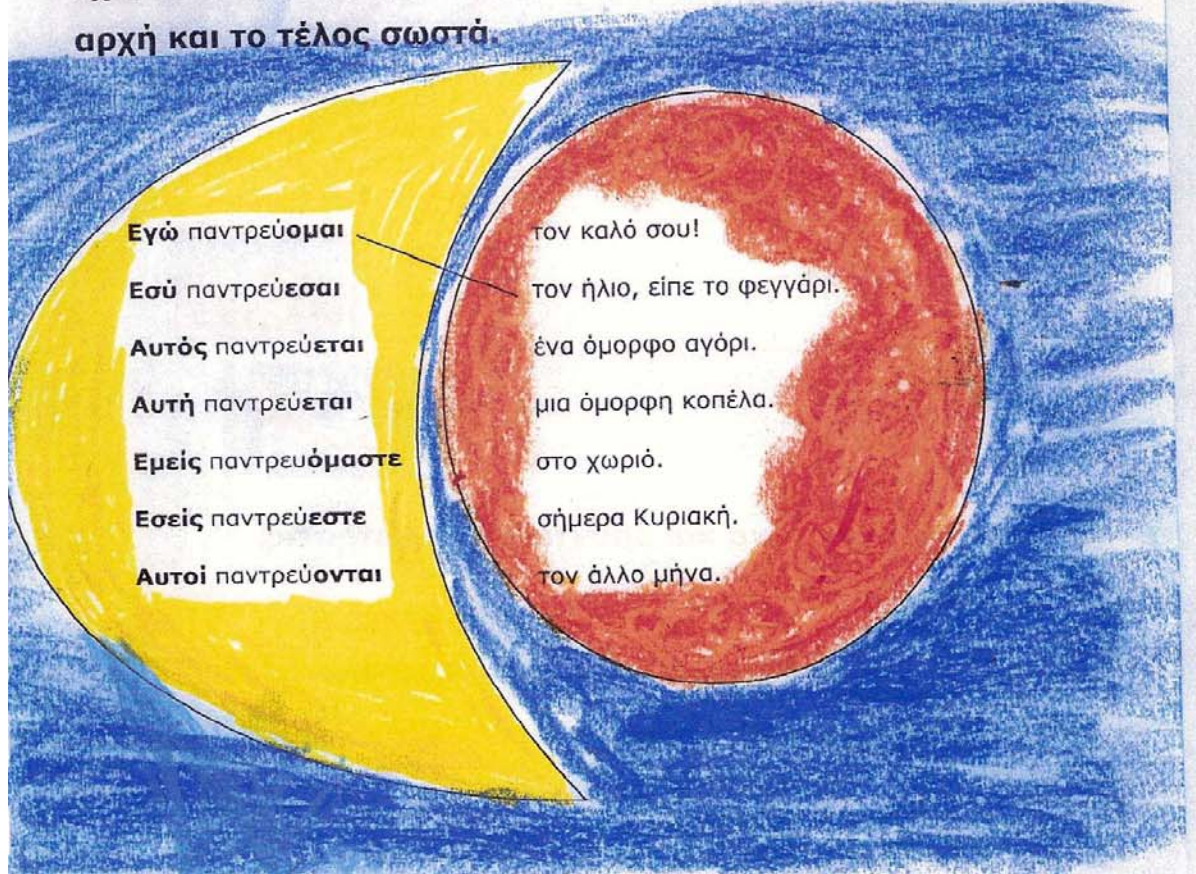
Ποιος δεν πήγε στο γάμο;

Γιατί;

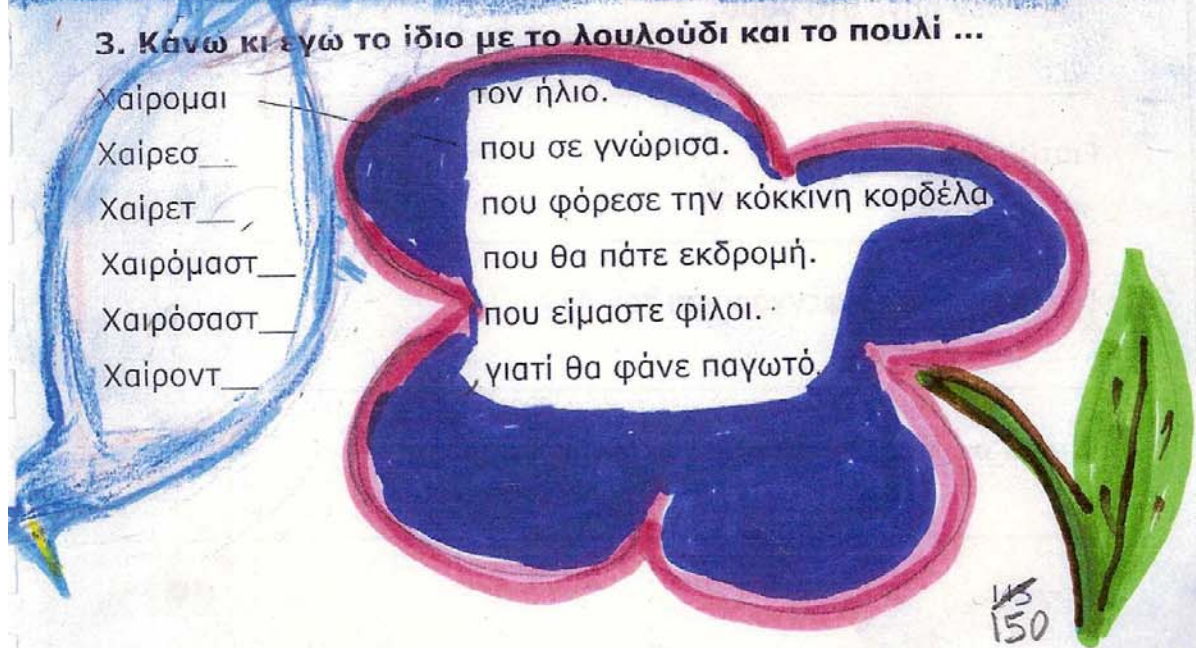
Ποιος χώρισε το φεγγάρι και τον ήλιο;

Τι λέει ο ήλιος στο φεγγάρι ακόμη και σήμερα;

2. Το φεγγάρι έχει την αρχή κάθε πρότασης. Ο ήλιος έχει το τέλος της πρότασης. Ενώνω με μια γραμμή την αρχή και το τέλος σωστά.

3. Κάνω κι εγώ το ίδιο με το λουλούδι και το πουλί ...

4. Διαβάζω τις παροιμίες:

Ήλιος και βροχή,
παντρεύοντ' οι φτωχοί.

Ο ήλιος

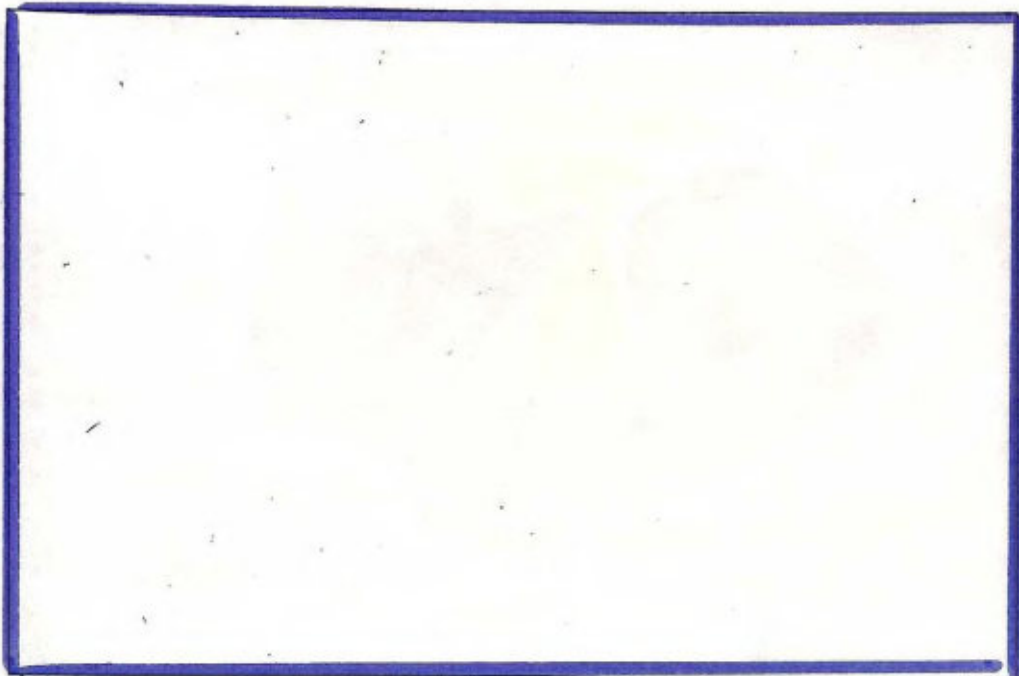
Ήλιος και χιόνι
παντρεύονται οι αρχόντοι.

Ήλιος και αντάρα
παντρεύεται η κουμπάρα

**Διαλέγω ποια παροιμία ταιριάζει περισσότερο στο
χειμώνα και τη γράφω:**

5. Ζωγραφίζω την παροιμία που διάλεξα:

6. Διαβάζω γράφω σωστά.

ήλιος

φεγγάρι

ηλιαχτίδα

φεγγαράκι

ηλιόσπορος

φεγγαράδα

ηλιοτρόπια

φεγγαρόφωτο

ηλιοθεραπεία

Τα ηλιοτρόπια αγαπούν τον ήλιο.

Η νύχτα αγαπάει το φεγγάρι.

Τα παιδιά αγαπούν τον ήλιο και το φεγγάρι.

ΟΙ ΧΑΡΤΑΕΤΟΙ ΤΗΣ ΚΑΘΑΡΗΣ ΔΕΥΤΕΡΑΣ

Φύσα λεβεντιά μου αέρα!
κάθε καθαρή Δευτέρα,
των παιδιών ψυχή και νους
χαρταετοί στους ουρανούς. (Ρ. Καρθαίου)

Ο Γιάννης, η Ελένη, ο Γιώργος και η Μάρια βγήκαν έξω από την πόλη τους, την Αλεξανδρούπολη. Ευτυχώς ο καιρός ήταν καλός.

Ο ουρανός καθαρός ... την καθαρή Δευτέρα πώς αλλιώς θα ήταν; Ένα αεράκι ούτε δυνατό ούτε σιγανό. Ό,τι έπρεπε για να σηκώσει ψηλά στον ουρανό τους αετούς. Τους χαρταετούς με τις πολύχρωμες ουρές και τα φανταχτερά τους σκουλαρίκια.

- Καλό ταξίδι στα ψηλά. Γεια χαρά ...

- Βιάσου, χαρταετέ μου. Θέλω πρώτος να προφτάσεις στα σύννεφα να φτάσεις, έλεγε η Ελένη. Η Μάρια δεν έχει χαρταετό. Βοηθάει το Γιώργο.

- Άντε Γιώργο. Μείναμε τελευταίοι.

Σε λίγη ώρα οι τρεις χαρταετοί πετούσαν στον ουρανό σαν παράξενα πουλιά. Σε λίγη ώρα οι τρεις χαρταετοί Στον ουρανό σαν παράξενα καράβια.

Και να που φτάσαν σ' άλλη πόλη. Στης Άννας και στου Άλη την πόλη.

- Τι όμορφα! Πού είμαστε;

- Δεν ξέρω μα ... κοίτα κι εδώ κόκκινες κατακόκκινες στέγες.

- Και εδώ πράσινοι καταπράσινοι κάμποι.

- Κι εδώ γαλανή καταγάλανη θάλασσα...

- Κι εδώ είναι μεγάλοι οι δρόμοι, γεμάτοι ανθρώπους κι αυτοκίνητα.

- Κι εδώ ... μα δέστε ... κι εδώ χαρταετός.

Της Άννας ο χαρταετός, ψηλά, καμαρωτός στον ουρανό βρήκε παρέα και πέρναγε ωραία.

Α. Βαρελλά-Φ. Σταθάτου
Αναγνωστικό Β' Δημοτικού 1980

Λεξιλόγιο

χαρταετός

σκουλαρίκια χαρταετού

Αλ/πολη

αυτοκίνητα

ουρά

Διαβάζω το κείμενο. Συμπληρώνω το σταυρόλεξο.

1	A	N	N	A															
2	A			N															M
3	E			T				X											A
4	E			E				K	A										P
5	A																		I
6	N																		A
7	Δ	Ε	Υ	Τ	Ε	Ρ													
8	Ρ																		Ε
9	Ο	Υ	Ρ	A															Τ
10	Υ																		Ο
11	Η																		I
12	Ο	Υ	Ρ	A	N	O													
13	Η																		
14	A																		

Προσπάθησε
θα τα
καταφέρεις
!!!

Καλά,
προσπάδω

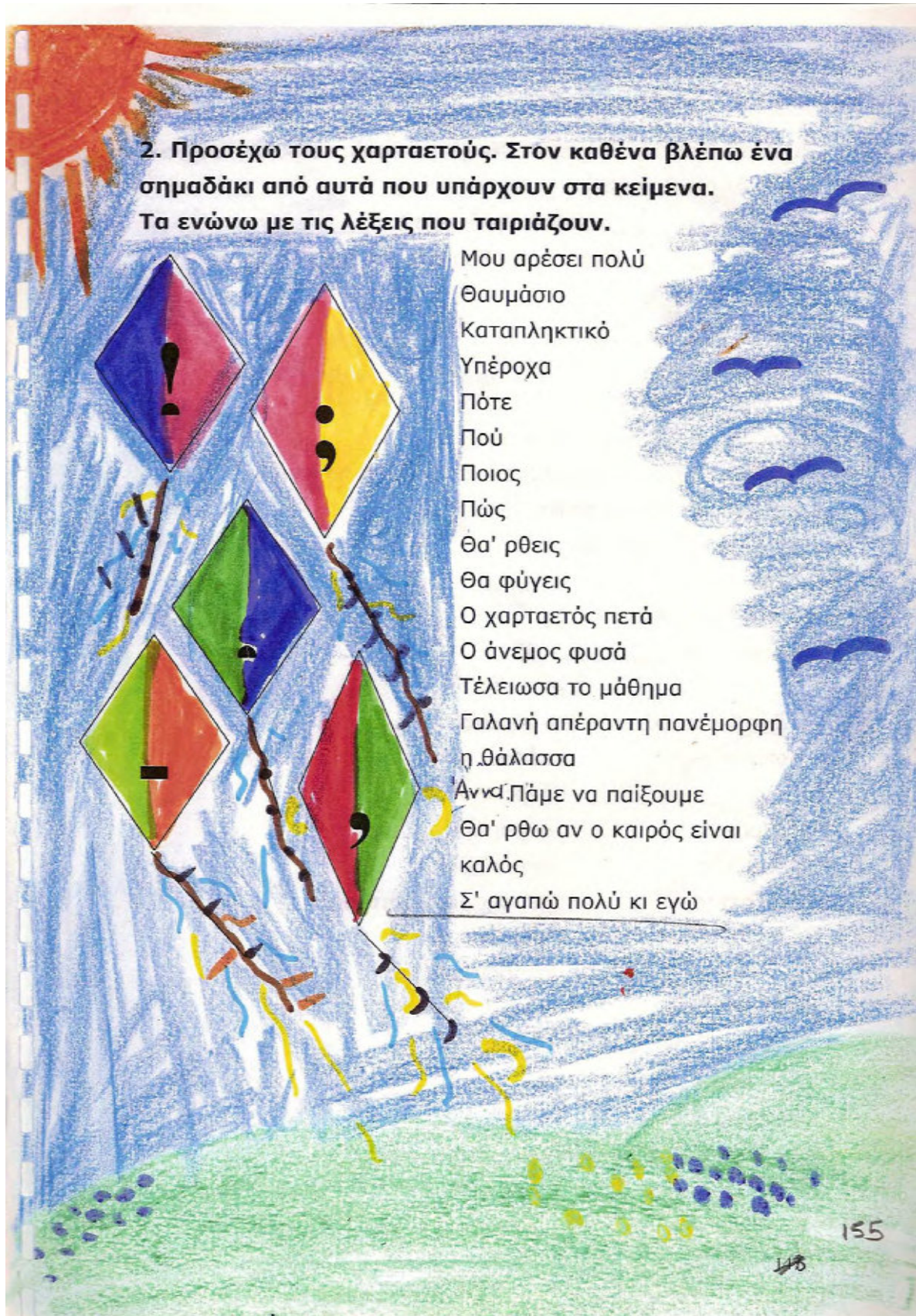

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ

1. Όνομα κοριτσιού.
4. Η Δευτέρα είναι _____.
7. Η καθαρή _____.
8. Όνομα κοριτσιού.
9. Η _____ των χαρταετών.
11. Πετούσαν στον _____.

ΚΑΘΕΤΑ

1. Η πόλη των παιδιών.
4. _____ Γιώργο. Μείναμε τελευταίοι.
7. Πετούν οι _____.
9. Πετούν στον _____.
10. Όνομα κοριτσιού.

**2. Προσέχω τους χαρταετούς. Στον καθένα βλέπω ένα
σημαδάκι από αυτά που υπάρχουν στα κείμενα.
Τα ενώνω με τις λέξεις που ταιριάζουν.**

Μου αρέσει πολύ
Θαυμάσιο
Καταπληκτικό
Υπέροχα
Πότε
Πού
Ποιος
Πώς
Θα' ρθεις
Θα φύγεις
Ο χαρταετός πετά
Ο άνεμος φυσά
Τέλειωσα το μάθημα
Γαλανή απέραντη πανέμορφη
η θάλασσα
Άννα Πάμε να παίξουμε
Θα' ρθω αν ο καιρός είναι
καλός
Σ' αγαπώ πολύ κι εγώ

155

3. Διαβάζω το κείμενο. Χρησιμοποιώ το κάθε σημαδάκι, όπου πρέπει.

Ένα πετούσε γρήγορα στο .

Ο άκουσε το βουητό, φοβήθηκε μα πού να κρυφτεί.

Τι μεγάλο .

Τι να κάνω;

Η ουρά του ξέφυγε στα του έφτασε.

Ποιος με γαργαλάει; Ποιος τολμάει;

Είμαι εγώ δυνατό αεροπλάνο και φοβερό πολεμικό.

Δεν πρόλαβε να πει τίποτ' άλλο.

Χα χα χα χα ... γέλασε το . Κρύφτηκαν τα όπλα.

Χα χα χα... γέλασε το . Χαμογέλασε ο .

Χάρηκε.

4. Διαβάζω και γράφω σωστά.

χαρταετός
 αετός
 σταυραετός
 χρυσαετός
 βασιλαετός

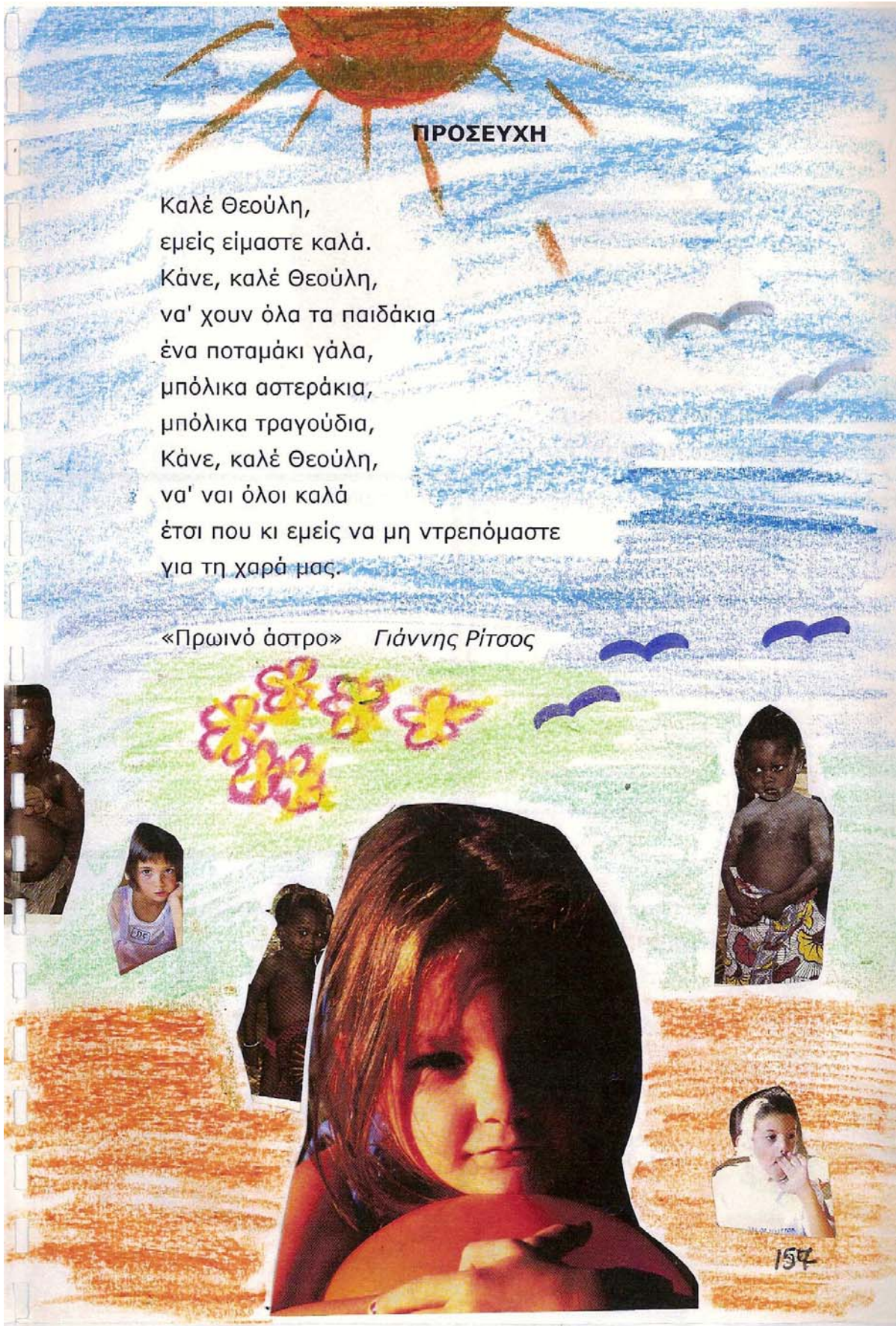
αέρας
 αεροπλάνο
 αεροπόρος
 αεροπορία
 αεροπορικό εισιτήριο
 αεροδρόμιο
 αεροδιάδρομος

Δεν ήταν αετός
 Ούτε σταυραετός
 Ούτε χρυσαετός
 Δεν ήταν βασιλαετός
 Χαρταετός ήταν και νίκησε το αεροπλάνο.

ΠΡΟΣΕΥΧΗ

Καλέ Θεούλη,
εμείς είμαστε καλά.
Κάνε, καλέ Θεούλη,
να' χουν όλα τα παιδάκια
ένα ποταμάκι γάλα,
μπόλικά αστεράκια,
μπόλικά τραγούδια,
Κάνε, καλέ Θεούλη,
να' ναι όλοι καλά
έτσι που κι εμείς να μη ντρεπόμαστε
για τη χαρά μας.

«Πρωινό άστρο» Γιάννης Ρίτσος

Λεξιλόγιο

προσεύχη στο Θεό.

ποτάμι

1. Διαβάζω το ποίημα.

Συμπληρώνω τα μεσοστιχίδια

				Π					
				Ρ					
				Ο					
				Σ					
				Ε					
				Υ					
				Χ					
				Η					

Τα αστεράκια είναι _____.

Να μη ντρεπόμαστε για τη

Κάνε, καλέ _____

Μπόλικά είναι τα α_____.

Να μη _____

για τη χαρά μας.

Και μπόλικά τρ_____.

Το ποίημα είναι μια _____.

Τη στέλνουμε στον_____.

2. Η Άννα και ο Άρης συζητούν και με βοηθούν να καταλάβω.

Άννα, θέλουμε
κι εμείς
μπόλικά
αστεράκια και
μπόλικά
τραγούδια;

Μα, ναι, Αθῆ:
Θέλουμε
πολλά – πολλά
αστέρια και
πολλά – πολλά
τραγούδια για
όλα τα παιδιά.

3. Βλέπω τις παρακάτω εικόνες. Διαβάζω και όσα γράφουν οι δημοσιογράφοι

Η UNICEF εκτιμά ότι περισσότερο από το 50% των μικρών παιδιών που ζουν σήμερα σε χώρες όπου η έλλειψη βιταμίνης Α είναι κοινό φαινόμενο, έλαβαν χάπια βιταμίνης Α το 1996, σε σύγκριση με το 1/3 που έλαβε το 1994.

Σύμφωνα με τη UNICEF 1.300 παιδιά, κάτω των 5 ετών, πεθαίνουν κάθε μέρα στην Αιθιοπία.

300.000 παιδιά πολέμου

Εργαζόμενα Παιδιά

Μια νεαρή μητέρα σκύβει πάνω από το μόλις 10 μηνών άρρωστο παιδί της στην πόλη Gode της Αιθιοπίας. Η οικογένεια έχασε όλα της τα ζωντανά και περπάτησε για 10 ημέρες -100 χιλιόμετρα- για να φτάσει στην Gode, το καλύτερο μέρος συνάθροισης για τους ανθρώπους που ψάχνουν για ανακούφιση από την πείνα και τη δίψα.

Όλο και περισσότερα αγόρια εγκαταλείπουν το σχολείο για να εργαστούν και να υποστηρίξουν την οικογένειά τους

Παιδιά του Δρόμου

Χάνεται

Αυτά τα παιδάκια τι θα ζητούσαν στην προσευχή τους από το δικό τους Θεό;

Καλέ Θεούλη

Κάνε να' χουμε

εμείς κι όλα τα παιδιά.

4. Γεμίζω τις εικόνες με λέξεις που δείχνουν όσα χρειάζονται τα παιδιά.

Παιδιά Στρατιώτες
Όταν η βία τραυματίζει
παιδικές ψυχές

UNICEF/5508/1a222
UNICEF/5508/1a222
Παιδί στο Αφγανιστάν που περιμένει να δεχθεί τη βοήθεια της UNICEF σε κέντρο περίθαλψης παιδιών στη χώρα που πλήττεται από τον πόλεμο.

5. Χρησιμοποιώ μερικές λέξεις για να μεγαλώσω την πρόταση.

Κάθε παιδί έχει δικαίωμα στη ζωή.

Κάθε παιδί έχει δικαίωμα στη _____ και _____

Κάθε παιδί έχει δικαίωμα στη _____, _____
και _____.

Τα παιδιά χρειάζονται αγάπη.

Τα παιδιά χρειάζονται αγάπη από _____.

Τα παιδιά χρειάζονται αγάπη _____ και _____.

Τα παιδιά χρειάζονται αγάπη _____ και _____.

Τα παιδιά χρειάζονται αγάπη για να _____.

6. «Ζωγραφίζω» τον κόσμο με λέξεις, όπως τον ονειρεύονται τα παιδιά.

Διαλέγω: ήχους (θέλω ν' ακούω): _____
μυρωδιές (θέλω να μυρίζω): _____
χρώματα (θέλω να βλέπω): _____

7. Προσπαθώ να αλλάξω τον κόσμο. Γράφω τις αντίθετες λέξεις.

λυπημένα

στεναχωρημένα

πεινασμένα

γυμνά

κλάμα

κρύο

ανασφάλεια

φόβος

ορφάνια

μοναξιά

μίσος

8. Διαβάζω και γράφω σωστά:

προσευχή

προσεύχομαι

τραγούδι

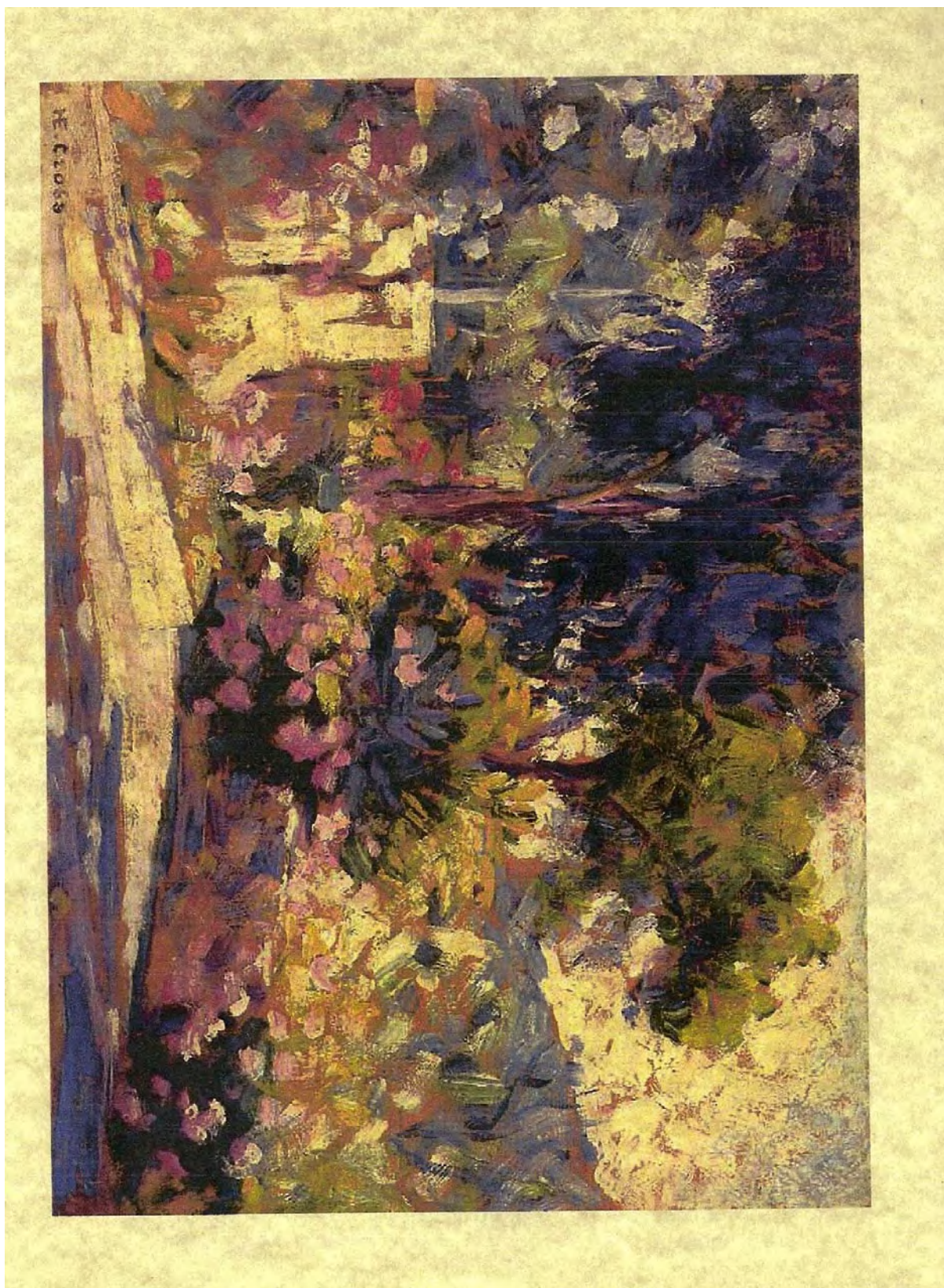
τραγουδώ

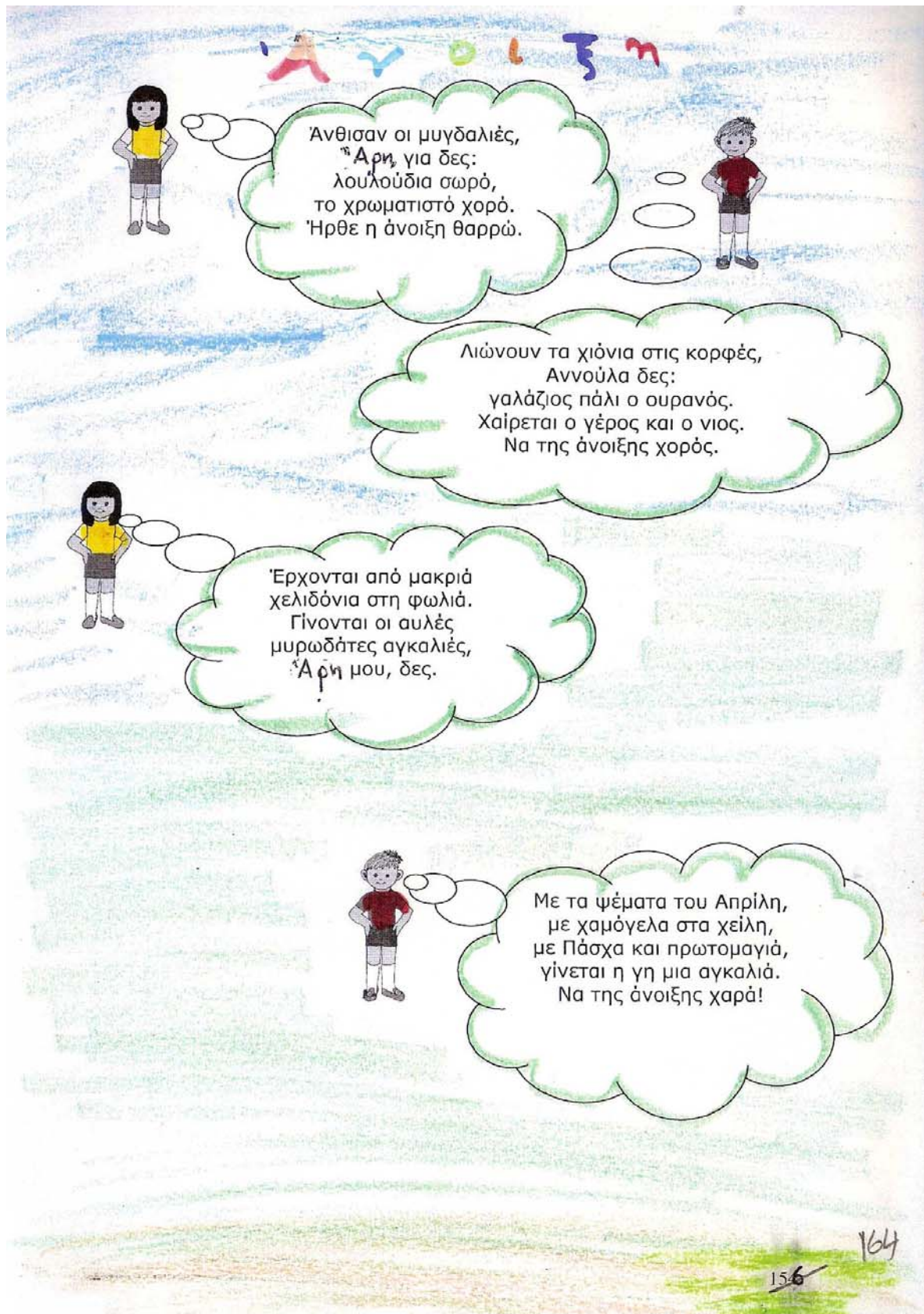
τραγουδιστής

τραγουδίστρια

τραγουδιστά

Προσευχόμαστε να είναι χαρούμενα τα παιδιά όλου του κόσμου. Να τραγουδούν και να γελούν.

Η ΤΡΕΛΗ ΜΥΓΔΑΛΙΑ

Στον κήπο του κυρ - Γιάννη η μαμά η μυγδαλιά είναι στεναχωρημένη, πολύ στεναχωρημένη.

Ο χειμώνας δεν έφυγε ακόμα και η άνοιξη αργεί να 'ρθει. Η κόρη της όμως, η μικρή μυγδαλιά βιάζεται. Θέλει το λουλουδένιο της φουστάνι. Και φέτος το θέλει κόκκινο κατακόκκινο.

- Μη χειρότερα παιδί μου. Που ακούστηκε μυγδαλιά να φορά κόκκινο φόρεμα.
- Βαρέθηκα τα ροζ και τα άσπρα. Οι άνθρωποι γιατί αλλάζουν φορέματα;
- Μα είσαι η νύφη του χειμώνα, καλή μου.

Η μικρή μυγδαλιά παραδέχτηκε πως δεν είχε δει μέχρι τώρα νύφη στα κόκκινα.

Άκουσε τη μαμά της κι εκείνη παράγγειλε από τη γη κι από τον ουρανό το πιο όμορφο ροζ του κόσμου: το ροζ του ουράνιου τόξου. Το πιο όμορφο λευκό του κόσμου: το λευκό των σύννεφων.

Γύρισε η μεγάλη κερασιά την είδε και είπε:

- Για κοίτα ομορφιά.

Λεξιλόγιο

αμυγδαλιά

κερασιά

φορέματα

1. Διαβάζω το κείμενο. Συμπληρώνω ό,τι λείπει. Βάζω την παύλα (-) όπου κάποιος μιλάει.

Η μικρή μυγδαλιά βιάζεται. Θέλει το _____ της
φουστάνι και φέτος το θέλει _____.

Μη χειρότερα παιδί μου. Που ακούστηκε μυγδαλιά να φορά
_____ φουστάνι.

Βαρέθηκα τα _____ και τα _____.

Μα είσαι _____ του χειμώνα, _____.

Άκουσε τη μαμά της. Για κοίτα ομορφιά, είπε η _____.

166

2. Η μικρή μυγδαλιά πήγε στην άνοιξη. Της ζήτησε να βουτήξει το πινέλο της στη μαγική παλέτα και να τη βάψει κόκκινη, κατακόκκινη.

Η άνοιξη παραξενεύτηκε. Ο χειμώνας δεν είχε φύγει ακόμα. Της είπε πως αυτά δε γίνονται και συνέχισε να ζωγραφίζει.

Γράφω ό,τι έγινε σε διάλογο.

Καλώς την _____ Τι θέλεις;

Καλημέρα άνοιξη. Θέλω _____

- Δε γίνεται αυτό _____

- Και τι θα κάνω τώρα _____

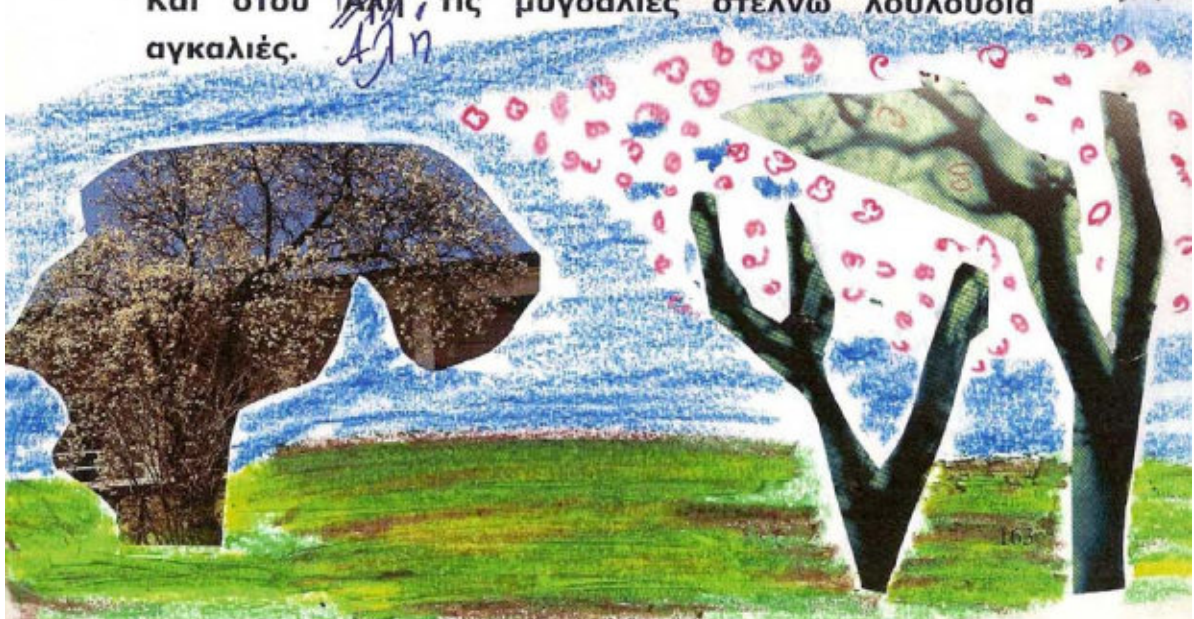
- Έλα σε μένα _____

πάρε το άσπρο του χιονιού και το ροζ του

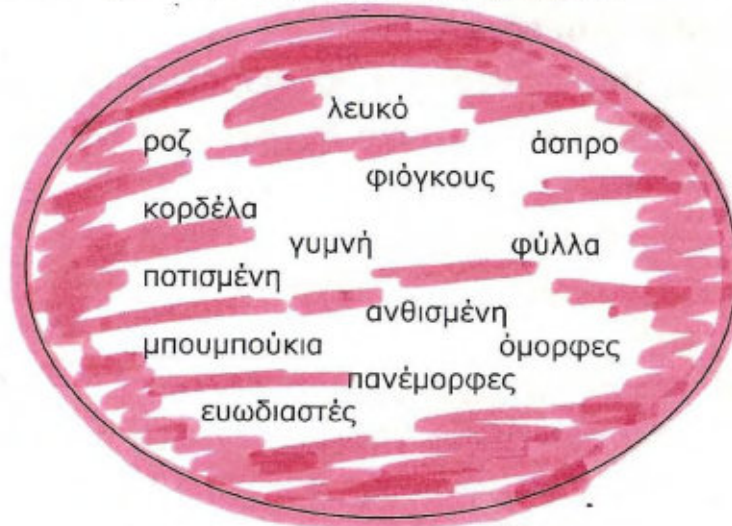
3. Οι χειμώνας ο καλός σκέφτηκε:

Γιατί του Γιάννη το περιβόλι να το καμαρώνουν όλοι.

Και στου ~~Γιάννη~~ τις μυγδαλιές στέλνω λουλούδια αγκαλιές.

Διαλέγω λέξεις και ντύνω τις μυγδαλιές του **Αλή**.
Κάνω προτάσεις με τις λέξεις και τις γράφω.

Οι αμυγδαλιές του **Αλή**.

4. Διαβάζω και γράφω σωστά

φορώ	αμυγδαλιά
φόρεμα	αμυγδαλιά -ίτσα
φορεσιά	αμυγδαλωτά
ασπροφορεμένη	

Η αμυγδαλιά φόρεσε τα γιορτινά της. Ασπροφορεμένη
καμαρώνει.

ΚΑΛΩΣ ΗΡΘΕΣ ΑΝΟΙΞΗ

Η άνοιξη έφτασε όμορφη, πολύ όμορφη. έφερε πάλι το πράσινο χρώμα στα λιβάδια, στις πλαγιές των βουνών, στα φύλλα των δέντρων. Έκανε πάλι γαλάζιο, καταγάλανο τον ουρανό. Γαλανή, καταγάλανη τη θάλασσα.

Έβαψε πολύχρωμη τη γη.

Κόκκινα, κατακόκκινα τα τριαντάφυλλα.

Λευκά, κατάλευκα τα τριαντάφυλλα.

Άσπρα, κάτασπρα τα χαμομήλια.

Άσπρες, κίτρινες, γαλάζιες τις μαργαρίτες.

Ροζ, μωβ τις ανεμώνες.

Μωβ, ροζ τις πασχαλιές.

Έφερε πάλι κοντά μας τα χελιδόνια, τους πελαργούς. Γέμισε φτερουγίσματα ο αέρας.

Γέμισε χαρά η γη.

Περιμένει την Πασχαλιά με τα κόκκινα αυγά και το Χριστός Ανέστη.

Λεξιλόγιο

άνοιξη

λιβάδια

τριαντάφυλλα

χαμομήλια

μαργαρίτες

ανεμώνες

πασχαλιές

1. Διαβάζω το κείμενο. Βρίσκω τις κρυμμένες λέξεις του στο κρυπτόλεξο.

Α	Υ	Κ	Ω	Σ	Τ	α	Ρ	Ξ	Λ	Α	Ο	Π	Δ	Σ	Ε	Ρ	Τ	Θ	Π
Π	Σ	Α	Κ	Λ	Ι	Μ	Ψ	Ω	Ζ	Ω	Μ	Κ	Λ	Θ	Ρ	Θ	Τ	Σ	
Ε	Δ	Π	Α	Σ	Χ	Α	Λ	Ι	Ε	Σ	Η	Κ	Λ		Λ	Μ	Ρ	Ν	
Χ	Ψ	Β	Ν	Μ	Ξ	Μ	Ε	Τ	Φ	Σ	Η	Ρ	Τ	Υ	Δ	Δ	Ι	Α	
Α	Π	Γ	Η	Μ	Α	Ρ	Γ	Α	Ρ	Ι	Τ	Ε	Σ	Ε	Η	Ξ	Α	Ζ	
Ξ	Α	Ε	Τ	Ρ	Ο	Π	Ε	Ρ	Τ	Υ	Ι	Υ	Μ	Ν	Ω	Χ	Ν	Ζ	
Ω	Σ	Δ	Χ	Α	Μ	Ο	Μ	Η	Λ	Ι	Α	Ν	Μ	Β	Δ	Φ	Τ	Μ	
Ρ	Χ	Υ	Ι	Ο	Π	Δ	Φ	Η	Ξ	Η	Κ	Λ	Β	Η	Τ	Ι	Α	Σ	
Μ	Α	Ι	Ν	Ο	Υ	Γ	Γ	Η	Σ	Φ	Γ	Η	Ρ	Χ	Ι	Υ	Φ	Α	
Ξ	Λ	Σ	Ε	Ρ	Τ	Υ	Θ	Ι	Ο	Ο	Π	Λ	Ξ	Α	Φ	Σ	Υ	Α	
Ω	Ι	Θ	Ι	Ο	Ξ	Δ	Φ	Η	Θ	Ι	Ο	Π	Π	Ρ	Ε	Γ	Λ	Ξ	
Μ	Ν	Α	Σ	Φ	Δ	Φ	Ρ	Γ	Β					Α			Λ		
Α	Ε	Φ	Φ	Ξ	Λ	Π	Υ	Τ	Ρ	Ε	Σ	Λ	Ο	Π	Ε	Ρ	Α	Τ	
	Γ	Τ	Υ	Θ	Ι	Ο	Λ		Μ	Η	Κ	Λ	Π	Ι	Τ		Σ	Α	

2. Γράφω στα πέταλα της μαργαρίτας λέξεις που να την περιγράφουν. Τις βρίσκω στο μαγικό καλάθι της άνοιξης.

μυρωδάτη, όμορφη, απλή,
κόκκινη, άσπρη, λευκή,
ανοιξιάρτικη, γαλάζια, ροζ.

3. Διαλέγω λέξεις απ' την αγκαλιά της άνοιξης.
Γράφω στα συννεφάκια τις λέξεις που περιγράφουν
πώς είναι ο ουρανός.

καθαρός, γαλανός,
γαλάζιος,
καταγάλανος,
απέραντος,
χαρούμενος

4. Γράφω στα φτερά των γλάρων πώς είναι η
θάλασσα.

ήρεμη, λάδι,
καθρέπτης, μπλε,
γαλάζια,
καταγάλανη,
φιλόξενη,
ζωντανή

164 172

5. Στο στεφάνι του μαγιού τα λουλούδια μαλώνουν.
Ποιο είναι το πιο όμορφο;

6. Διαβάζω και γράφω σωστά:

άνοιξη

ανοίγω

ανοιξιάτικος -η -ο

όμορφος -η -ο

ομορφαίνω

ομορφιά

πανέμορφος -η -ο

πεντάμορφος -η -ο

Άνοιξε ο ουρανός.

Έφτασε η άνοιξη. Γέμισε ανοιξιάτικη ομορφιά και ανοιξιάτικα χαμόγελα η γη.

ΠΡΟΣΕΥΧΗ ΛΟΥΛΟΥΔΙΟΥ

Η άνοιξη φέτος ήρθε κρύα
και τον φοβούμαι τον καιρό!
Μέσα στην άγια Σου παλάμη
κρύψε με, Θε μου, μη χαθώ.

Και στείλε μου μια μελισσούλα
να δώσω γύρη και χυμό,
μια ηλιαχτίδα ν' ακουμπήσω
για να κρεμάσω τον καρπό.

Κων. Καλαπανίδα
"Κουβέντα με τ' αστέρια"

Λεξιλόγιο

παλάμη _____

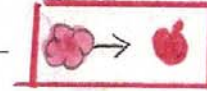
ηλιαχτίδα _____

μελισσούλα _____

καρπό _____

γύρη _____

1. Συμπληρώνω τις προτάσεις

Η _____ φέτος ήρθε _____

και τον φοβούμαι τον _____.

Μέσα στην _____ παλάμη,

Κρύψε με, _____, μη χαθώ.

Και στείλε μου μια _____

να δώσω _____ και _____,

μια _____ να ακουμπήσω

για να κρεμάσω τον _____.

2. Το λουλούδι φοβάται.

Με ποιες λέξεις;

καρπό
αέρας
ήλιος
παγωνιά
μέλισσα
κρύο
βροχή

Το λουλούδι χαμογελά.

Με ποιες λέξεις;

176

3. Το μυρμηγκάκι παρακαλεί.

Προσευχή ενός μυρμηγκιού

Τα σποράκια κουβαλάνε τις λέξεις της προσευχής τους.

Θεούλη μου, βοήθαμε

φέτος το καλοκαίρι

να μαζέψω _____,

να βρώ _____,

να αποθηκεύσω _____,

να περάσω _____.

Φύλαγέ με από _____,

που έχουν τα _____,

και ξεχνούν τα _____,

που είναι τόσα δα _____!

- θεούλη
- καλοκαίρι
- σπόρους, σιπαράκια
- χειμώνας,
- ψιχουλάκια
- ποδαράκια, παιδάκια
- μυρμηγκία
- μικράκια

4. Βοηθάω το παιδί να ευχαριστήσει το Θεό με τις λέξεις από το «νανούρισμα του πατέρα».

με τα φαναράκια των κρίνων

τον ύπνο του

με ένα περιβόλι γεμάτο λουλουδόσκονη

πάνω στο φτερό μιας πεταλούδας

το όνειρό του

με ένα λευκό περιστέρι

με δυο φτερά ανοιχτά

με ποτάμι αστέρια

και δυο κεράσια

τον κήπο της χαράς του.

«Πρωινό άστρο»

Γ. Ρίτσου

169 174

Προσεύχη του παιδιού.

Καλέ μου Θεούλη,

Σ' ευχαριστώ που γέμισες

με τα _____

5. Διαβάζω και γράφω σωστά

φόβος

φοβάμαι

φοβερός -ή -ό

φοβιτσιάρης

φοβέρα

μέλισσα

μελισσάκι

μέλι

μελισσοκόμος

μελομακάρονα

Το λουλουδάκι φοβάται το κρύο. Όμως η άνοιξη θα του φέρει μια μελισσούλα συντροφιά, να φύγει ο φόβος να' ρθει η χαρά.

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΨΗΛΟΚΟΝΤΟΥ

Ο κύριος Ψηλοκοντός είναι λεπτός και ψηλός. Η κυρία Ψηλοκοντού, η γυναίκα του, είναι κοντή και χοντρή. Έχουν ένα γιο και μια κόρη. Η κόρη είναι λεπτή και ψηλή σαν τον πατέρα. Ο γιος Ψηλοκοντός είναι κοντός, χοντρός και στρογγυλός σαν μπάλα.

Η οικογένεια έχει και δύο σκύλους. Ένα μακρύ και λεπτό σαν σαλάμι. Ο άλλος είναι κοντός και φουσκωτός σαν κουμπάρας. Έχουν και δύο παπαγάλους. Ο ένας έχει κοντά πόδια και ο άλλος μακριά.

Κάθε πρωί ο πατέρας πηγαίνει στη δουλειά του. Τα παιδιά πηγαίνουν στο σχολείο. Η μητέρα μένει στο σπίτι και κάνει δουλειές. Οι παπαγάλοι φωνάζουν "καλημέρα".

- Γαβ, γαβ απαντούν και τα σκυλιά.

Γαβ, γαβ καλημέρα σας ...

Και η οικογένεια Ψηλοκοντού χαίρεται που έφτασε η άνοιξη. γνωρίζετε την οικογένεια Ψηλοκοντού;

Όχι; Διαβάστε γι' αυτήν.

Γ. Μαρίνος (διασκευή)

(«Μαθαίνω Ελληνικά»

Τεύχος 2ο ΟΕΔΒ)

Λεξιλόγιο

μπάλα _____

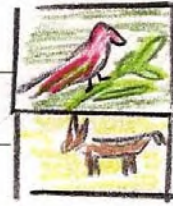
σαλάμι _____

κουμπαράς _____

παπαγάλος _____

σκυλιά _____

1. Διαβάζω το κείμενο. Συμπληρώνω

	Σ	Λ
Ο κύριος Ψηλοκοντός είναι λεπτός και χοντρός.		
Η κυρία Ψηλοκοντού είναι κοντή και χοντρή.		
Ο γιος Ψηλοκοντός είναι λεπτός και ψηλός.		
Η κόρη Ψηλοκοντού είναι χοντρή και κοντή σαν τη μάνα.		
Η οικογένεια έχει δύο σκύλους.		
Ο ένας σκύλος είναι μακρύς και λεπτός σαν σαλάμι.		
Ο άλλος σκύλος είναι κοντός και φουσκωτός.		

2. Στο κρυπτόλεξο υπάρχουν πέντε λέξεις που τελειώνουν σε -ος και τέσσερις που τελειώνουν σε -η. Τις σημειώνω.

φ	ο	υ	σ	κ	ω	τ	Ο	ς	κ	λ	κ	ο	ν	τ	η
σ	τ	υ	φ	χ	ψ	ω	Α	β	γ	δ	ε	ζ	η	θ	κ
τ	λ	ε	π	τ	ο	ς	Τα	υ	φ	χ	ψ	ω	α	β	ο
ρ	γ	δ	ε	ζ	η	θ	Ι	κ	λ	μ	ν	ε	ο	π	ν
ο	κ	λ	μ	ν	ξ	ο	Π	ρ	σ	τ	υ	φ	χ	ψ	τ
γ	χ	ο	ν	τ	ρ	η	Ω	α	β	γ	δ	ε	ζ	η	ο
γ	ψ	ψ	ε	ζ	η	θ	Ι	κ	λ	μ	ν	ξ	ο	π	ς
υ	ψ	η	ρ	σ	τ	υ	Φ	χ	ψ	ω	α	β	γ	δ	λ
λ	α	λ	μ	ν	ξ	ο	Π	ρ	σ	τ	υ	φ	χ	ψ	ε
ο	β	η	ι	κ	λ	μ	Ν	ξ	ο	π	ρ	σ	τ	υ	π
ς	γ	δ	ε	ζ	η	θ	Ι	κ	λ	μ	ν	ξ	ο	π	τ
ψ	η	λ	ο	ς	τ	υ	Φ	χ	ψ	ω	α	β	γ	δ	η

3. Τώρα διαβάζω το μάθημα και συμπληρώνω τις προτάσεις με τις λέξεις του κρυπτόλεξου.

1. Ο κύριος Ψηλοκοντός είναι _____ και _____.
2. Η κυρία Ψηλοκοντού είναι _____ και _____.
3. Ο γιος Ψηλοκοντός είναι _____, _____ και _____ σαν μπάλα.
4. Η κόρη Ψηλοκοντού είναι _____, και _____.
5. Ο ένας σκύλος τους είναι κοντός και _____ σαν κουμπάρας.

4. Η Άννα και ο Άρης συζητούν. Με βοηθούν να καταλάβω.

Άννα, γιατί στο κείμενο λέει ότι ο γιος Ψηλοκοντός είναι σα μπάλα.

Άρη, το λέει γιατί τρώει πολύ, στρογγύλεψε και μοιάζει με τη μπάλα που είναι στρογγυλή.

Αδυνάτισα. Έγινε σαν _____

Ωραία χείλια. Κόκκινα σαν _____

Πω πω! Αυτός έγινε σαν εμένα. Σωστό _____

Έχει το μάτι σαν ελιά το φρύδι σα γαϊτάνι που λέει και το δημοτικό τραγούδι

Τι παιδί κι αυτό! Είναι πεισματάρη σα _____

Αυτό το παιδί είναι πονηρό σαν _____

Όχι δεν θα πάω!

5. Διαβάζω και γράφω σωστά:

ψηλώνω	κοντός
ψηλός -ή -ό	κονταίνω
ψηλά	κοντά
πήλωμα	κοντινός -ή -ό
πανύψηλος	

Ο φίλος μου είναι πολύ ψηλός, πανύψηλος.

Μένει σ' ένα κοντινό χωριό.

Το σπίτι του είναι ψηλό, κοντά στην εκκλησία.

ΤΟ ΓΑΛΑΖΙΟ ΜΠΑΛΟΝΙ

Ήταν μια φορά ένα παιδί που αγόρασε ένα γαλάζιο μπαλόνι. Το έδεσε μια κλωστή στο χέρι του. Ξαφνικά, εκεί που περπατούσε, η κλωστή γλίστρησε, την πήρε ο αέρας. Το μπαλόνι πήρε το δρόμο για τον ουρανό. Ανέβαινε κι όλο ανέβαινε ψηλότερα.

Το παιδί έβαλε τα κλάματα.

- Θέλω το μπαλόνι μου, θέλω το μπαλόνι μου.

Το μπαλόνι όμως είχε φτάσει στα σύννεφα.

Το παιδί έκλαιγε δυνατά. Έκλαιγε πολλή ώρα. Το γαλάζιο μπαλόνι λυπήθηκε πολύ. Χαμήλωσε στη στιγμή. Το παιδί άρπαξε την κλωστή και την κράτησε σφιχτά και τότε άρχισε να ανεβαίνει μαζί με το μπαλόνι.

- Ε, πού με πας; Ρώτησε.

- Θα περάσουμε κάμπους, θάλασσες, βουνά.
θα πάμε μακριά
να δούμε τα παιδιά
που χάσαν τη χαρά

Και τι δεν είδε το παιδί.

Και τι δεν άκουσε το παιδί.

Είδε παιδιά να κλαίνε. Δεν είχαν φαί.

Είδε παιδιά να κλαίνε. Δε ζούσαν με ειρήνη.

Είδε παιδιά να κλαίνε. Τους έλειπε το σπίτι.

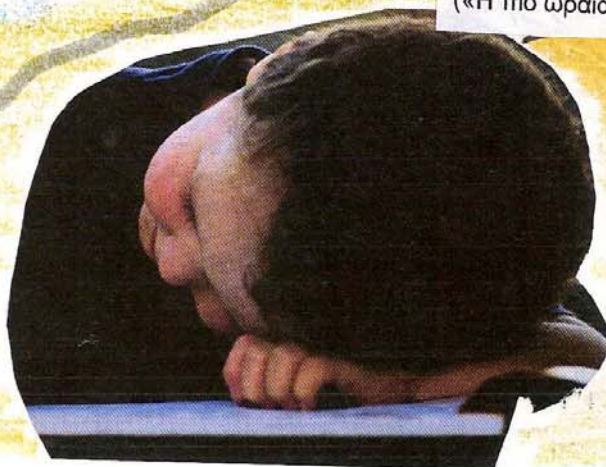
Και τι δε σκέφτηκε το παιδί.

Πέρασε θάλασσες, κάμπους και βουνά

Γύρισε πίσω ξανά ...

- Είμαι τυχερό. Έχω φαί, έχω σχολείο
έχω σπίτι κι αδερφό
στης ειρήνης τόν καιρό ...
μπαλόνι μου καλό.

Ρ. Ιωαννίδου – Σταύρου
(Διασκευή)
(«Η πιο ωραία γλώσσα»)

176
184

Λεξιλόγιο

μπαλόνι _____

κλωστή _____

κλάμα _____

κόμπος _____

1. Διαβάζω το κείμενο .

**Σβήνω τις λέξεις που δεν υπάρχουν στο κείμενο.
Γρήγορα, το λαθοπούλι, παραμονεύει να σπάσει το μπαλόνι:**

Μπαλόνι, κόκκινο γαλάζιο
Βροχή, νησί, θάλασσες,
Παιδιά, φαΐ, γέλιο ειρήνη
Κλάμα, βουνά, παιδιά.

2. Συμπληρώνω και μεγαλώνω τις προτάσεις.

Το παιδί αγόρασε ένα μπαλόνι

Το παιδί αγόρασε ένα _____

Το μπαλόνι _____ ανέβαινε στον _____.

Το παιδί _____.

Το παιδί _____.

Πέρασε _____.

Πέρασε _____ και _____.

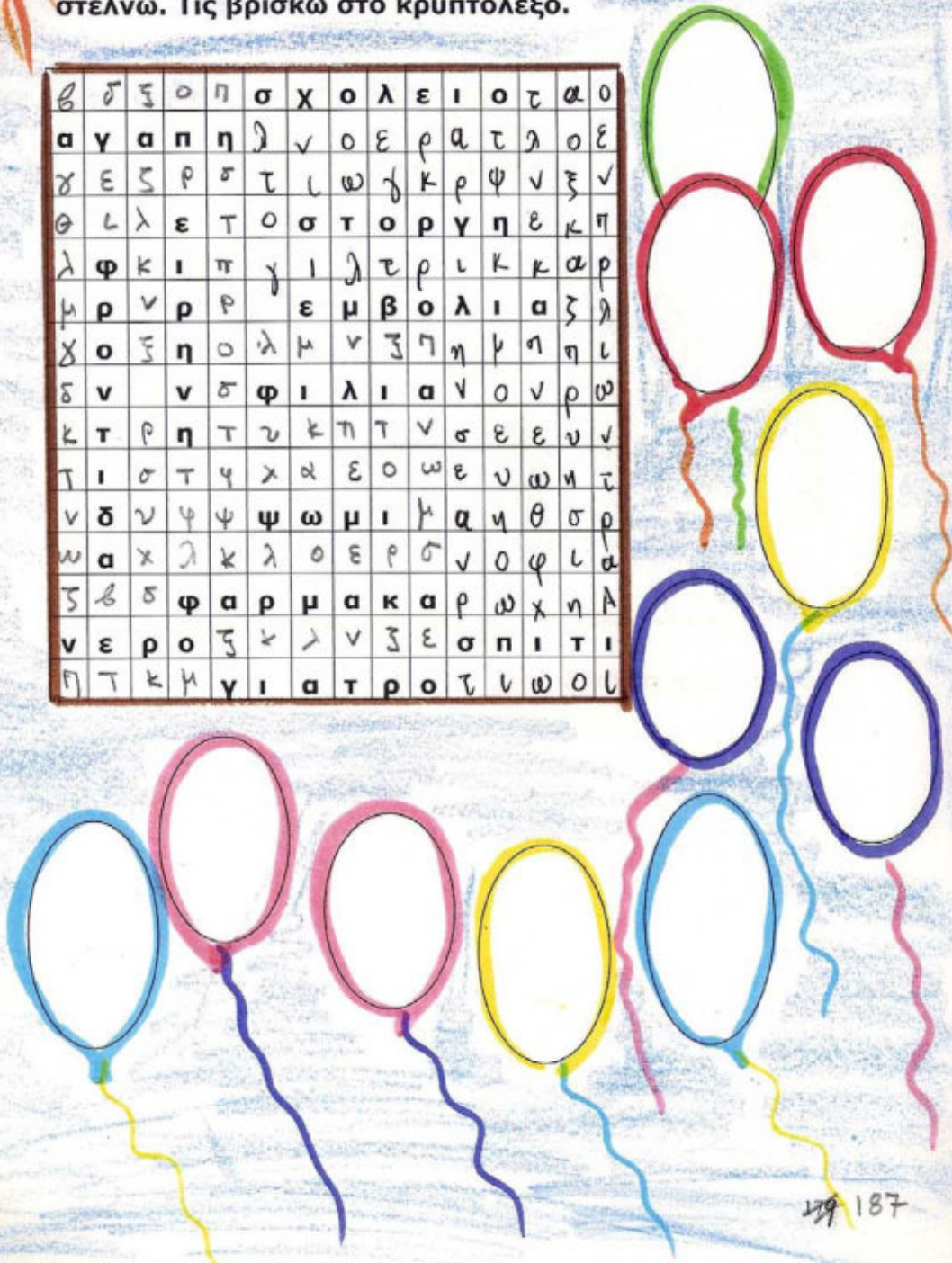
Πέρασε _____, _____, και _____.

3. Ενώνω τις λέξεις που ταιριάζουν.

αγοράζω ◦	◦ χαρά
ταξιδεύω ◦	◦ ταξίδι
κλαίω ◦	◦ κλάμα
πεινάω ◦	◦ αγορά
χαίρομαι ◦	◦ πείνα

4. Θέλω να σταματήσω τα παιδιά του κόσμου να κλαίνε. Γράφω λέξεις ελπίδας σε μπαλόνια και τα στέλνω. Τις βρίσκω στο κρυπτόλεξο.

β	δ	ξ	ο	η	σ	χ	ο	λ	ε	ι	ο	τ	α	ο
α	γ	α	π	η	λ	ν	ο	ε	ρ	α	τ	λ	ο	ε
χ	ε	ξ	ρ	δ	τ	λ	ω	δ	κ	ρ	ψ	ν	ξ	ν
θ	ε	λ	ε	τ	ο	σ	τ	ο	ρ	γ	η	ε	κ	η
λ	φ	κ	ι	π	γ	ι	λ	τ	ρ	ι	κ	κ	α	ρ
μ	ρ	ν	ρ	ρ		ε	μ	β	ο	λ	ι	α	ζ	η
χ	ο	ξ	η	ο	λ	μ	ν	ξ	η	μ	η	η	ι	
δ	ν		ν	δ	φ	ι	λ	ι	α	ν	ο	ν	ρ	ω
κ	τ	ρ	η	τ	ν	κ	π	τ	ν	σ	ε	ε	ν	ν
τ	ι	σ	τ	γ	χ	α	ε	ο	ω	ε	υ	ω	η	τ
ν	δ	ν	ψ	ψ	ψ	ω	μ	ι	μ	α	η	θ	σ	ρ
ω	α	χ	λ	κ	λ	ο	ε	ρ	δ	ν	ο	φ	ι	α
ξ	β	δ	φ	α	ρ	μ	α	κ	α	ρ	ω	χ	η	α
ν	ε	ρ	ο	ξ	κ	λ	ν	ξ	ε	σ	π	ι	τ	ι
η	τ	κ	μ	γ	ι	α	τ	ρ	ο	ν	ω	ο	ι	

**5. Ενώνω τους αριθμούς. Βλέπω την εικόνα.
Συμπληρώνω τον τίτλο.**

UNICEF

Σε συνεργασία με το

**Υπουργείο Εθνικής Παιδείας & Θρησκευμάτων
2000-2001**

Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση

Γράφω τώρα το δικό μου.

6. Διαβάζω και γράφω.

αγοράζω

αγορά

αγοραστής

αγορασμένος -η -ο

κλαίω

κλάμα

κλαμένος -η -ο

κλαψιάρης -α -ο

κλάψα

κλαψουρίζω

Το παιδί αγόρασε ένα γαλάζιο μπαλόνι από την αγορά. Το έχασε και έκλαψε πολύ.

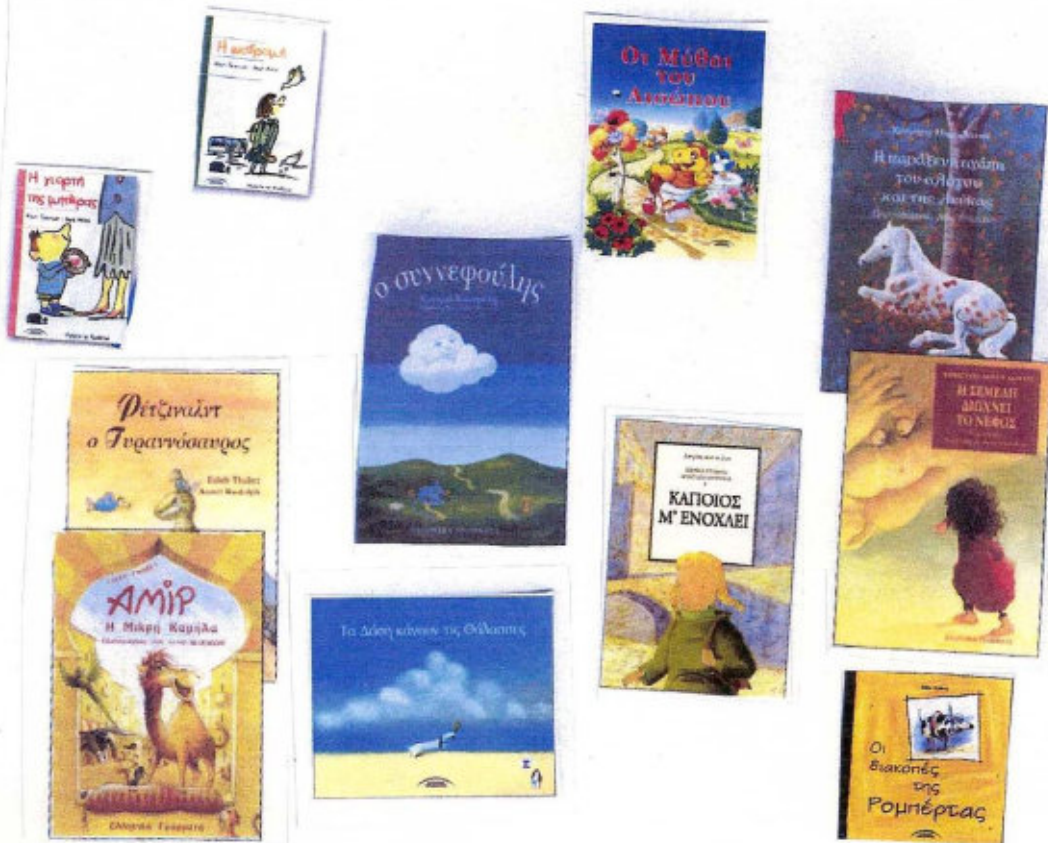
Διαλέγοντας Βιβλία

Στις 2 του Απρίλη κάθε χρόνο γνωστοί και φίλοι μιλούν, σκέφτονται, ζωγραφίζουν για το βιβλίο. Είναι βλέπετε η **Παγκόσμια Ημέρα του Παιδικού Βιβλίου**. Εκείνη τη μέρα θυμάμαι και το **μεγάλο παραμυθά Χανς Κρίστιαν Άντερσεν**. Κι αυτό επειδή τα παιδιά αγαπούν πολύ τα παραμύθια του μέχρι σήμερα.

1. Διαβάζω τους τίτλους των βιβλίων, όπως τα παρουσιάζει ένας κατάλογος παιδικών βιβλίων.

Διαλέγω να διαβάσω το: _____. Το προτιμώ γιατί νομίζω ότι _____.

Μου άρεσε _____.

2. Διαβάζω το ποίημα:

ΓΙΑ ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΟΛΟΥ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

Σαν διαβάζω ένα βιβλίο
λες και μπαίνω σ' ένα πλοίο
για ταξίδι μακρινό.

Μαγεμένος αντικρίζω
κάθε τι που δε γνωρίζω
και που τόσο λαχταράω!

Σαν διαβάζω ένα βιβλίο
οι φτερούγες μου είναι δύο
και πετώ ψηλά ψηλά.

Πιο ψηλά κι από τον Άρη
απ' τον ήλιο, απ' το φεγγάρι,
απ' τ' αστέρια τα πολλά.

Δύτης γίνομαι και πάω
μες στις θάλασσες βουτάω,
στο γαλάζιο το βυθό.

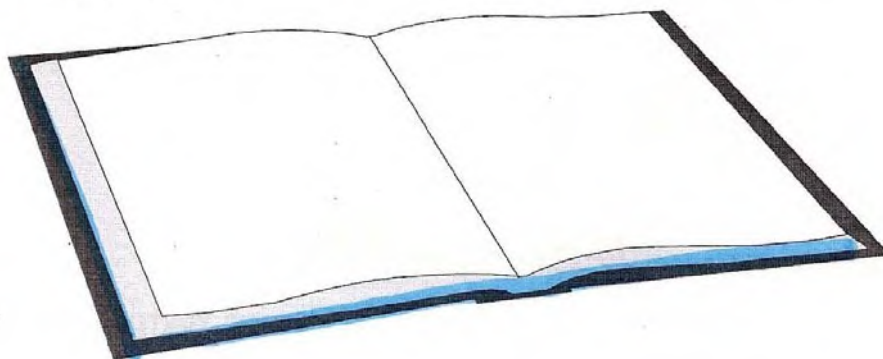
Αχ, βιβλίο αγαπημένο,
είσαι η πόρτα συ που μπαίνω
σ' ένα κόσμο μαγικό.

Μαρία Γουμενοπούλου

«Περνά-περνά η μέλισσα»

3. Γράφω τι μπορώ να κάνω με
ένα βιβλίο.

Με ένα βιβλίο διαβάζω ιστορίες, παραμύθια, περιπέτειες.

4. Μια φορά κι έναν καιρό
 όχι πριν πολύ καιρό
 ζούσε ο Τζ. Ροντάρι θαρρώ.
 Αγαπούσε τα παιδιά
 βρήκε τελικά τη μαγική τη συνταγή
 να μαγεύει τις λέξεις στη στιγμή.

Γράψε μου τι
 είναι ένα βιβλίο;

Βιβλίο είναι _____

Ωραία έγγραφες!
 Ό,τι πρέπει για
 το λεξικό. Μα
 εγώ ...

Θα σου μάθω
 τώρα εδώ να
 φτιάχνεις
 παραμύθια και
 ιστορίες χωρίς
 απορίες.

Πώς;

Μπορείς να
 ενώσεις τη λέξη
 "βιβλίο" με όλες
 τις άλλες;

Κοίτα πως αλλάζει ένα βιβλίο :

βιβλίο

χοντρό
 μικρό
 μωρό
 κόκκινο
 ξε
 αντί

Το χοντροβιβλίο, ένα χοντροβιβλίο

5. Διαλέξαμε το «χοντροβιβλίο» και γράψαμε γι' αυτό. Στο κείμενό μας υπάρχουν κενά. Τα συμπληρώνουμε με τις παρακάτω λέξεις:

Χοντρό,
εξώφυλλο,
χαρτί, **χοντροί**
άνθρωποι,
χειμώνας, κρύο
γίγαντες,
βαρέλια
νάνοι

Μια φορά κι έναν καιρό σε όλα τα βιβλιοπωλεία καμάρωνε το διάσημο χοντροβιβλίο...

Έτρεχαν όλοι να το δουν μα λίγοι το αγόραζαν... Οι πιο οι γιατί οι πιο μικροί δεν μπορούσαν να το σηκώσουν.

- Πω πω τ' χοντρό και τι βαρύ είναι αυτό το βιβλίο ... φώναζε ο Φουσκολουκάς, ο πιο χοντρός νάνος των παραμυθιών. Σήκωσε με κόπο το εξώφυλλο. Τρόμαξε ... πόσο τρόμαξε... Οι πιο άνθρωποι τον κοίταζαν ...

- Πού βρέθηκαν τόσοι , αλήθεια;

- Χα χα χα τι αστεία είναι αυτά;

- Έλα Φουσκολουκά ... Αυτά είναι χοντρά αστεία ... Δε μου αρέσει να κοροϊδεύουν τους άλλους ...

- Μα είναι, σα βουνά, σα

- Σταμάτα, είπα. Κι εμείς είμαστε κοντοί σα

- Ναι, ναι! Μα δες: γράφει τι κάναμε για να προστατευτούμε από το κρύο του χειμώνα... Ο Φουσκολουκάς ακόμα διαβάζει το χοντρό βιβλίο ... Αν το βρείτε στα βιβλιοπωλεία ... φορτώστε το.

Δε θα το μετανιώσετε!

186 193

Διάλεξε ένα
άλλο βιβλίο
αλλιώςτικο από
τα άλλα .

Διαλέγω το

Γράψε τώρα τη
δική σου
ιστορία. Α!
Ζωγράφισέ την
μετά!

6. Διαβάζω και γράφω σωστά

παραμύθια

διαβάζω

παραμυθάς

διάβασμα

Μου αρέσουν τα παραμύθια. Διαβάζω συνέχεια βιβλία. Από
το πολύ διάβασμα θα γίνω κι εγώ παραμυθάς.

Ο ΑΙΣΩΠΟΣ

Ο Βαγγέλης πήρε στα χέρια του το βιβλίο που του χάρισε ο κύριος Γιώργος, ο πατέρας της Άννας.

"Μύθοι του Αισώπου" ήταν ο τίτλος του και από κάτω ήταν ζωγραφισμένος ο Αίσωπος. Ήταν ένας παράξενος άνθρωπος, μαυριδερός και άσχημος.

Το Βαγγέλη του φάνηκε πως μίλησε και του είπε:

- Βαγγέλη, είσαι αγράμματος!
- Και γιατί, κύριε; Κατασυχύστηκε ο Βαγγέλης. Είσαι αγράμματος, γιατί δε με ξέρεις. Και γιατί πρέπει να σας ξέρω οπωσδήποτε;
- Γιατί είμαι ο Αίσωπος, ο παραμυθάς.
- Χαίρω πολύ. Βαγγέλης Φουρλής.
- Εγώ δεν έχω επίθετο Βαγγέλη. Είμαι ο Αίσωπος. Δεν υπάρχει παιδί να μη με ξέρει. Εσένα πώς σου ξέφυγα; Στα παλιά τα χρόνια, όταν ήθελαν να πουν πως κάποιος είναι αγράμματος, έλεγαν: "Μα αυτός δεν ξέρει ούτε τον Αίσωπο!"
- Και πού να βρω τα παραμύθια σας;
- Στο βιβλίο που κρατάς. Τα παραμύθια μου τα λένε μύθους, κι έχουν πάντα κάτι να σου πουν. Μα σοβαρά, δεν ξέρεις τον κόρακα και την αλεπού; Την αλεπού και τα σταφύλια; Το λύκο και τ' αρνί;
- Όχι!
- Διάβαζε λοιπόν ...

Ο Βαγγέλης άνοιξε το βιβλίο κι άρχισε να διαβάζει.

Α. Βαρελλά - Φ. Σταθάτου

Αναγνωστικό Β' Δημοτικού 1980 (διασκευή)

Ο παραμυθάς

Αίσωπος

128
195

Λεξιλόγιο

βιβλίο _____

παραμύθια _____

κόρακας

αρνί

λύκος

1. Διαβάζω το κείμενο. Βοηθάω τον Αίσωπο να συστηθεί.

Είμαι ο Α _____

Έζησα _____

Έφτιαξα _____

Που τα λένε _____

Πάντα έχουν κάτι _____

Στους μύθους του
Αισώπου περπατώ
κι όλο ηρηνώ....
Ψάχνω, να βρω
κοτόπουλο παχουλό,
να ευχαριστηθώ
... ..

2. Η Άννα και ο Αλή συζητούν και με βοηθούν:

3. Διαβάζω τις λέξεις. Προσέχω: Μόνο με ένα (α) αλλάζουν οι λέξεις κάθε φορά.

διαβασμένος	α -διάβαστος
γραμμένος	ά -γραφτος
μορφωμένος	α -μόρφωτος
προσεκτικός	α -πρόσεκτος
μυαλωμένος	ά -μυαλος
ξυρισμένος	α -ξύριστος
λουσμένος	α -_____
χτενισμένος	α -_____
πλυμένος	α -_____
ντυμένος	α -_____

4. Συμπληρώνω τις λέξεις στα λόγια της Άννας και του Άλη.

Εγώ λούζομαι.
Είμαι λουσμένη.

Εγώ δεν προσέχω.
Είμαι α_____.

Ντυν_____ομαι.
Είμαι_____.

Ο μπαμπάς δεν
ξυρίστηκε.
Είναι_____.

Χτενίζομαι.
Είμαι_____.

Εγώ δεν χτενίζομαι.
Είμαι_____.

Διαβάζω.
Θέλω να είμαι
_____.

Δεν ντύθηκα ακόμη.
Είμαι_____.

Προσέχω.
Είμαι πάντα
_____.

Σ' αγαπάω. Θέλω
να είμαστε φίλοι
αγα_____.

5. Διαβάζω το μύθο του Αισώπου.

Γράφουμε όλοι μαζί το δικό μας τέλος.

Η αρκούδα και οι δυο φίλοι

Μια φορά δυο φίλοι περπατούσαν μαζί στην εξοχή. Ξαφνικά είδαν να 'ρχεται καταπάνω τους μια αρκούδα. Αμέσως ο ένας απ' τους δυο σκαρφάλωσε πάνω σ' ένα δέντρο, παρατώντας το φίλο του.

Αυτός ο κατημένος δεν ήξερε τι να κάνει.

Να ανεβεί δεν μπορούσε, να κρυφτεί δεν έβρισκε.

Έπεσε λοιπόν κάτω κι έκανε τον πεθαμένο, γιατί είχε ακουστά πως οι αρκούδες δεν κάνουν κακό στους πεθαμένους.

Η αρκούδα τους έφτασε, ρίχτηκε στο δέντρο αλλά δεν

κατάφερε να φτάσει στον άνθρωπο που ήταν σκαρφαλωμένος στα κλαδιά.

Είδε τον άλλο χάμω, στο χώμα, έσκυψε από πάνω του και θαρρώντας τον νεκρό, τον άφησε κι έφυγε.

Όταν πέρασε ο κίνδυνος, ο άνθρωπος κατέβηκε απ' το δέντρο και ρώτησε το φίλο του:

- Τι σου είπε η αρκούδα όταν έσκυψε πάνω σου;
- Μου είπε πως δεν είναι αληθινός φίλος όποιος παρατάει το σύντροφό του μπροστά στον κίνδυνο!

Από το λεύκωμα της εταιρείας «Αίσωπος»

Ερευνητές 16-7-2000 ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

6. Διαβάζω και γράφω σωστά.

παραμύθι	βιβλίο
παραμυθάς	βιβλιοπώλης
παραμυθένιος -α -ο	βιβλιοπωλείο
παραμυθόσπιτο	βιβλιοδέτης
	βιβλιοφάγος

Μου αρέσουν τα παραμύθια. Ο βιβλιοπώλης της γειτονιάς με ξέρει καλά. Με βλέπει και λέει: Νάτος ο βιβλιοφάγος μας.

Τα παιδιά και τα παιχνίδια.

Παιχνίδι σημαίνει παιδί και παιδί παιχνίδι.

Παντού, σ' όλο τον κόσμο τα παιδιά παίζουν. Πολλά παιχνίδια μοιάζουν μεταξύ τους κι ας παίζονται σε άλλη χώρα το καθένα.

1 Διαβάζω πώς παίζεται το παιχνίδι "Αχλάδι ή μήλο στη Βραζιλία".

Στο παιχνίδι αυτό παίζουν πολλά παιδιά, αγόρια και κορίτσια. Στην αρχή **ρίχνουν κλήρο** για να δουν ποια παιδιά θα κάνουν το **"μήλο"** και το **"αχλάδι"**. Κρυφά τα δύο παιδιά αποφασίζουν ποιο θα είναι το "μήλο" και ποιο το "αχλάδι".

Στέκονται το ένα απέναντι στο άλλο. Πιάνουν τα χέρια και τα σηκώνουν ψηλά. Τα άλλα παιδιά περνάνε κάτω από τη **"γέφυρα"** και τραγουδάνε: **"μήλο, αχλάδι, μήλο, αχλάδι"**

Το "μήλο" και το "αχλάδι" κρατάνε το τελευταίο παιδί και το ρωτάνε σιγανά αν θέλει να γίνει κι αυτό "μήλο" ή "αχλάδι". Στο τέλος κερδίζει η ομάδα που έχει μαζί της τα περισσότερα παιδιά.

2. Στην Ελλάδα το ίδιο παιχνίδι το παίζουν τα παιδιά με μικρές παραλλαγές. Τραγουδάνε:

"Περνάει, περνάει η μέλισσα
με τα μελισσόπουλα
και με τα κλωσσόπουλα ..."

Τα παιδιά που κληρώνονται στην αρχή διαλέγουν τι είναι το
καθένα: τριαντάφυλλο – χελιδόνι
μαργαρίτα – ήλιος κ.τ.λ.

Το παιχνίδι συνεχίζεται όπως και το παιχνίδι "Αχλάδι και
μήλο". Στο τέλος για να βγει ο νικητής χαράσσεται μια
γραμμή πιάνονται τα μέλη κάθε ομάδας από τη μέση και
τραβάνε προς το μέρος της η κάθε μια ως αρχηγός. Όποια
ομάδα περάσει τη γραμμή χάνει.

3. Συμπληρώνω τα λόγια στο κόμικ.

4. Το ίδιο παιχνίδι παίζεται και στην Τουρκία. Το λένε:
"Έμπορα άνοιξε την πύλη". Γράφω τους κανονισμούς
για να το παίξουν και τα παιδιά της Ελλάδας.

 5. Διαβάζω και γράφω σωστά:

κύκλος
κυκλώνω

μικρός
μικραίνω

μεγάλος
μεγαλώνω

Δεν το μικρύναμε. Στο παιχνίδι ο κύκλος μικραίνει, γιατί
φεύγουν τα παιδιά που χάνουν.

Πάσχα – Ανάσταση

Ανάσταση. Νύχτα όμορφη, γιορτινή. Στο σπίτι όλοι ετοιμάζονται. Ντύνονται, παίρνουν τις λαμπάδες και τα αυγά.

- Ετοιμαστείτε γρήγορα ... Ο Πατριάρχης θα πει το "Χριστός Ανέστη". Δε θα προλάβουμε είπε ή μαμά.

- Θέλω το αυγό μου. Είναι το πιο κόκκινο. Κάποιος μου το πήρε ... φωνάζει η Δήμητρα.

- Όλο γκρινιάζεις. Κανείς δε στο πήρε. Αυτό δεν είναι; Λέει ο αδερφός της, ο Νίκος. Ο πατέρας τους βλέπει. Χαμογελά.

- Είμαστε όλοι έτοιμοι τώρα. Πάμε.

Η νύχτα όμορφη, γιορτινή. Η καμπάνα χτυπά. Η εκκλησία γεμάτη φως και κόσμο. Ο Πατριάρχης βγαίνει σε λίγο στην αυλή της εκκλησίας.

Το μήνυμα της χαράς και της αγάπης ακούγεται παντού:

"Χριστός Ανέστη εκ νεκρών

θανάτω θάνατον πατήσας

και τοις εν τοις μνήμασι

ζωήν χαρισάμενος"

Το αεράκι της νύχτας παίρνει το μήνυμα.

Το ταξιδεύει σε πόλεις σε χωριά, σε νησιά, σε βουνά, θάλασσες και ουρανούς.

Χριστός Ανέστη

Αληθώς Ανέστη

Λεξιλόγιο

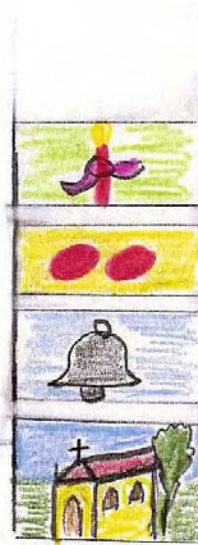
Ανάσταση _____

λαμπάδα _____

αυγά _____

καμπάνα _____

εκκλησία _____

1. Συμπληρώνω τις προτάσεις. Με βοηθάει το κείμενο.

Ανάσταση. _____ όμορφη, _____.

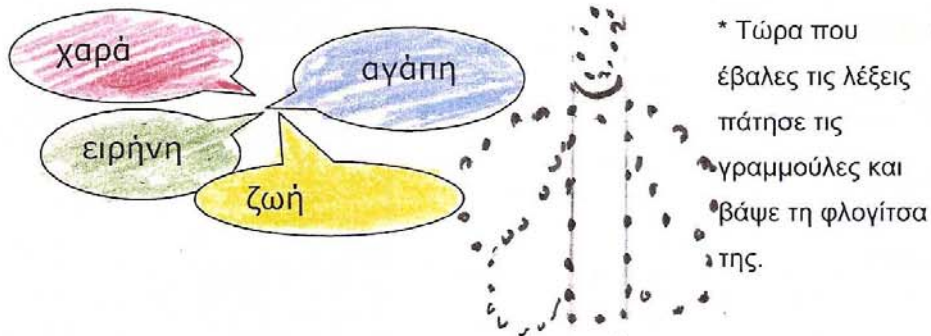
Παίρνουν _____ και τα _____.

Οι Πατριάρχες θα πεί το " _____ ".

Η καμπάνα _____. Η _____ γεμάτη
_____ και κόσμο.

Το μήνυμα της _____ και _____
_____ παντού.

2. Για να ανάψει η λαμπαδίτσα με το Άγιο Φως της χαράς θέλει να τη στολίσεις με λέξεις.

3. Διαβάζω το παρακάτω κείμενο. Μαθαίνω:

Γιατί κόκκινα;

Λέγεται ότι κάποια γυναίκα που κρατούσε στο καλάθι της αυγά, όταν της είπαν ότι ο Χριστός αναστήθηκε, δεν το πίστεψε και είπε πως, αν ήταν αλήθεια, ας γινόταν και τ' άσπρα της αυγά κόκκινα.

Και πράγματι, έγιναν! Επίσης, λέγεται ότι το κόκκινο χρώμα θυμίζει το αίμα του Χριστού.

23 - 4 - 2000 ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

4. Η Αννούλα την εβδομάδα πριν από το Πάσχα, τη "Μεγάλη Εβδομάδα", έγραψε στο ημερολόγιό της. Διαβάζω.

Μ. Δευτέρα _____

Τα σχολεία κλειστά. Διακοπές. Μ' αρέσει να βλέπω στην τηλεόραση, ταινίες με την ζωή του Χριστού.

Μ. Τρίτη _____

Με τη νονά πήγαμε στην αγορά. Μου αγόρασε τη λαμπάδα μου. Άσπρη, με κορδέλες κόκκινες και μια πασχαλίτσα.

Μ. Τετάρτη _____

Σήμερα πεινούσα όλη μέρα. Άντεξα όμως. Η μαμά είπε ότι το φαγητό δεν θα έχει ούτε λαδάκι. Νηστεία ...

Μ. Πέμπτη _____

Το βράδυ πήγαμε στο ναό του Αγίου Γεωργίου. Ο Πατριάρχης με το σταυρό στην πλάτη έψαλλε "Σήμερα κρεμάται επί ξύλου".
Υ.Γ. Δε θυμόμουν καλά τα λόγια. Με βοήθησε η γιαγιά.

Μ. Παρασκευή _____

Οι καμπάνες χτυπούσαν πένθιμα, όλη μέρα. Το πρωί στολίσαμε τον Επιτάφιο με τα λουλούδια της άνοιξης βιολέτες, τριαντάφυλλα, δάφνες ...

Μ. Σάββατο _____

Η μαμά έκανε τσουρέκια. Ετοίμασε τη μαγειρίτσα. Τα μεσάνυχτα γυρίσαμε από την εκκλησία με το Άγιο Φως. Μόλις πρόλαβα να φάω ένα πιάτο μαγειρίτσα και ... κοιμήθηκα.

Κυριακή - Πάσχα _____

"Λαμπρή μέρα", είπε ο πατέρας. Στην αυλή της γιαγιάς ψήσαμε το αρνάκι στη σούβλα. Μικροί και μεγάλοι χόρεψαν, τραγούδησαν στη γιορτή της Αγάπης.

Υ.Γ Υστερόγραφο

207

5. Γράφω τώρα το δικό μου ημερολόγιο.

Μ. Δευτέρα

Μ. Τρίτη

Μ. Τετάρτη

Μ. Πέμπτη

Μ. Τετάρτη

Μ. Πέμπτη

Κυριακή – Πάσχα

200

6. Διαβάζω το ποίημα:

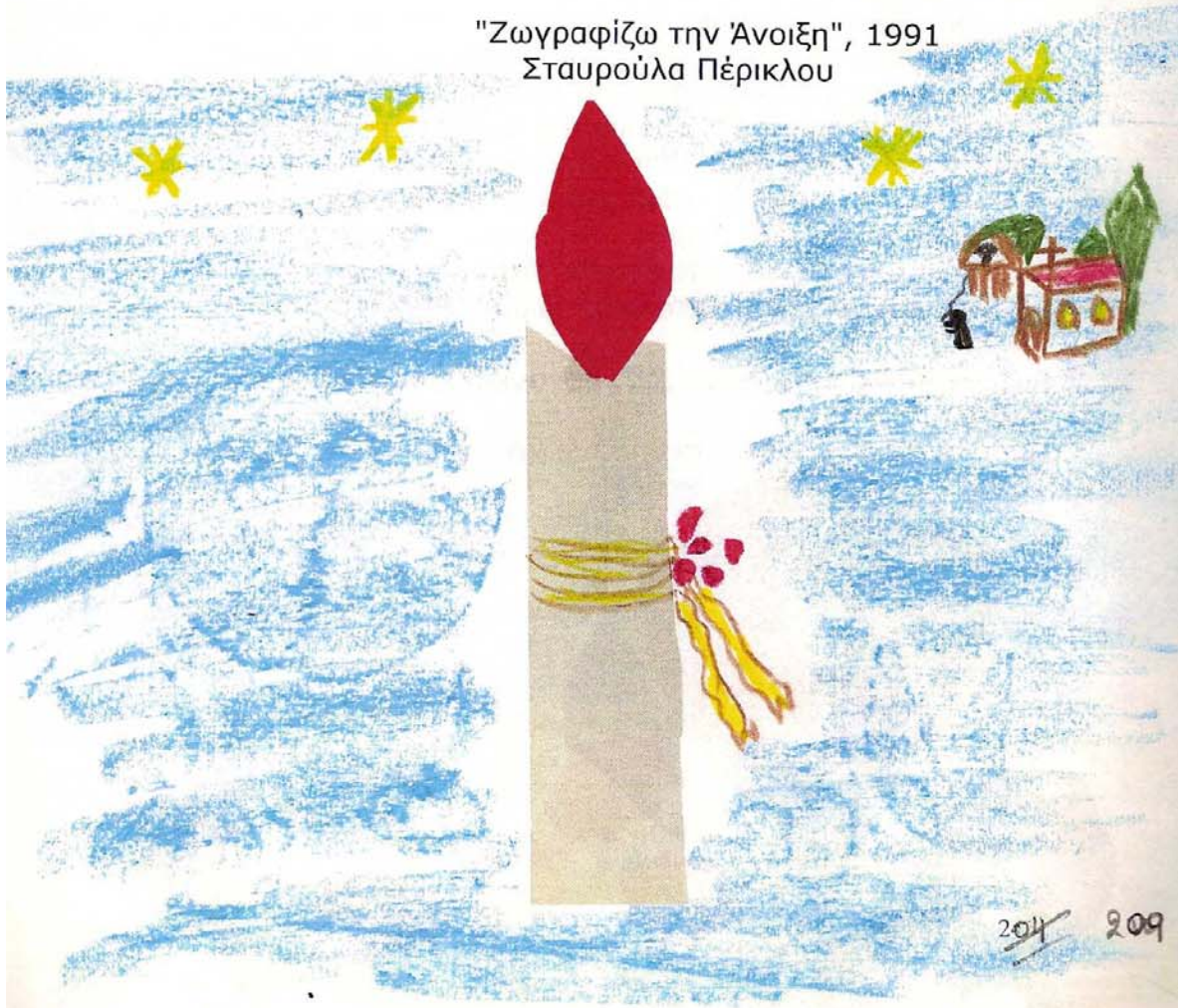
Η λαμπαδίτσα

Κάτασπρή μου λαμπαδίτσα,
θα σου βάλω κορδελίτσα
λουλουδάκια απ' τα παρτέρια
κι απ' τον ουρανό τ' αστέρια.

Κι η καμπάνα σαν χτυπήσει
η μαμά θα με ξυπνήσει,
για να τρέξουμε γοργά
τη νυχτιά στην εκκλησιά.

Λαμπαδίτσα, σαν σ' ανάψω
ίδιο αστέρι θε να λάμψω
από τ' άγιο ουράνιο φως
που μας χάρισε ο Χριστός.

"Ζωγραφίζω την Άνοιξη", 1991
Σταυρούλα Πέρικλου

ΤΟ ΑΚΑΤΑΔΕΚΤΟ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟ

Μια φορά και έναν καιρό μέσα σ' ένα μικρό, μικρούτσικο κήπο, ζούσε μαζί με πολλά άλλα λουλούδια ένα πολύ όμορφο κόκκινο τριαντάφυλλο.

Όλα τα λουλούδια του κήπου ζούσαν χαρούμενα κι ευτυχισμένα.

- Καλημέρα φίλε μου.
- Καλημέρα, λουλουδάκι.

Μόνο το τριαντάφυλλο δε μιλούσε σε κανένα.

Κάποτε ο αέρας το ρώτησε:

- Τριαντάφυλλο, γιατί δε μιλάς με τα άλλα λουλούδια;
- Εγώ είμαι το πιο όμορφο λουλούδι του κήπου. Δε χρειάζομαι κανένα.

Κάποιο πρωινό, τα λουλούδια ξύπνησαν τρομαγμένα. Ο άνεμος φυσούσε δυνατά.

Κάποιο γαρίφαλο φώναξε δυνατά:

- Ας αγκαλιαστούμε, αδελφάκια. Έτσι θα είμαστε πιο δυνατά κι ο άνεμος δε θα μπορέσει να μας λυγίσει.

Έτσι κι έγινε. Το τριαντάφυλλο έμεινε μόνο του. Σε λίγο ο άνεμος σταμάτησε. Τα λουλούδια τα κατάφεραν. Μόνο το τριαντάφυλλο δεν μπορούσε να σταθεί.

Τα άλλα λουλούδια κοιτάχτηκαν χωρίς να μιλήσουν. Έσκυψαν όλα μαζί προς τα κάτω και βοήθησαν το τριαντάφυλλο. Πόσο ευτυχισμένο ήταν.

- Σας ευχαριστώ... Κατάλαβα τώρα... Θέλετε και μένα στη συντροφιά σας;

Αυτά χαμογέλασαν, έγειραν, το αγκάλιασαν και δεν είπαν τίποτα.

Το τριαντάφυλλο έγινε ακόμα πιο κόκκινο. *Μ. Συμεωνίδου
"Η κήπος μας η γη", 1987"*

Λεξιλόγιο

κήπος _____

αδερφάκια _____

άνεμος _____

1. Διαβάζω το κείμενο.

Βάζω στη σειρά τις υπερδεμένες προτάσεις με αριθμούς:

- ① Μια φορά και έναν καιρό υπήρχε ένας κήπος γεμάτος λουλούδια.
- ☐ Ο άνεμος φυσούσε δυνατά.
- ☐ Ο αέρας ρώτησε.
- ☐ Τα λουλούδια αγκαλιάστηκαν για να αντέξουν.
- ☐ — Δε χρειάζομαι φίλους, είπε το τριαντάφυλλο.
- ☐ — Τριαντάφυλλο, δε θέλεις να έχεις κι εσύ φίλους;
- ☐ Ο άνεμος σταμάτησε. Τα λουλούδια τα κατάφεραν.
- ☐ Το τριαντάφυλλο μόνο του λύγισε.
- ☐ Πόσο ευτυχισμένο ήταν!
- ☐ Τα λουλούδια βοήθησαν το πληγωμένο τριαντάφυλλο.

2. Στο κείμενο διαβάζω λέξεις που ζούνε στο χωριό του "χθες".

Σε μερικά σπίτια λείπουν μερικοί κάτοικοι - λέξεις. Συμπλήρωσέ τες για να είναι όλοι χαρούμενοι.

«ΧΘΕΣ»

μιλούσα μιλούσες μιλούσε μιλούσαμε μιλούσατε μιλούσαν	κοιτούσα _____σες _____ _____ _____ _____	ξύπνησα _____ _____ _____ _____ _____	ρώτησα _____ _____ _____ _____ _____
χαμήλωσα _____ _____ _____ _____ χαμήλωσαν	έμεινα _____ έμεινε μείναμε _____ έμειναν	χαμογέλασα _____ _____ _____ _____ χαμογέλασαν	_____α _____ _____ _____ καταφέρατε _____

3. Στην τάξη μας έφτασε μια πρόσκληση.

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ

Μην αργείς να ρθεις
στην πόλη της γραμματικής.
Σήμερα, τώρα μη χάνεις ώρα.

Υπογραφή

Λεξουάλη

Διεύθυνση: οδός Ελληνικής γλώσσας, αριθμός 24,
Τ.Κ. 3000

Δεχτήκαμε την πρόσκληση.

Ξεκινάμε για το χωριό του σήμερα.

Βοηθώ με τους φίλους μου τους κατοίκους να βγουν στα
παράθυρα των λεξόσπιτων.

ΔΕΥΤΕΡΑ ΤΑΞΗ

ΣΗΜΕΡΑ

μιλώ
ας
α
αμε
ατε
ουν

ξεχωρίζω
εις
ει
ουμε
ετε
ουν

ξυπνώ

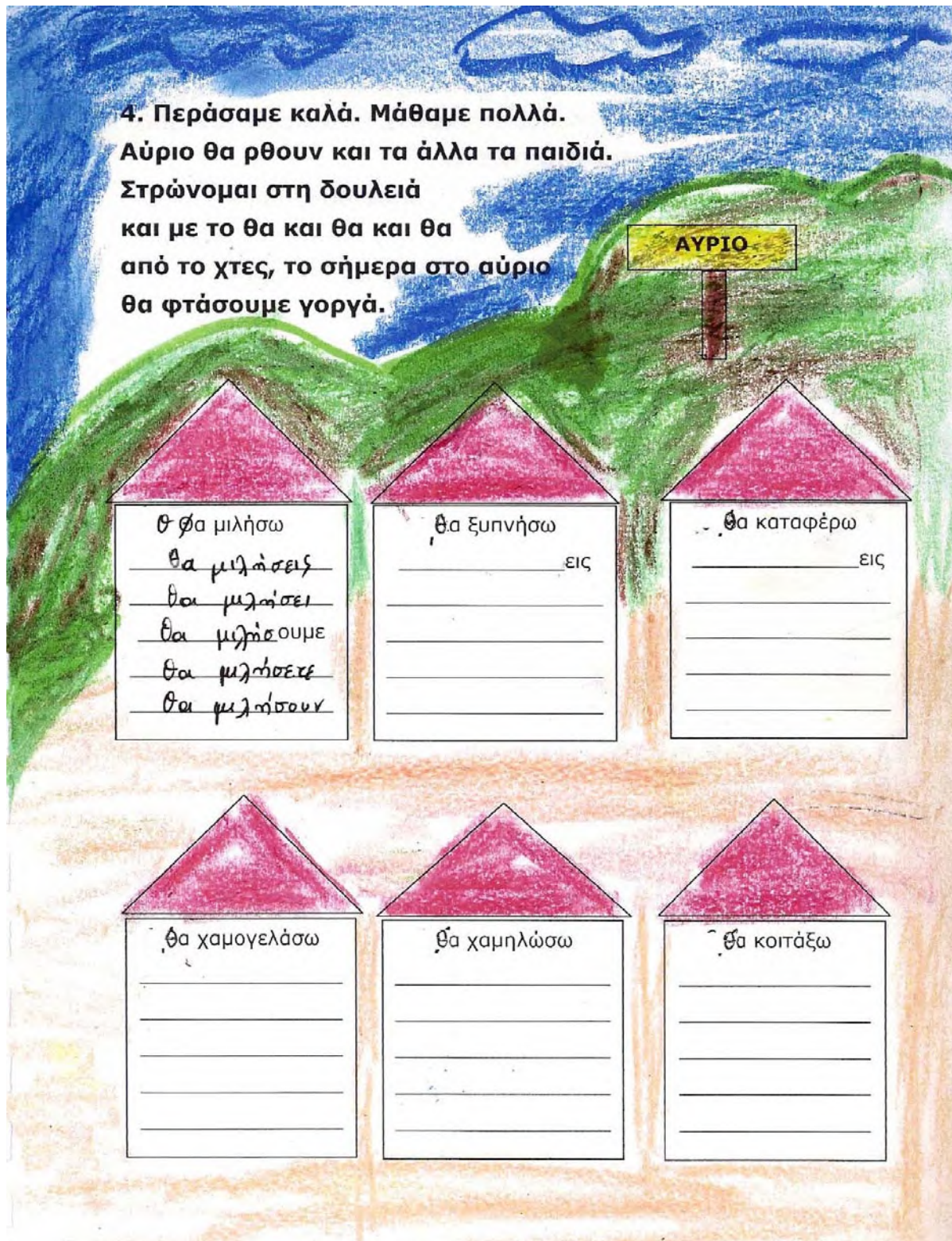
ρωτώ

χαμογελώ

κοιτώ

μένω

χαμηλώνω

**4. Πέρασαμε καλά. Μάθαμε πολλά.
Αύριο θα ρθουν και τα άλλα τα παιδιά.
Στρώνομαι στη δουλειά
και με το θα και θα και θα
από το χτες, το σήμερα στο αύριο
θα φτάσουμε γοργά.**

ΑΥΡΙΟ

Θα μιλήσω θα μιλήσεις θα μιλήσει θα μιλήσουμε θα μιλήσετε θα μιλήσουν	Θα ξυπνήσω _____εις _____ _____ _____ _____	Θα καταφέρω _____εις _____ _____ _____ _____
Θα χαμογελάσω _____ _____ _____ _____ _____	Θα χαμηλώσω _____ _____ _____ _____ _____	Θα κοιτάξω _____ _____ _____ _____ _____

5. Ενώνω με μια γραμμή τις λέξεις που αρχίζουν από το ίδιο γράμμα. Τι σχηματίζεται;

ομορφος φως
αγάπη
αδελφoσύνη ομορφιά υγεία
ανάγκη ελπίδα καλόκαρδος
ευτυχία φωλιά
αγκαλιά καλοσύνη καρδιά
ειρήνη

6. Διαβάζω και γράφω σωστά.

τριαντάφυλλο	ευτυχία
τριανταφυλλιά	ευτυχισμένος -η -ο
τριανταφυλλάκι	ευτυχώς
τριανταφυλλένιος -α -ο	

Το τριαντάφυλλο σώθηκε ευτυχώς. Βρήκε φίλους και είναι ευτυχισμένο.

ΓΙΟΡΤΑΖΕΙ Ο ΜΑΗΣ

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ

Σήμερα πρωτομαγιά
το πρωί στις εννιά
λουλούδια, άνθρωποι, πουλιά
κι όλα τα παιδιά
είστε καλεσμένοι
στον Μάη τη γιορτή
σ' ολόκληρη τη γη.
Ο ΜΑΗΣ

Πρωτομαγιά, κι ο Μάης γιορτάζει. Όμορφος και μυρωδάτος
περιμένει στη γιορτή του τα πουλιά και τα παιδιά με
λουλούδια αγκαλιές στις εξοχές.

Έχει και μια τρομπέτα μαγική.

Ξύπνησε πολύ πρωί κι όλους μας καλεί.

-**Ντο ... Ντ**ύθηκε η γη με πολλά χρώματα.
ντύθηκα κι εγώ. Ντύθηκαν και
τα παιδιά και τα καρτερώ.

-**Ρε ...** Στο **ρέ**μα το νερό γάργαρο κυλάει.
Η **Ρένα** θα' ρθει να πιει να ξεδιψάσει.

-**Μι ... Μία** μέρα σαν κι αυτή
το μίσος φεύγει απ' τη γη
Μίμη, Μίνα που' ναι το στεφάνι σας;

-**Φα ... Φά**νηκε ο ήλιος λαμπρός το πρωί.
Φανή, Φανή τρέξτε.
Λουλούδια μαζέψτε
Φτιάξτε το στεφάνι σας.

-**Σολ ... Σολ**ίστας εγώ, μουσικός τρανός
με την τρομπέτα μου τραγουδώ
Σολ

-**Λα ... Λά**μπει ο ήλιος, **Λά**μπει ο ουρανός,
Λάμπουν τα βουνά κι οι κάμποι.
Είμαι μουσικός και ζωγράφος φοβερός!

-**Σι ... Σι**γά **σι**γά τα στεφάνια φορέστε.
Καλό μήνα πέστε.
Ο ήλιος θα κρυφτεί.
Τέλειωσε η γιορτή.

218 214

Λεξιλόγιο

πρωτομαγιά

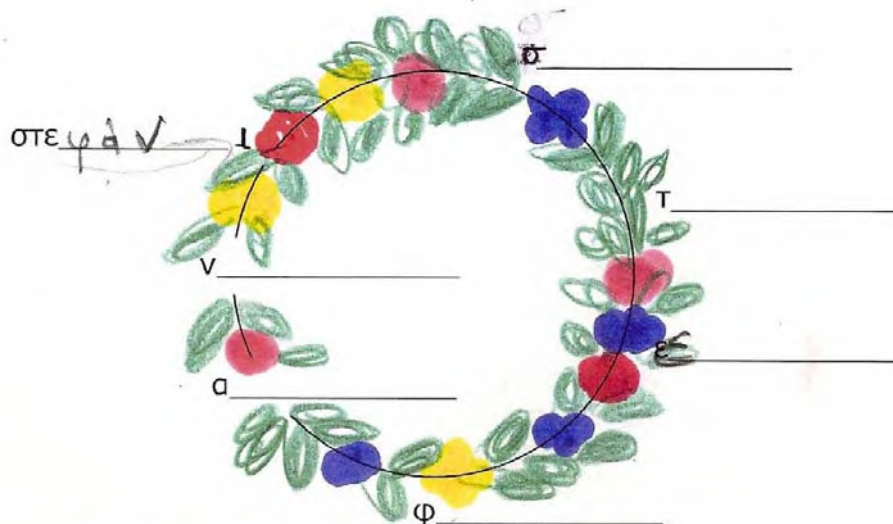
αέρας

τρομπέτα

ρέμα

1. Διαβάζω το κείμενο. Συμπληρώνω το στεφάνι του Μάη με λέξεις που ταιριάζουν.

3. Ενώνω τις λέξεις που ταιριάζουν. Με τα ζευγαράκια τους κάνω προτάσεις.

μέλισσα	•	•	ουρανός
παιδί	•	•	γιορτή
μαμά	•	•	λουλούδια
στεφάνι	•	•	λουλούδι
πουλί	•	•	παιχνίδια

4. Απαντώ στην πρόσκληση του Μάη. Του τηλεφωνώ.

Δέχομαι

.....

.....

.....

.....

.....

5. Διαβάζω και γράφω σωστά.

Μάης – Μάιος

πρωτομαγιά

πρωτομαγιάτικος –η –ο

μαγιάτικος –η –ο

λουλούδι

λουλουδίζω

λουλουδιασμένος –η –ο

λουλουδένιος –η –ο

λουλουδάτος –η –ο

νυχτολούλουδο

Ο Μάιος έφτασε

εμπρός βήμα ταχύ.

Με λουλούδια με τραγούδια

να τον βρούμε στην εξοχή.

ΦΕΓΓΑΡΙ ΚΙ ΑΣΤΕΡΙ

Παιδί και μανούλα,
αστέρι – φεγγάρι
στον ίσκιο απ' το κλήμα
δύο αχτίδες ζευγάρι!

Γλυκά προσωπάκια,
φεγγάρι – αστέρι,
το ένα μες στ' άλλο
χεράκι στο χέρι.

Μπλεγμένα μαλλάκια,
αστέρι – φεγγάρι,
αγκάλη κλεισμένη
σ' αγκάλη, με χάρη.

Παιδί και μανούλα
ολόχρυσο ταίρι!
Ω ποιο το φεγγάρι,
και ποιο 'ναι τ' αστέρι;

Κων. Καλαπανίδας
Κουβέντα με τ' αστέρια

Λεξιλόγιο

κλήμα

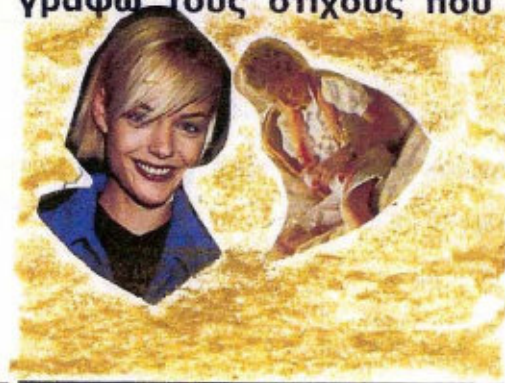
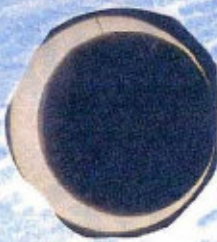
ταίρι

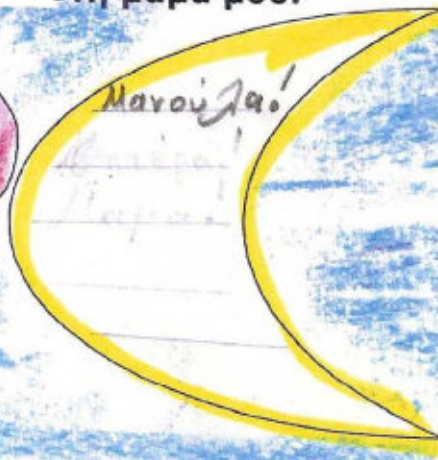
1. Συμπληρώνω την ακροστιχίδα με λέξεις από το ποίημα.

Π _____ γλυκός
Α _____ φεγγάρι
Ι _____ αη? το κλήμα
Δ _____ αχτίδες
Ι _____ αη? το κλήμα

2. Βλέπω την εικόνα και γράφω τους στίχους που ταιριάζουν:

3. Διαβάζω με ποιες λέξεις δείχνει η μαμά την αγάπη της. Γράφω τι λέω εγώ 'έτη μαμά μου.

216 223

4. Μια μανούλα είναι πιο τρυφερή. Ξαναγράφω τα δικά της λόγια. Ξαναγράφω και τα λόγια τα δικά μου.

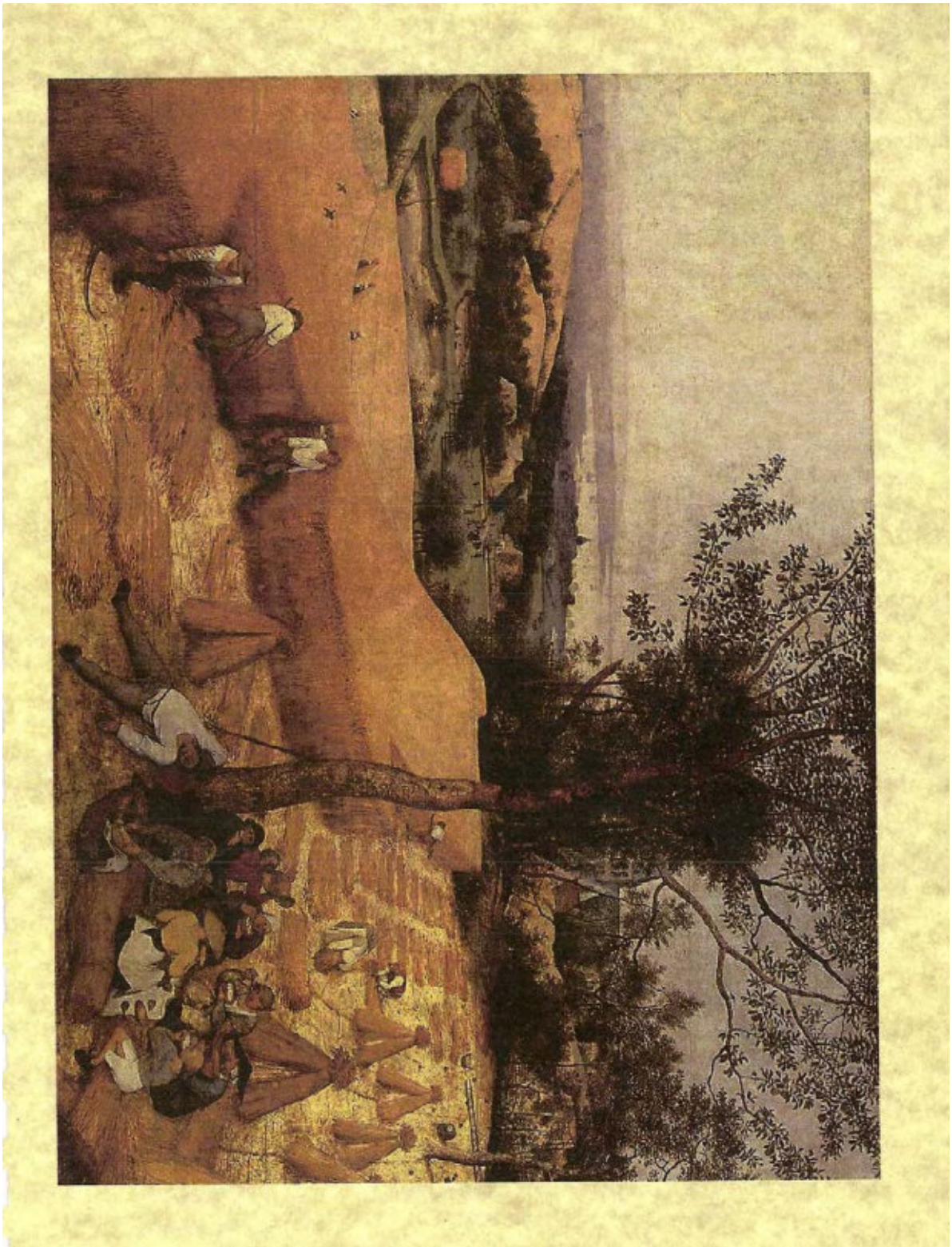
5. Ζωγραφίζω και γράφω ευχές για τη μαμά μου που γιορτάζει.

6. Διαβάζω γράφω σωστά

μαλλιά	ολόχρυσος
μάλλινος	ολόγλυκος
μακρυμάλλης	ολόκληρος
σγουρομάλλης	
ξανθομάλλης	
μαλλιαρός	

Η μαμά έλαμπε ολόκληρη. Χάιδευε τα μαλλιά του παιδιού της.

ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ

Μ' αεράκι απαλό
στήσανε χορό
μέλισσες – ζουζούνια
μιλιούνια.
'Ηρθε καλοκαίρι,
κράτα μου το χέρι,
φίλε μου Άση.

Ουρανός γαλανός,
ήλιος ζεστός, θάλασσα
αγκαλιά για τα παιδιά.
Καλοκαίρι στη γη,
Αννούλα μου, ακριβή.

και ... σχολεία κλειστά
θρανία αδειανά.
Ταξίδια, διακοπές σε
βουνά σ' ακρογιαλιές.

Στάχια χρυσά
καρπούζια γλυκά...
ξυλάκι παγωτό σε
ίσκιο δροσερό...

Να ευχηθούμε κι οι δυο
καλοκαίρι καλό σε ειρήνης καιρό.

ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ

Φέτος η άνοιξη ήταν ζεστή. Δεν καταλάβαμε ποτέ μπήκε ο Ιούνιος μέχρι που ο δάσκαλος είπε:

- Καλό μήνα. Καλό καλοκαίρι .

Κοιταχτήκαμε. Τρεις μήνες διακοπές. Τρεις μήνες κλειστά σχολεία.

Γυρνώντας στο σπίτι το μεσημέρι μου φάνηκε πιο ζεστός ο ήλιος. Ολόχρυσος σ' έναν ουρανό απέραντο γαλάζιο.

Γέμισαν τα μάτια με χρώματα.

Κατακίτρινα στάχια, χρυσά στα χωράφια.

Κατακόκκινα, ζουμερά δροσερά καρπούζια ...

Νόστιμα πεπόνια κι ένα σωρό λαχανικά. Το καλοκαίρι είναι χαρά της νοικοκυράς, λέει η μαμά.

Γέμισαν τα αυτιά μου γέλια και ξεφωνητά. Σε βουνά και παραλίες τα παιδιά χαίρονται, παίζουν.

- Το καλοκαίρι είναι η χαρά του παιδιού, λέω.

Γέμισε το στόμα με γεύσεις:

- Πορτοκαλάδες, λεμονάδες, παγωτά, γρανίτες ...

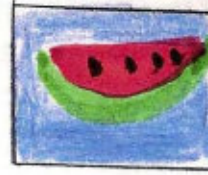
Ουφ! Υπομονή ... Σε λίγες μέρες κλείνουν τα σχολεία. Ας μην έχουμε καύσωνα μέχρι τότε. Έφτασα στο σπίτι. Νιώθω χαρά.

Καλό μήνα. Καλό καλοκαίρι, μαμά. *Και μπαμπακά!*

Λεξιλόγιο

καρπούζι _____

πεπόνι _____

παραλία _____

λεμονάδα _____

πορτοκαλάδα _____

παγωτό _____

γρανίτα _____

1. Διαβάζω το κείμενο. Συμπληρώνω τις λέξεις. Τις ενώνω με αλφαβητική σειρά. Τι σχηματίζεται;

λ----- κ----- ι-----
 μ--- • θ-----
 ν----- • η-----
 ξ----- • ζ-----
 ολό----- • έ-----
 • • • •
 άνοιξη βουνά γρανίτες διακοπές

2. Συμπληρώνω τις φράσεις.

Περιμένω το καλοκαίρι.

Βλέπω τον ήλιο του _____

Αγαπώ το _____

Θυμάμαι τα _____

Μαζεύω τις μυρωδιές των _____

Δε χορταίνω _____

3. Γράφω τα χρώματα του καλοκαιριού. *Με βοηθάει το κείμενο.*

κίτρινο

Γράφω μια πρόταση με το κάθε χρώμα:

Τα στάχια είναι κατακίτρινα το καλοκαίρι.

4. Διαβάζω τα λόγια του δελφινιού.

Οι θάλασσες μας περιμένουν. Χρειάζονται όμως φροντίδα και προστασία.

"Να πεις στα παιδιά, αυτά κυρίως καταλαβαίνουν,
για τα ψάρια και τα ζώα που ζουν εδώ".

Και παίρνοντας ύφος σοβαρό και αυστηρό, πρόσθεσε:

"Να τους προειδοποιήσεις όμως,
πως όλα αυτά σύντομα θα χαθούν,
αν οι απερίσκεπτοι άνθρωποι συνεχίσουν
να ρίχνουν τα σκουπίδια τους στα θάλασσα".

(Ο Τζέικ στη θάλασσα,

Γιο Σομέι, Σύγχρονοι Ορίζοντες)

Με τους συμμαθητές μου γράφουμε μια ανακοίνωση. Θα τη στείλουμε στις τοπικές εφημερίδες. Σκοπεύουμε να καθαρίσουμε τις τοπικές παραλίες.

Προσέχουμε: Σε μια ανακοίνωση γράφουμε

- σε ποιους θέλουμε να πούμε κάτι
- τι θα γίνει
- πού
- πότε
- για ποιο σκοπό

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Κι ένα δέντρο μου μιλάει. Συμπληρώνω λέξεις στα κλαδιά του καταπράσινου δέντρου.

5. Συμπληρώνω λέξεις στα κλαδιά του καμένου δέντρου.

227 232

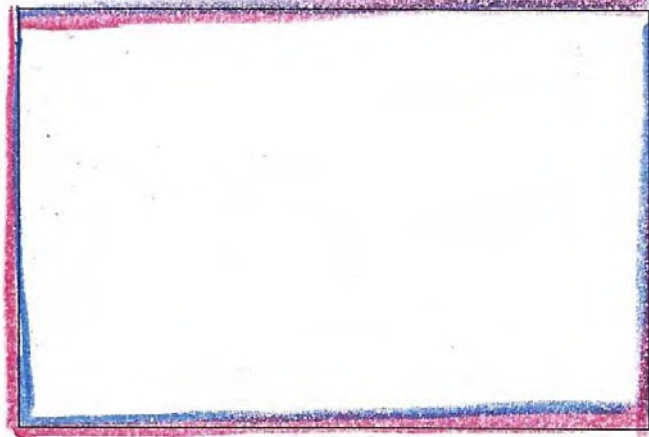
6. Διαβάζω στην εφημερίδα τους τίτλους:

«Ήταν μια φορά κι έναν καιρό ένα δάσος».

«Πάει, πάει το καταπράσινο τραγούδι».

«Κάθε καλοκαίρι καίγονται δάση».

Φτιάχνουμε μια αφίσα για να μιλήσουμε για την ανάγκη να προστατέψουμε τα δάση.

7. Διαβάζω και γράφω σωστά:

καλοκαίρι

καλοκαιριά

καλοκαιρινός -ή -ό

καλοκαιριάτικος -η -ο

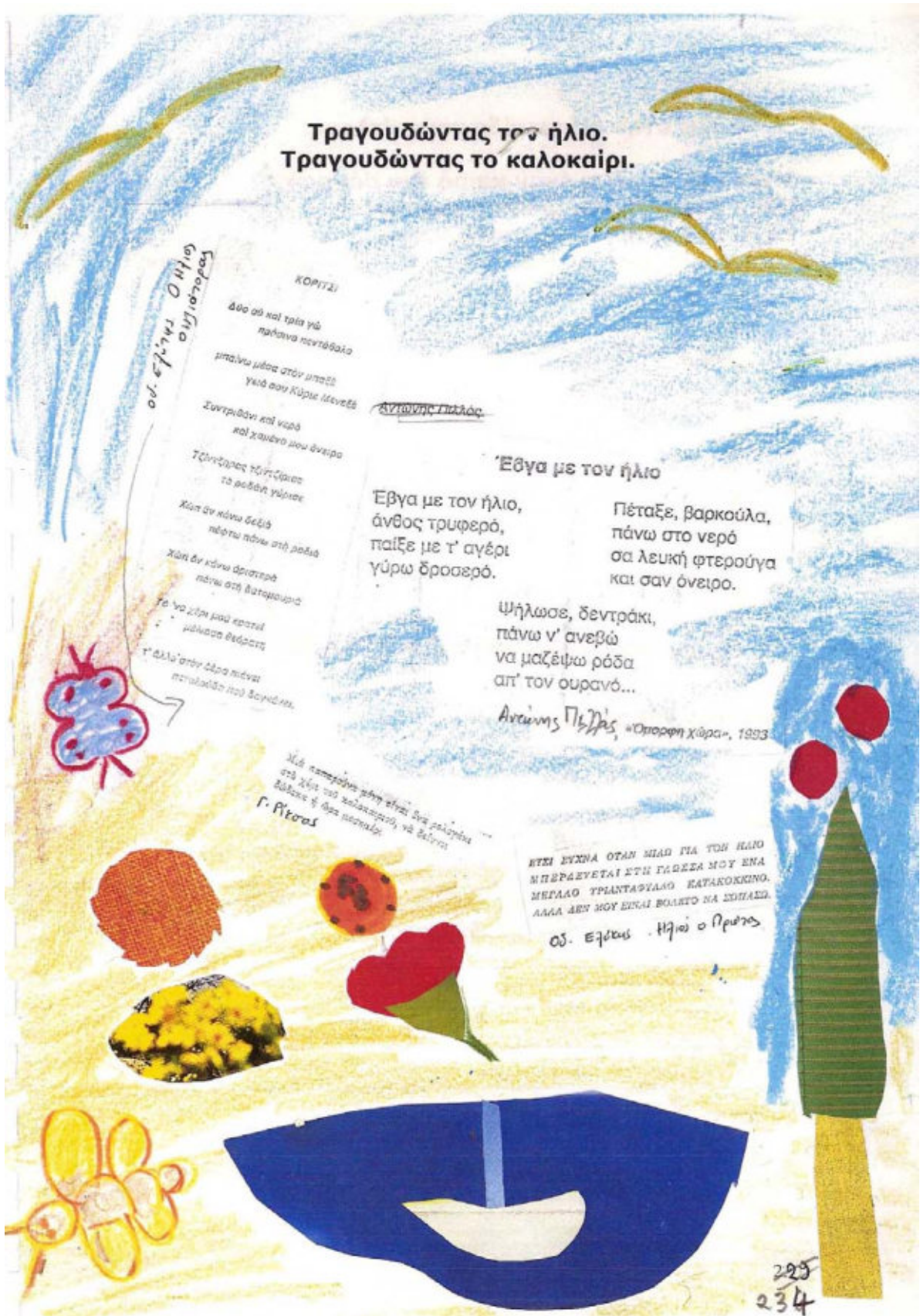
χαίρομαι

χαρά

χαρούμενος -η -ο

καταχαρούμενος -η -ο

Χαίρομαι που έφτασε το καλοκαίρι. Ο καιρός είναι καλοκαιρινός κι εγώ είμαι χαρούμενος.

Λεξιλόγιο

πεντόβολο

μπαξές

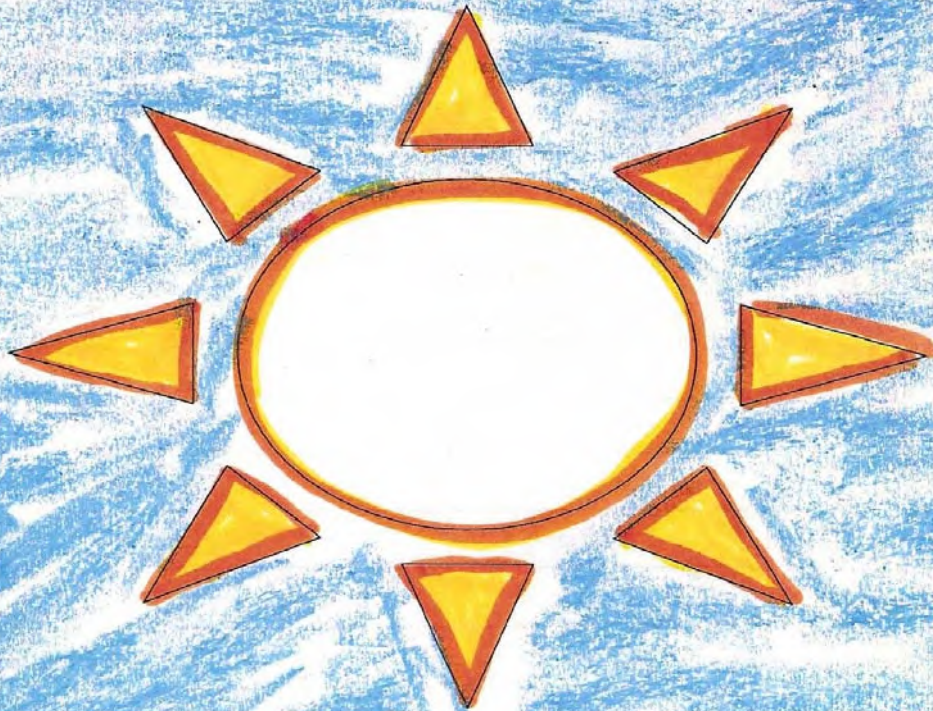
μενεξές

σιντριβάνι

βατομουριά

1. Γεμίζω τον ήλιο με τις λέξεις – φίλους του που βρίσκω στα ποιήματα.

230 235

2. Διαβάζω: ΗΛΙΟΣ

Σκέφτομαι, θυμάμαι, λέω, γράφω στο "γλωσσάρι του ήλιου"

Το γλωσσάρι του ήλιου

καλοκαίρι

μέρα

μπάνιο

ίσκιος

θάλασσα

3. Διαβάζω: Χωρίζω τη λέξη: ΗΛΙ - ΟΣ

Σκέφτομαι, θυμάμαι, λέω λέξεις για τον ήλιο που να αρχίζουν από ηλι - *Τις διαβάζω:*

4. Διαβάζω: Χωρίζω τη λέξη: ΗΛΙ - ΟΣ

Σκέφτομαι, θυμάμαι, λέω λέξεις για τον ήλιο που να τελειώνουν σε -ος. *Τις γράφω στον ήλιο και τις τονίζω:*

Λαμπερ
Κόκκιν
χρυσ
ζεστ
μακριν
φιλ
πορφυρ

5. Σκέφτομαι, θυμάμαι, λέω λέξεις από το κάθε γράμμα. Με βοηθάει το ηλιοτρόπιο.

6. Βλέπω τον πίνακα. Μπαίνω μέσα και γράφω αυτό που βλέπω. Χρησιμοποιώ τις λέξεις για τον ήλιο που σκέφτηκα, θυμήθηκα, είπα και έγραψα.

«Θάλασσα» Δημήτρης
«Θερινός» ΠΑ Καρδίτσα
ΛΕΞΙΚΟ ΕΛΛΗΝΩΝ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΩΝ
ΕΚΔΟΣΗΣ «ΜΗΡΙΣΣΑ»

7. Διαλέγω απ' όλα τα ποιήματα αυτό που μ' άρεσε πιο πολύ. Ζωγραφίζω το στίχο που μ' αρέσει πιο πολύ.

8. Διαβάζω και γράφω σωστά:

ήλιος

κόκκινος
χρυσός
πορφυρός
λαμπρός

Ο ήλιος το καλοκαίρι κόκκινος, λαμπρός, χρυσός και πορφυρός ταξιδεύει στον ουρανό.

ΜΟΥΣΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ

μπασαβιόλα

βιολί

βιολοντσέλο

φαγκότο

φλογέρα

όμποε

σαξόφωνο

άρπα

ταμπούρλο

Λεξιλόγιο

συναυλία _____

μαέστρος _____

βιολιά _____

βιολοντσέλα _____

τρομπέτα _____

φουγάρο καραβιού _____

πηγή _____

φλογέρα _____

βοσκός _____

1. Διαβάζω το κείμενο. Συμπληρώνω με μεσοστιχίδα.

Κ	Α	Λ	Ο	Κ	Α	Ι	Ρ	Ι

Το τριαντάφυλλο ήταν _____

Τα παιδιά γέμισαν την _____

Το χαμόγελο ήταν στα _____

Έπαιζαν τα μουσικά _____

Τα φουγάρο ήταν του _____

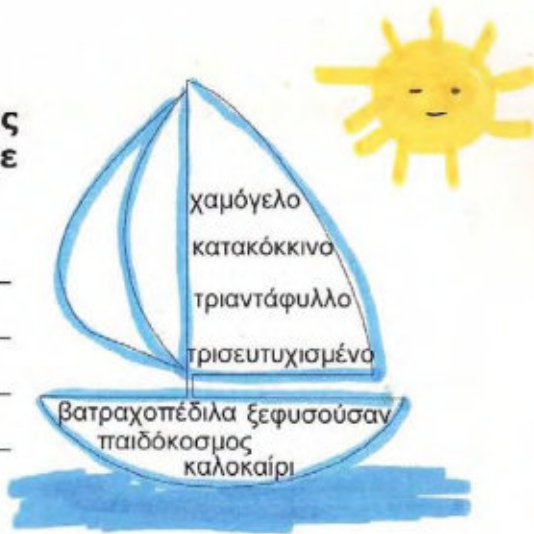
Φούσκωνε το πανί της βάρκας το _____

Τα καλοκαίρι φορούσε _____

Δεύτερα βιολιά έπαιζαν οι _____

Η βάρκα είχε άσπρο _____

2. Διαβάζω τις σύνθετες λέξεις. Γράφω με την κάθε μία και μία πρόταση.

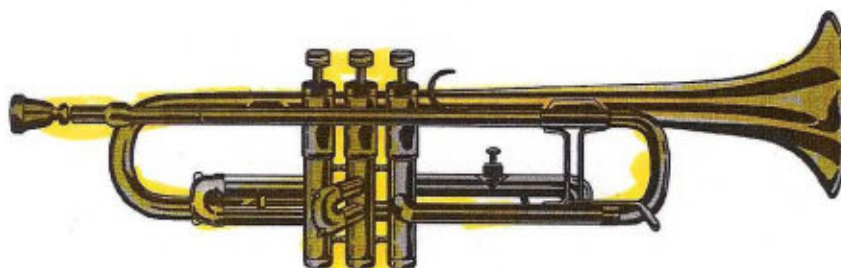

3. Ζευγαρώνω τις αντίθετες λέξεις:

διαφορετική °	° κλαίει
γεμάτη °	° ίδια
άρχισε °	° τελείωσε
πρώτα °	° άδεια
κλείνω °	° άδειασε
γέμισε °	° τελευταία
φουσκώνει °	° δίνουν
παίρνω °	° ξεφουσκώνει
γελά °	° ανοίγω

4. Βοηθώ την τρομπέτα να μιλήσει για το «σήμερα» και το «χθες».

αρχίζ	ω	Εγώ <u>αρχίζω</u> .	άρχισ	α	Εγώ <u>άρχισα</u> .
	εις	Εσύ _____		ες	_____
	ει	Αυτός/η _____		ε	_____
	ουμε	Εμείς _____		αμε	Εμείς _____
	ετε	Εσείς _____		ατε	_____
	ουν	Αυτοί _____		αν	_____

Βοηθώ το ακορντεόν να μιλήσει για το «σήμερα» και για το «χθες».

ακορντεόν

φουσκών — ω Εγώ φουσκώνω.
 — ΕΙΣ _____
 — ΕΙ _____
 — ουμε _____
 — ΕΤΕ Εσείς _____
 — ΟΥΝ _____

ουφ!

φούσκωσ — α Εγώ φούσκωσα.
 — ΕΣ _____
 — Ε _____
 — αμε _____
 — ατε _____
 — αν Αυτά _____

Βοηθώ το βιολί να μιλήσει για το «σήμερα» και για το «χθες».

Μα εγώ

μαγεύω — Εχώ μαγεύω
μαγεύεις —
μαγεύει —
μαγεύουμε —
μαγεύετε —
μαγεύουν Αυτές —

και

μαγεύα — Εχώ μαγεύα
μαγεύες —
μαγεύε —
μαγεύαμε —
μαγεύατε —
μαγεύαν Αυτές —

5. Μετά τη συναυλία νότες, λέξεις και παιδιά στήσανε χορό λαμπρό και χορεύουνε ταγκό. Βοηθάω τις λέξεις να βρουνε το ταίρι τους. Συμπληρώνω ό,τι λείπει.

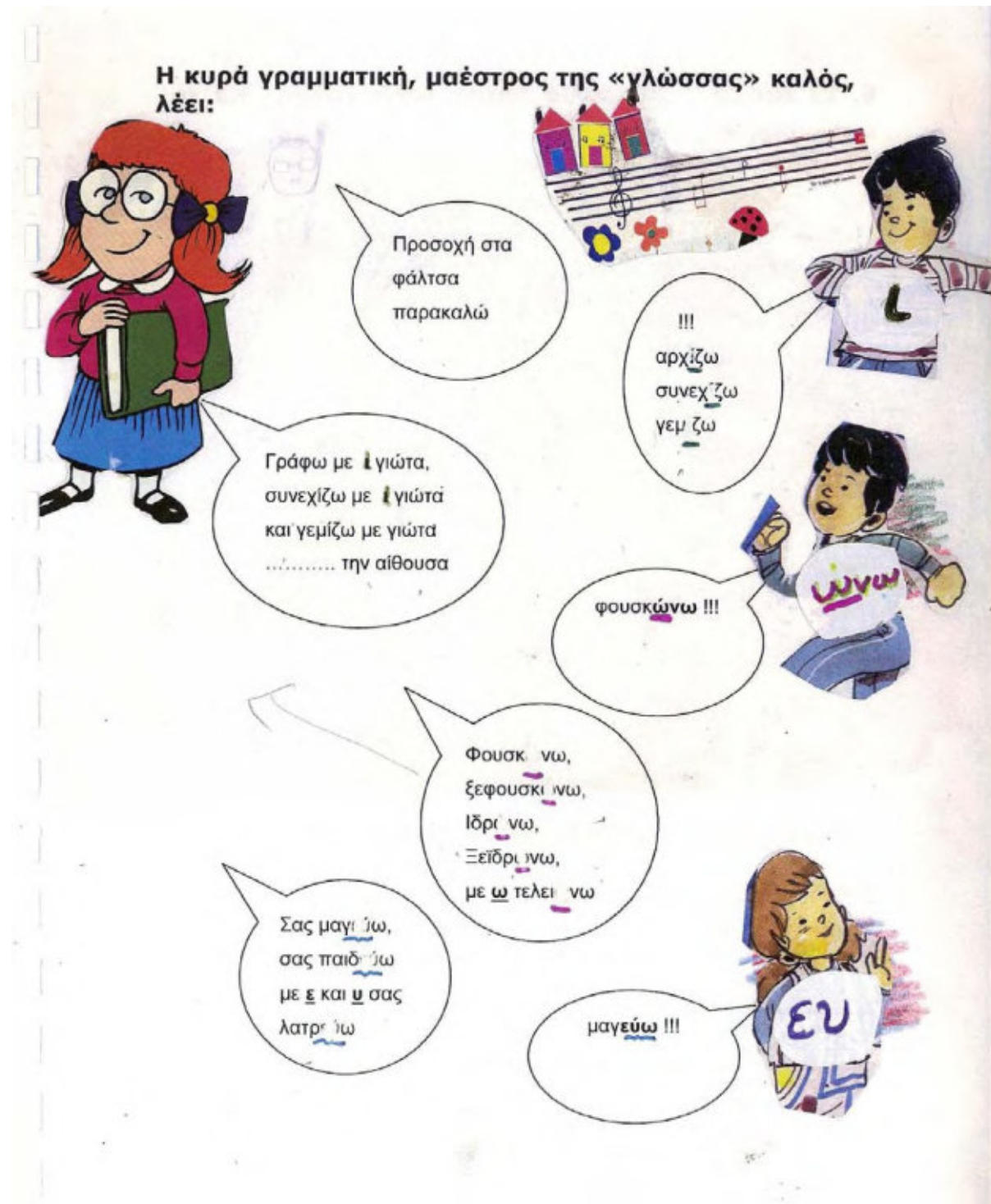

Μα τι γίνεται εκεί; Ποιος δεν είναι στην παρέα και δεν περνάει ωραία;

248

249

6. Κι επειδή η συναυλία άρεσε πολύ γράφω για το καλοκαίρι στη στιγμή. Με βοηθάει η εικόνα.

Καλοκαίρι θα πει ήλιος και κόκκινες παπαρούνες.

Καλοκαίρι _____

7. Διαβάζω και γράφω σωστά:

μαέστρος

συναυλία

μουσική

ο μουσικός

οι μουσικοί

Η συναυλία άρχισε. Οι μουσικοί πρόσεχαν το μαέστρο. Μια γλυκιά μουσική απλώθηκε στην αίθουσα.

Ο Τζίτζικας

Τζίτζικας τραγουδιστής
ξύπνησε πρωί πρωί
πάνω σε χλωρό κλαρί
κι άρχισε να τραγουδεί:

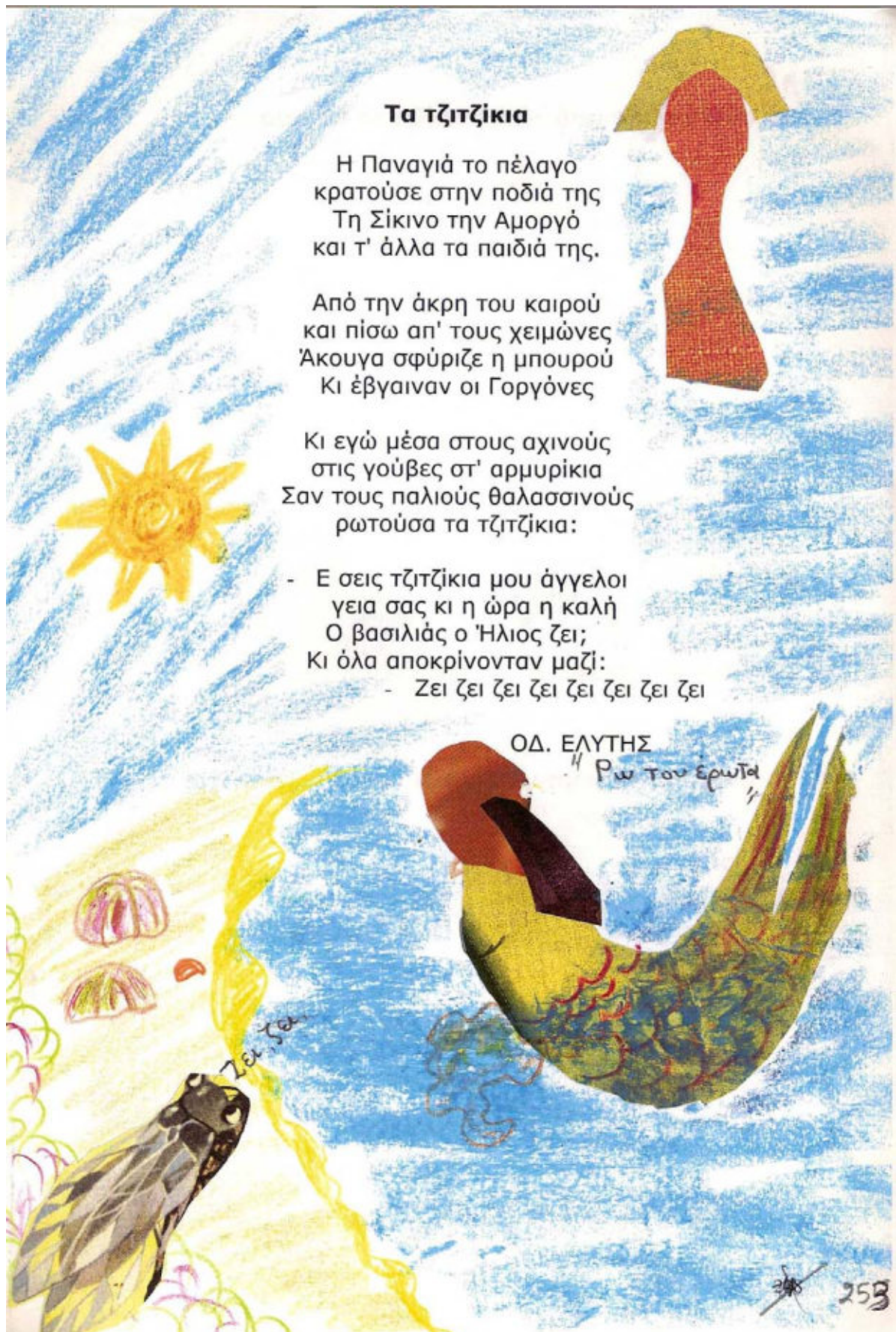
- Είμαι' εγώ τραγουδιστής.
Δε με νοιάζει κι αν πεινώ.
Δε με νοιάζει κι αν πονώ.
Όλη μέρα τραγουδώ
όμορφα για τα παιδιά
ιστορίες του παππού
παραμύθια της γιαγιάς.

Είμ' εγώ τραγουδιστής.
Δε με νοιάζει κι αν πεινώ.
Δε με νοιάζει κι αν πονώ.
Το μεράκι μου γλεντώ
κι όλη μέρα τραγουδώ,
ιστορίες του παππού
παραμύθια της γιαγιάς

(Απόσπασμα)

Ιωάννα Αργυρού
"Η Ντουντού", 1988

Ακούω τη μουσική. Ζωγραφίζω το ποίημα.

Λεξιλόγιο

κλαρί _____

τραγουδιστής/τρια _____

1. Διαβάζω το ποίημα. Συμπληρώνω τους στίχους.

- Είμαι' εγώ _____

Δε με νοιάζει κι αν _____

Δε με _____ κι αν πονώ.

Όλη μέρα _____

όμορφα για τα παιδιά

_____ του παππού

_____ της γιαγιάς.

2. Γνωρίζω το τζίτζικα. Συμπληρώνω το Δελτίο ταυτότητας του τζίτζικα.

Όνομα: _____

Επάγγελμα: _____

Τόπος που ζει: _____

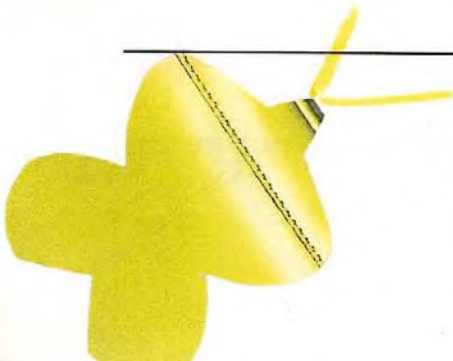
Εποχή: _____

Αγαπώ: _____

Με αγαπούν: _____

3. Τι θα συνέβαινε αν ο τζίτζικας συναντούσε μια πεταλούδα:

255
~~250~~

Καλοκαιρινά σχέδια ...

Από το Πάσχα στο σπίτι συζητάμε για τις διακοπές του καλοκαιριού. Γιατί καλοκαίρι θα πει κλειστά σχολεία και διακοπές. Καλοκαίρι θα πει κλειστά βιβλία και χαρές στις ακρογιαλιές.

Περίμενα με αγωνία να 'ρθει ο Ιούνιος. Τον Ιούνιο κλείνουν τα σχολεία. Αλλά όσο περνούσαν οι μέρες άρχισα στεναχωριέμαι... Δε θα έβλεπα τους φίλους μου. Δε θα έβλεπα το δάσκαλό μου.

Στο σπίτι οι κουβέντες για τις καλοκαιρινές διακοπές δίνουν και παίρνουν. Να πάμε στη Ρόδο, αεροπορικώς, λέει ο πατέρας.

- Προτιμώ να πάμε στη Σμύρνη... Να ταξιδέψουμε με αυτοκίνητο.

- Η θεία μας κάλεσε στην Καβάλα. Θέλω να δω τα ξαδέρφια μου, είπα κι εγώ.

Το γράμμα της θείας έφτασε την κατάλληλη στιγμή:

Καβάλα 10 Ιουνίου 2002

Αγαπημένη μου αδερφή

Σου γράφω για να σου πω ότι είμαστε όλοι καλά. Η μαμά και ο μπαμπάς ετοιμάζονται να κατεβούν από το χωριό για τα καλοκαιρινά τους μπάνια.

Περιμένω και σας. Συνέχεια ρωτάνε πότε θα 'ρθείτε. Τι αποφασίσατε;

Ελάτε τον Ιούνιο. Θα πάμε στη Θάσο. Ο Βασίλης λέει να 'ρθουμε στην

Τουρκία κι εμείς τον Αύγουστο. Περιμένουμε την απάντησή σας.

Χαιρετισμούς στο Χρήστο και στα παιδιά

Φιλιά από όλους

Η αδελφή σου.

Η απόφαση πάρθηκε. Θα πάμε στην Καβάλα και από κει στη Θάσο.

Λεξιλόγιο

ακρογιαλιά _____

αεροπλάνο _____

αυτοκίνητο _____

1. Διαβάζουμε τουριστικούς χάρτες ^{και} οδηγούς.

Βρίσκουμε τη διαδρομή. Σημειώνουμε σε ποια μέρη θα σταματήσουμε.

χάρτες .

2. ~~2~~. Γεμίζω μια βαλίτσα με τα ξεχωριστά πράγματα της χώρας μου. Θέλω να τη γνωρίσω στα ξαδέρφια μου.

3. Τα ξαδέρφια μου γεμίζουν τη δική τους βαλίτσα με ξεχωριστά πράγματα της Ελλάδας. Διαλέγουμε μαζί.

Ούζο Τυρνάβου

Φωτογραφίες
της Ακρόπολης

Δίσκο της
Φαιστού

Ένα κέντημα
από το Σουφλί

Ελιές από τη Χαλκιδική

Ένα βιβλίο
με την ελληνική
Μυθολογία

Γλυκά κουταλιού
από τη Φλώρινα

Μαστίχες Χίου

Κονιάκ ΜΕΤΑΞΑ

CD με μουσική
του Θεοδωράκη
και της
Φαραντούρη

4. Φτάσαμε μεσημέρι. Με το θείο, τη θεία, τα ξαδέρφια καθίσαμε στην παραλία να φάμε. Μας έφεραν τον κατάλογο. Τι χαρά! Πολλά από τα φαγητά είναι ίδια με τα δικά μας.

ΤΑΒΕΡΝΑ
«Ο ΒΟΣΠΟΡΟΣ»

ΟΡΕΚΤΙΚΑ

ΜΕΛΙΤΖΑΝΟΣΑΛΑΤΑ	(ΠΑΤΛΙΤΖΑΝ ΣΑΛΑΤΑ)
ΤΗΓΑΝΙΤΕΣ ΜΕΛΙΤΖΑΝΕΣ	(ΠΑΤΛΙΤΖΑΝ ΤΑΒΑ)
ΤΗΓΑΝΙΤΕΣ ΠΙΠΕΡΙΕΣ	(ΜΠΙΜΠΕΡ ΤΑΒΑ)
ΤΖΑΤΖΙΚΙ	(ΤΖΑΤΖΙΚ)

ΚΥΡΙΩΣ ΠΙΑΤΟ

ΞΙΦΙΑΣ ΣΟΥΒΛΑΚΙ	(ΚΙΛΙΤΣ ΣΙΣ)
ΓΑΒΡΟ	(ΧΑΨΙ ΜΠΟΥΖΟΥΛΑΜ)
ΜΑΛΙΤΖΑΝΕΣ ΜΟΥΣΑΚΑ	(ΠΑΤΛΙΤΖΑΝ ΜΟΥΣΑΚΑ)
ΣΟΥΒΛΑΚΙΑ	(ΣΙΣ ΚΕΜΠΑΜΠΙ)

ΓΛΥΚΑ-ΤΑΤΛΙΛΑΡ

ΣΙΜΙΓΔΑΛΙ ΧΑΛΒΑ	(ΙΡΜΙΚ ΧΕΛΒΑ)
ΓΛΥΚΟ ΚΥΔΩΝΙ	(ΑΙΒΑ ΤΑΤΛΙΣΙ)

Παραγγείλαμε. Εγώ διάλεξα:

5. Το ταξίδι μας με λέξεις :

Ξεκινάμε

Νιώθω - αγωνία

- αγώνιω

χαρά

- είμαι

χαρούμενος

ενθουσιασμό

- _____

ενθουσιασμένος

Προχωράμε:

Νιώθω - κούραση

- κουράζομαι

είμαι κουρασμένος

ταλαιπωρία - _____

δίψα - _____

ζέστη - _____

ικανοποίηση - _____

Φτάνουμε:

Νιώθω - συγκίνηση

είμαι _____

χαρά

είμαι _____

7. Διαβάζω και γράφω σωστά.

οικογένεια

παππούς

γιαγιά

πατέρας

μητέρα

αδέρφια

θείος

θεία

ξάδερφος

ξαδέρφη

Η δική μου οικογένεια.

